UNDE SUNT CEI CARE NU MAI SUNT?

Valeriu C. NEŞTIAN

"Este o poveste veche care totuşi rămâne veşnic nouă", ar spune poetul despre decomunizarea pe care o fac (vai!) comuniştii; şi despre restauraţia, tot dela noi din Ţară, operată uneori (din nenorocire!) cu ajutorul necomuniştilor sau chiar al pretinşilor anti-comunişti. Acţiunea de desfiinţare a ciumei roşii şi a nefastelor ei urmări din viaţa social-politică, economică, culturală, morală, religioasă, potrivit unui complex de măsuri energice şi inechivoce, reprezintă însuşi oxigenul renaşterii noastre naţionale. Orice tergiversare în procesul obiectiv şi absolut necesar de înlăturare a doctrinei bolşevice din sistemul cultural-educativ şi de repunere în slobodă circulaţie a valorilor reale ostracizate de regimul secerei şi ciocanului, de pe harta spiritualităţii şi culturii româneşti, e menită a prelungi o agonie ce se insinuează a fi reînviere.

Cultura "cu voie dela poliţie" sau dela alte forţe oculte, interne ori externe, proliferează aici în România. Indiferent de altitudinea axiologică, de ţinuta intelectuală, de rectitudinea morală a creatorilor şi a operelor lor. Unghiul de vedere este adeseori mai mult partinic (e ordin de "sus"?) decât obiectiv ştiinţific, formele de relief mai proeminente intrând în conul de umbră al evaluării marxiste. În vreme ce continuă a fi neglijate şi osândite (ca să folosim un verb blând) acele personalităţi incomode, controversate şi nonstânguiste, care nu se potrivesc matricei ideologice oficiale (fedeseniste, "independente" sau "de opoziţie").

Motivele invocate în acest **infam complot al tăcerilor vinovate şi al acuzelor nefondate?** Lipsă de talent, extremism, antidemocratism, anacronism etc., după caz şi împrejurare. În realitate, e la mijloc **delictul de opinie,** întemeiat pe dreptul învingătorului ori pe anumite elemente de conjunctură. Mai pe şleau spus - pronunţatul **românism de creştinească obârşie,** ce structurează spiritual biografia şi bibliografia autorilor rămaşi la index.

Să exemplificăm, cu voia cititorului, luând punct de reper - întrucât ne este mai la îndemână - ex-capitala Moldovei, oraşul Unirii şi al culturii, leagănul anti-comunismului intransigent.

Este ostentativ şi perpetuu "omis", "blamat" şi incorect prezentat drept un "personaj odios", din raţiuni politice binecunoscute, **C.Z. Codreanu** (1899-1938), pe care un oarecare Ionel Maftei nici nu cutează să-l menţioneze în volumele sale de "Personalităţi ieşene", redactate cu aviz peceristo-securist. Deşi numele şi activitatea lui anti-gauchistă sunt de notorietate universală. De asemenea, prof. univ. **A.C. Cuza** (1857-1947), autorul studiilor "Despre poporaţie", "Meseriaşul Român", "Naţionalitatea în artă", "Ţăranii şi clasele dirigente"; editor al lui Eminescu în 1919; autor de versuri, de epigrame şi cugetări de incontestabilă valoare; prieten cu Ion Creangă; conmiliton cu Oct. Goga; şi ai cărui discipoli (un G. Tutoveanu sau Emil Gârleanu) au beneficiat de sprijinul său moral şi material deloc neglijabil. Naţionalismul său antisemit, de modă veche evident, fără îndoială că deranjează astăzi pe aduşii de vânt! **Gh. A. Cuza,** fiul acestuia, director al revistei "Cetatea Moldovei", e autorul nu numai al unor texte politice acuma stânjenitoare, iritante, pentru unii fireşte, cum sunt "Francmasoneria", "Naţionalismul şi generaţiile studenţeşti ale României", "Profanarea scelerată sau act de demenţă"; dar şi al unor sonete cu autentice valenţe artistice, apreciate ca atare până la venirea armatelor sovietice în Ţară (volumele "Vifor sub stele", "Amurg", "Sonete"; cf. Ioan Dafin, "Figuri ieşene", Viaţa Românească, Iaşi, 1937, şi Const. Nonea, "Gh. A. Cuza", Telek, Iaşi, 1942).

Ca dracul de tămâie fug "specialiştii" de

Continuare în pag.5

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 25$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 19 Nr. 205 -MAI 1993- PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEŢIA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZEELANDA

"STRATEGIA VĂCĂROIU" ŞI MOŢIUNEA DE CENZURĂ

Eugen BÂRSAN

Când Dl. Văcăroiu a preluat guvernarea fără nici un program, dânsul s'a bucurat de beneficiul unei investituri parlamentare pe păsuirea că va urma să vină cât mai curând cu un program de guvernare pe care-l va supune discuţiei şi aprobării Parlamentului şi faţă de care îşi va asuma o răspundere.

Şi, după mai bine de trei luni păsuite, Dl. Văcăroiu a venit. Însă, în loc de programul promis şi aşteptat, a venit doar cu un script (à la Ştefan Gheorghiu") numit "Strategie de reformă economico-socială a programului de guvernare", care nu este nici de discutat, nici de supus cumva unui vot parlamentar de aprobare şi nici subiect de răspundere. Deci subiect doar de ascultat şi de aplaudat, ca în fostele adunări ceauşiste.

Să căutăm a vedea ce este "Strategia Văcăroiu", împotriva căreia s'a ridicat Opoziţia? Unii o numesc, program bastard. Pentru simplul fapt că temele atacate ar fi prea mult cuprinse într'o travestire de termeni teoretici cu concept doctrinar, gen dialectică comunistă.

Într'adevăr, în loc de soluţii şi măsuri concrete, în "strategie" se elaborează teorii strategice ca, de exemplu, întărirea sistemului de impozitare. Parcă sursa răului din ţară ar consta în faptul că cetăţeanul n'ar fi destul de taxat. Se ignorează realitatea că dezastrul economic al ţării este, mai întâi de toate, produsul politicii de economie centralizată şi de o uriaşă fiscalitate care înăbuşe sectorul privat. Deci criza provine dela politica centralizată haotică. Iar haoticul din politica nomenclaturistă este substanţa haoticului din "Strategia Văcăroiu". O strategie fixată pe politica jumătăţilor de măsură, care nu pot fi decât păgubitoare pentru ţară.

Fără răspunsuri şi măsuri adecvate, "Strategia Vă-

Continuare în pag.3

ADEVĂRATUL NAŢIONALISM

Răzvan CODRESCU

Diferitele denaturări ale naţionalismului în istoria politică a acestui veac au dus, treptat, la o compromitere nedreaptă a ideii naţionale, ba chiar la o echivalare a ei cu ceea ce se numeşte îndeobşte rasism, şovinism sau xenofobie.

Faptul acesta a convenit mai tuturor taberelor politice de stânga, care s'au grăbit să-şi scoată de aici argumente aparent îndreptăţite în sprijinul ideilor lor dizolvante, principial internaţionale şi laicizante. Criza naţionalismului a dus treptat la o "criză a naţiunilor", a spiritului lor creator, ajungându-se în vremea din urmă la exacerbarea politică a unor macro-structuri supranaţionale, de tipul celei preconizate pentru Europa, prin parşivul Tratat dela Maastricht.

Se pune însă întrebarea: nu cumva procesul tot mai accelerat de deznaţionalizare a lumii este un atentat la ordinea firească a existenţei istorice? Nu cumva se petrece, la nivelul "naţiunilor" şi al "patriilor", un proces de **uniformizare** tendenţioasă, foarte asemănător cu cel încercat la nivelul indivizilor în diferitele regimuri totalitare şi mai ales în cel comunist? Nu este oare la fel de scandalos să pui între paranteze personalitatea istoricește constituită a unor comunităţi ca şi pe aceea a unor indivizi umani? Dacă fiecărui om i se recunoaşte dreptul la personalitate proprie şi la liberă determinare, atunci de ce acest drept nu s'ar cuveni respectat, cu atât mai mult, în cazul comunităţilor naturale? Ne e teamă că **internaţionalismul democratic** al "noii ordini mondiale" nu este decât o **formă camuflată de totalitarism,** ale cărei victime nu vor mai fi atât indivizii luaţi izolat, cât comunităţile etnice tradiţionale. Din acest punct de vedere el se deosebeşte prea puţin de anti-naţionalismul comunismului originar, ţesut pe urzeala aşa-numitului **internaţionalism proletar!** Nu ştim care ar fi rezultatele imediate ale desăvârşirii unui asemenea proces, dar credem că pe termen lung el reprezintă **o crimă istorică şi o siluire a naturii** (în sensul de "ordine firească" a lumii lui Dumnezeu).

De aceea problema naţională ar merita rediscutată fără prejudecăţi, încercându-se o reconsiderare a naţionalismului în înţelesul lui autentic şi legitim. Ar fi un demers care priveşte direct **normalitatea** lumii în care trăim.

În primul rând se cade arătat că **adevăratul naţionalism** n'are nimic de-a face cu şovinismul sau cu vreo altă formă de izolare sau agresivitate etnică. Tot aşa cum personalismul, la nivelul indivizilor, nu este o formă de însingurare sau de negare a celorlalţi. Orice individ este chemat, cum arată orice psiho-pedagogie modernă, să se dezvolte cât mai mult pe linia propriei personalităţi, aceasta constituind singura modalitate optimă de contribuţie creatoare la organismul social. Tot aşa, orice neam este chemat să se dezvolte cât mai mult pe linia tradiţiei sale specifice, spre a aduce

Continuare în pag.4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România

Prof. Valeriu NEŞTIAN	pagina 1
Răzvan CODRESCU	pagina 1
Prof. Ghe. PIELE	pagina 2
Prof. Mihai S. DERDENA	pagina 3
Gh. IONESCU OLBOJAN	pagina 6
Dan Emilian ROŞCA	pagina 6
Cristina STANESCU	pagina 6
Mihai GRIAG	pagina 7
Adrian GRIGOROPOL	pagina 8
G.N. VIFOREANU	pagina 10
Petre PASCU	pagina 11
Prof. Dr. Nicolae CIACHIR	pagina 15
Prof. Ion GHERMAN	pagina 15
Dr. Ion ZEANA	pagina 17

EDITORIAL

TREI ÎNCERCĂRI SERIOASE PENTRU ILIESCU

Apariţia lui Iliescu şi a echipei sale de nomenclaturişti, se datorează conjuncturii politicii internaţionale şi confuziilor care au dominat România, după revoluţia neterminată din Decembrie 1989. Până acum a reuşit să se strecoare printre dificultăţi, prin fraudă şi minciună şi să supravieţuiască. De data asta, apar la orizontul politic câteva încercări care vor diminua şansele sale de guvernare.

(1) Căderea socialiştilor francezi. Până la ultimile alegeri generale din Franţa, atât Roman cât şi Iliescu au mizat destul de mult pe cartea lui Mitterand şi a socialiştilor săi. Nu interesează în mod special motivele pentru care a făcut acest lucru; important este că odată cu căderea socialiştilor francezi, se va prăbuşi şi scheletul socialist din Spania, punctele ideologice de sprijin ale lui Iliescu reducându-se simţitor în politica externă; dacă mai adăugăm şi agonia socialismului italian, avem în faţă o Europă unde Iliescu nu mai poate conta pe nici un fel de reazem. Ideologia guvernării lui Iliescu este un fel de comunism camuflat sub masca unor principii care rămân, în fapt, pur marxiste. Dacă a putut păcăli o Europă înteagă cu hibriditatea lui ideologică, Iliescu nu mai poate face acest lucru în viitor, pentrucă a pierdut orice audienţă. Toate loviturile lui, oricât de maiestre ar fi, nu vor putea fi acceptate de către Germani, Englezi, sau Scandinavi care, s'au lepădat şi ei de hainele socialiste, deşi, acest socialism nu era de natură marxistă.

(2) Bătălia pentru putere din Rusia. Nu a fost nici un secret, decât pentru ignoranţi şi rău-voitori, faptul că Iliescu, încă dela începutul guvernării sale a mizat cel mai mult pe cartea sovietică, sperând într'o stabilizare a Sovietelor şi a partidului comunist care să domine în complexul noilor forme de viaţă politică din Rusia.

Acesta a fost planul iniţial al lui Gorbaciov; dar au intervenit schimbări galopante ce au dat altă turnură stărilor din Rusia. De asemenea, a intervenit şi factorul Elţin, în sufletul căruia s'au renăscut sentimentele legate de "Mama Rusia", care a blocat şansele refacerii partidului comunist, căruia i-au fost confiscate toate averile şi a fost desfiinţat prin lege. Rămăşiţele care au mai supravieţuit din fostul partid, încearcă să-l strivească pe Elţin, lucru greu de îndeplinit, datorită unor condiţii internaţionale deosebit de semnificative (între altele, suportul total pe care-l oferă Preşedintele Clinton procesului de democratizare şi privatizare din Rusia şi care proces este reprezentat, la ora actuală, de către Elţin).

Comuniştii din Rusia nu mai au dinamica necesară şi nici suportul populaţiei pentru a reveni la putere, singură cale prin care şi-ar putea asigura un viitor. După cum apar pe firmamentul politic ciocnirile dintre Elţin şi comuniştii ruşi, victoria comunistă este de neconceput. În orice caz, chiar o victorie a lor, nu poate avea decât un caracter limitat, din cauza reacţiunii lumii libere, ce nu mai poate accepta o asemenea mascaradă politică.

Putem spune, fără teama de a fi dezminţiţi, că Elţin are toate şansele să înfrângă pe comuniştii din Rusia. În felul acesta, o altă fereastră I se închide lui Iliescu şi nu mai poate găsi nici un fel de suport dincolo de Nistru, de unde se aştepta la o binecuvântare şi deci, la o împlinire a visurilor de salvare a comunismului românesc, de care nu s'a desprins niciodată, nici teoretic, nici practic.

(3) Vizita în America. Iliescu a venit în America, pe 19 Aprilie a.c., cu un scop care nu are nimic de-a face politic cu România. În prealabil, a făcut toate tatonările posibile pentru a ajunge în nişte locuri unde nu are acces, atâta timp cât refuză să intre pe calea democratizării şi a acordării de libertăţi poporului român. În timpul vizitei sale în America, în scop neoficial, Iliescu n'a putut conta pe nici un fel de bunăvoinţă din partea autorităţilor americane, pentrucă actele lui de guvernare sunt lipsite de credibilitate. El n'a ţinut niciodată seama de sugestiile americane pentru instaurarea unei reale democraţii în România, ci s'a orientat după propriile lui dorinţe, sprijinindu-se pe eventualitatea venirii la putere a comuniştilor ruşi, pentru a păstra intactă ideologia marxistă.

Aceste trei încercări, care sunt puse în faţa lui Iliescu, trebue să-i dea de gândit şi să-l facă să realizeze că nu mai este omul potrivit pentru nevoile româneşti şi nici nu corespunde standardului lumii libere care a biruit comunismul, pentru totdeauna.

George BĂLAŞU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **Redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

TRISTUL ŞI CUMPLITUL ADEVĂR

Prof. Gh.PIELE

...Ca profesor de muzică constat prin propria-mi experienţă didactică de peste 20 de ani că indiferent de mediul urban ori sătesc din orice şcoală de pe cuprinsul acestei ţări, la o medie de 30 de copii în clasă, se poate lucra civilizat şi inteligibil doar cu 5-6 elevi, restul de cinci cincimi constituind o masă amorfă de **bipezi minori** care te ascultă şi te privesc dar nu te înţeleg, refuzând cu ostentaţie cel mai mic efort intelectual şi aceasta în condiţiile în care nu sunt semihandicapaţi, rahitici, anemici ori cu deficienţe senzoriale evidente sau ascunse.

Ori, cum eu mi-am luat ca deviză a cunoaşterii semenilor mei adulţi dictonul "Copilul este cartea de vizită a părinţilor săi" - după anii mei de experienţă de lucru cu tinerele vlăstare române, sunt mai mult decât sceptic în privinţa viitorului acestui neam. Care viitor? Cu cine, prin cine şi de către cine să fie schimbat acest viitor? De către cei aproape 30% studenţi care într'o condamnabilă inconştienţă au preferat să rămână toată ziua în cămine, să se beţivească, să facă bişniţă ori să joace pocher în loc să se prezinte la urne în ziua votării? Ştiu aceasta din mărturiile mai multor foşti elevi ai mei, actuali studenţi, care-şi croiesc planuri de viitor aiurea, dorindu-şi să trăiască oriunde pe mapamond, numai în ţara lor nu.

În ceea ce priveşte pe "oamenii noi" creaţi de comunişti - **oameni cu creierele spălate**, aceştia există cu adevărat constituind marea **"hoardă"** a aşa zişilor **"oameni ai muncii"** sau **"ţărănimii muncitoare"** (care **muncesc şi nu gândesc** şi eărora comuniştii le-au inoculat ideea că ei sunt motorul societăţii, cultivându-le dispreţul şi ura faţă de cărturarii lucizi şi demni ai neamului) - aceştia deci, **"oamenii noi"**, trag înapoi la comunism, ascultând fără crâcnire de ciocoii comunişti şi dând masiv votul **otrepelor neamului** pe care i-au împins în Parlamentul ţării - jigodiile securisto-comuniste.

Ca o încununare fatidică a acestei stări de fapt, **trei din patru Români simpli** ori cărturari (intelectuali) au iscălit în secret (ori acum pe faţă) pactul cu diavolul, rămânând şi acum, după jertfa celor 1000 de tineri martiri ai revoltei anticomuniste din 1989, în tabăra duşmanilor neamului cu toate că li s'a oferit cu generozitate şansa şi libertatea opţiunii de opinie. În aceste condiţii puţini sunt cărturarii clarvăzători, cinstiţi şi demni care au mai rămas şi care clamează în zadar strigăte de alarmă în nişte surzi şi orbi.

Iată deci, cum s'a întâmplat că în acest mic dar pitoresc oraşel (fost prim scaun voievodal românesc) cu o populaţie de circa 40.000 de locuitori şi un batalion de peste 500 de dascăli (educatori), am ajuns să mă izolez, întorcând spatele, sau chiar să mă duşmănesc cu mai mult de două treimi din foştii colegi de şcoală, de studii şi de catedră ori de agape prieteneşti, constatând stupefiat că nu mai am nici un fel de dialog cu ei, deoarece aceştia au trecut cu arme şi bagaje de bună voie în tabăra duşmanilor neamului - comuniştii **securişti** mascaţi prin diverse partide pseudo-democratice.

De aceea, copleşit de o sfântă indignare şi disperare patriotică, mă gândesc cu mâhnire şi spaimă dacă nu cumva marele "ex-Român", autorenegatul filosof Emil Cioran, nu are dreptate când într'un interviu televizat, acordat unui fost elev al lui Noica (Gabriel Liiceanu), la întrebarea acestuia dacă doreşte să se restabilească definitiv în ţară, acesta a răspuns (citez liber): "La ce bun? Refuz reîntoarcerea în sânul unui popor a cărui unică virtute şi aceea negativă, **este vocaţia de a-şi rata cu consecvenţă orice şansă de viitor oferită generos de istorie**". (Şi completând): "Şi aceasta pentrucă are o mentalitate mioritică de acceptare fatalistă şi pasivă a nenorocirilor, chiar şi atunci când **este avertizat la vreme de iminenţa lor**".

Iar la o altă întrebare referitoare la şansele de viitor pe care Cioran le acordă poporului român, acesta a concluzionat (citez din nou liber): "Nici una. Iar dacă e adevărat că Românii sunt un popor cu o veche civilizaţie de aproape 2000 de ani, atunci, demonstrează că acest popor, acum, este bătrân, **vlăguit, degenerat şi autocondamnat la pieire**". Şi după cum constat eu că se precipită mersul istoriei şi politicii în ţara noastră mi-e teamă că Cioran are toate şansele de a nu rămâne drept "profet mincinos". Conflictele Românilor cu Ţiganii din ţară (această cumplită etnie din ce în ce mai numeroasă, obraznică şi agresivă), invazia şi importul de cultură şi civilizaţie levantină şi afro-asiatică, conflictele mocnite încă cu popoarele vecine (Ungurii, Bulgarii, Ucrainenii, iar mai recent până şi cu Sârbii cu care timp de 1000 de ani trăisem în cea mai desăvârşită frăţie) - toate aceste aspecte ne îndreaptă încet dar sigur, spre o explozie de violenţă internă şi internaţională, care ne poate aduce pieirea sigură ca naţie şi ţară. Aşa încât, în privinţa unei renaşteri sociale, spirituale şi morale a acestui neam, cu ajutorul cărturarilor săi lucizi, patrioţi şi demni, mi-e teamă că ne facem iluzii. Care intelectuali, care patrioţi, care demni? Unul din trei vânduţi cu bună ştiinţă diavolului?

Acesta ar fi, după părerea mea, tristul şi cumplitul adevăr privitor la viitorul poporului nostru.

ÎN ATENŢIA CITITORILOR DIN ROMÂNIA

Vă rugăm să confirmaţi primirea ziarului "Cuvântul Românesc" prin expedierea pe adresa redacţiei, a unei cărţi poştale ilustrate, specifice regiunii (oraşului) Dvs.

Vă mulţumim, REDACŢIA

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 10 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la redacţie până la această dată.

LA ÎNCHIDEREA EDIŢIEI

La închiderea ediţiei aflăm cu tristeţe trecerea în cele veşnice, pe data de 2 Mai, a D-nei Filatelia Tega, soţia D-lui Vasile Tega personalitate binecunoscută în comunitatea românească din Montréal, Canada.

Sincere condoleanţe,
Redacţia

FACEŢI ABONAMENTE NOI

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL
CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

SECURISTA DEMOCRATĂ

Mihai Stere DERDENA

La data de 28 Ianuarie 1990 nu eram încă înscris în nici o formaţiune politică, nici măcar în Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici. Însă această independenţă nu m'a împiedicat să-mi însuşesc numaidecât punctul de vedere conform căruia este absolut necesar, întru asanarea societăţii româneşti, ca F.S.N.-ul să fie combătut şi respins de pe orice poziţie anticomunistă, deoarece el nu reprezintă altceva decât un neocomunism mai mult sau mai puţin deghizat. Credincios până la capăt acestei idei generoase şi, indiscutabil, izbăvitoare, am decis să particip la manifestaţia paşnică din ziua de Duminică 28 Ianuarie 1990, pusă la cale de cele trei partide istorice, reînfiinţate după Revoluţia din Decembrie 1989.

Împreună cu un fost coleg dela "Sorbona" din Gherla am purtat între orele 10 şi 17 o uriaşă pancartă pe care se putea citi lozinca "*Interzicem dreptul de a interzice!*" (cu referire la Decretul care interzice manifestaţiile de orice fel în zona centrală a Capitalei). Ajungând în Piaţa Universităţii, pe la 11.30 şi îndată ce m'am ridicat în picioare din acea pioasă prosternare - pe care aveam s'o repetăm şi în Piaţa Romană toţi cei aproape 200.000 de demonstranţi paşnici, disciplinaţi şi credincioşi - mă şi văd prins de braţ de o tânără şi, - aş fi ipocrit dacă n'aş recunoaşte - foarte drăguţă intelectuală. Mergând la braţ şi strigând sloganuri antifeseniste, ne-am spus numele şi, vreme de peste patru ceasuri, am tot vorbit, nu glumă. Tânăra s'a recomandat a fi fata lui Horia Tabacu dela ziarul "Libertatea", spunând că o cheamă Virginia, dar i se spune Gina şi că ea însăşi lucrează la acest mare cotidian bucureştean. Şi nu de azi, de ieri, ci încă dela absolvirea Facultăţii de Filologie, refuzând catedra şi preferând ziaristica faţă de care simţea "o chemare şi mai irezistibilă" (sic!). Dubiul pe care l-am avut asupra amănuntului acestuia biografic, cum că a urmat filologia, mi s'a risipit îndată ce mi-a numit câteva cadre didactice universitare, care mi-au fost şi mie profesori.

Pe de altă parte, numele lui Horia Tabacu îmi era şi-mi este cunoscut din lectura articolelor sale gazetăreşti.

Însă, nevăzându-l niciodată, n'aveam cum să ştiu că el însuşi este prea tânăr ca să aibă o fiică de circa 30 de ani.

Abia când am constatat dispariţia ei subită, fără a-şi lua rămas bun dela mine, plecând pe nesimţite, întocmai ca hoţii, am început să cuget la mobiluri necurate.

Toată noaptea următoare nu am putut dormi fiind muncit de gândul pe care mi-l inoculase un co-demonstrant, cum că Gina este securistă. Nu se poate - îmi ziceam ca un naiv ce sunt - să fie securistă o femeie atât de înfocată în blamarea F.S.N.-ului, în clamarea lozincilor noastre pacifiste, democratice şi anticomuniste (recte antifeseniste). Însă a doua zi, întrebând de dânsa la ziar prin telefon, aveam să fiu edificat deplin de ziarista care mi-a răspuns cu multă solicitudine şi cu aplomb: "În redacţia noastră nu există nici o persoană cu numele Tabacu Virginia, iar Dl. Horia Tabacu este şi foarte tânăr şi necăsătorit. N'are nici soră. Înseamnă, prin urmare, că-i vorba nu de o reporteră, ci de o securistă care v'a tras pe sfoară."

Mai e oare nevoie să precizăm ceea ce ştie tot Românul cumsecade şi anume că, în noţiunea de securişti sunt incluşi nu numai anchetatorii, ci şi informatorii?

"STRATEGIA VĂCĂROIU" ŞI MOŢIUNEA DE CENZURĂ

Urmare din pag.1

căroiu" nu e nimic altceva decât un exerciţiu politic de rea credinţă, cu o economie osificată care trebue să satisfacă nomenclaturismul şi să menţină în funcţie întreprinderile falimentare.

În spatele "Strategiei Văcăroiu" e marea realitate: mersul ţării este, de fapt, în mâna strategiei şi programului unui singur om. Acest om e Dl. Iliescu. Poate că tocmai în această realitate trebue căutat motivul pentru care Dl. Văcăroiu a văzut că "strategia" dânsului nu-i nici de discutat, nici de votat şi nici chestiune de viitoare răspundere personală în faţa ţării.

Dar socoteala de acasă nu s'a potrivit cu cea din târg. Căci parlamentarii din opoziţia Convenţiei Democratice au cerut şi dezbatere şi vot de răspundere. Iar pentru a se forţa aceste cereri, s'a făcut uz de singura cale posibilă: depunerea unei Moţiuni de cenzură. Pentru a-l face pe Dl. Văcăroiu ca, în loc de etalări de strategii teoretice, să-şi "angajeze răspunerea guvernării" cerută de art.113 din Constituţie.

Faptul că pusă la vot moţiunea a fost respinsă, rămâne de importanţă secundară. Căci obiectivul primar al Moţiunii de cenzură a constat în obligaţia morală a Opoziţiei de a-şi manifesta existenţa, de a face ceva pentru a impune o dezbatere şi de a exercita un spirit de combativitate împotriva practicilor guvernului de eludări ale legii şi a unui program economic strategizat din care lipseşte o preocupare de remediere a cauzelor care stau la baza dezastrului moral al ţării.

În faţa unei crize complexe, trebue să fie şi un program de guvernământ complex. Dacă sărăcia e o problemă economică, decăderea spirituală, de asemenea operă comunistă, este o problemă morală.

Cu votul forţat de Moţiunea de cenzură, s'a putut ajunge a se vedea, în chip clar, cine este cu lupta Opoziţiei şi cine este cu forţa regimului dogmaticilor. Astfel, când vine vorba de parlamentari, lumea ştie de acum cu cine are de-a face.

În momentele când Opoziţia a dovedit că este capabilă de un proces democratic, văcăroii au manifestat teamă. Teama ca nu cumva să reuşească moţiunea şi să cadă guvernul. De aceea, ca o precauţiune de măsură salvatoare, idolul zâmbitor Iliescu a apărut o seară mai înainte la Televiziune. Lucru care a confirmat versiunea spusei: "Ţara e condusă de guvern. Guvernul e condus de Văcăroiu. Văcăroiu e condus de Iliescu..." În versiunile despre structurile politice dela putere se mai spune şi că "Preşedintele este un lup în blană de oaie, Parlamentul o oaie în blană de lup, iar Guvernul este o oaie în blană de oaie".

Lăsând zicalele, să revenim la moţiune. Când s'au ridicat critici că Opoziţia dă cu biciul în caii care trag, din partea ei s'a răspuns că "se dă cu biciul în caii care trag înapoi".

Calculat ori nu, moţiunea a însemnat o confruntare parlamentară între spiritul de renaştere şi conceptele vechiului sistem comunist. Astfel ea e diferenţa între cei care vor reforme şi cei care vor contrariul. Dacă Opoziţia tăcea, ea risca să fie văzută ca ne-Opoziţie.

Poate că moţiunea a fost înţeleasă, la justa ei valoare, doar de o minoritate. Fiindcă după deceniile comuniste numai de unanimitate şi partid unic totalitar e cam greu să obişnuieşti pe om cu opoziţie şi cu acţiuni ca Moţiunea de cenzură, care este, de fapt, primul act politic parlamentar de opoziţie, după un totalitarism comunist de 45 de ani.

Moţiunea mai are undeva şi altă importanţă. Ea a sporit credibilitatea externă faţă de evoluţia procesului democratic din România, în faţa unui regim servil unor concepte-programe dezavuate de istorie.

Dincolo de discursul "Strategia Văcăroiu" e viaţa reală. O viaţă care nu se poate remedia cu o strategie de program confuz şi nevertebrat care creează poporului român lehamite. Fiindcă "Strategia Văcăroiu" nu dă răspuns marii întrebări: când, cum şi cu ce mijloace se va remedia situaţia politică şi economică a ţării încărcată până la disperare de abnormalităţi?

Eugen BÂRSAN

PREA FERICITUL TEOCTIST A TRECUT LA ORTODOXISM

Cu sufletească bucurie citit-am slovă din ţară că "Biserica s'a despărţit de comunism" şi întrebatu-ne-am cu mintea întunecată cum s'a putut ca Biserica să fi fost alături de comunism, ca acum să se despartă de el? Nu poţi divorţa până nu eşti căsătorit. Şi cine ar putea spune că Ortodoxia, cea mai toleranţă şi înţelegătoare religie din trunchiul căreia n'a sărit nici o aşchie protestantă, s'ar fi putut plimba braţ la braţ, pe Bulevardul Victoriei Socialiste, cu un consort comunist?

Cum a putut să fie Biserica lui Hristos, care ne învaţă să iubim şi să ajutăm pe aproapele, cu învăţăturile lui Karl Marx, care ne învaţă ura şi lupta de clasă?

Cum poţi asemăna dăruirea ce-o găsea drumeţul când păşea pragul mânăstirilor cu cimitirul particular ce te aşteaptă trecând pragul Securităţii?

Cine n'a fost despărţit de comunism (pentru o cam lungă vreme) a fost Prea Fericitul Patriarh Teoctist, care azi ne umple paharul de bucuria că, în ceasul al 11-lea, alături de Patriarhul Sârbilor a condamnat războiul civil din Iugoslavia şi, surpriză, că preferă pe Regele Mihai în locul D-lui Iliescu.

Totuşi, P.F. Patriarh nu-şi poate explica unele acţiuni din trecut. În loc să stea retras ca să spună "sunt un prizonier al regimului ateist", el îşi luase rolul de ambasador al regimului de tristă memorie. Dacă ascultai discursurile Î.P.F. din Parlament, aveai impresia că citeşti "Scînteia". Şi aceste laude se aduceau în timp ce "Dl. Ceauşescu" dărâma satele, bisericile şi cimitirele. Patriarhul se izolase de turma credincioşilor şi credincioşii rămăseseră fără păstor.

După "expedierea" lui Ceauşescu în subsolul lumii celeilalte, Î.P.F. a căpătat subit temperatură şi a demisionat; dar întărirea regimului Iliescu-Roman a fost ca o duzină de aspirine şi Î.P.F. s'a vindecat, tot subit, a renunţat la demisie şi a început să dea sfaturi electorale: votaţi FSN, FDSN şi tot ce va spune "Dl. Iliescu" (Înainte era Dl. Ceauşescu, N.R.).

Dar Dumnezeu lucrează pe căi ascunse: mizeria, războaiele mici dar multe şi întregirea Sfântului Sinod cu elemente tinere şi de mare valoare intelectuală l-au "sfătuit" pe P.F. Patriarh să facă "Dreapta împrejur" pentru a îndruma paşii purtătorului de Cârjă pe drumul Domnului.

S'a rupt de comunişti şi şi-a îndreptat P.F. faţa către Monarhie. Noi, nu mai e nevoie să ne repetăm, preferăm un Rege în locul D-lui Iliescu şi un Regat în locul Împărăţiei Austro-Ungare.

Suntem siguri că P.F. Patriarh, acum când şi-a îndeplinit rolul ce i-a fost dat de ursitoare şi obosit de zigzagurile vieţii, se va retrage la o mânăstire, pentru a lăsa în mâini mai tinere împlinirea vrerii începută pe plaiurile noastre de Sfântul Apostol Andrei.

Stroe MOLDOVANU

PLĂNUIŢI DE ACUM
VIITOAREA VACANŢĂ DIN 1993 !

Aranjaţi să fiţi la
"CÂMPUL ROMÂNESC"
-HAMILTON ONTARIO CANADA-

In săptămâna
TABEREI DE VARĂ

ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
Vă invită să petreceţi anul acesta vacanţa de vară la

CÂMPUL ROMÂNESC
1 AUGUST - 8 AUGUST

O SĂPTĂMÂNĂ DE ZILE
PETRECEŢI VACANŢA
ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ

Lăsaţi totul deoparte
Vă oferim ceva pentru fiecare, tânăr sau bătrân

Aduceţi cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit şi cele necesare gătitului

Pentru informaţii scrieţi la adresa:

Asociaţia Culturală Română
P.O. BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONT., CANADA L9C 7N5

POLITICĂ ŞI SPERANŢĂ

Ştefan Theodor BASARAB

Două noţiuni care nu fac casă bună, dacă ne exprimăm printr'un eufemism. În realitate, aceste noţiuni sunt opuse. Am putea parafraza expresia lui Dante privind infernul: "Lăsaţi orice speranţă, voi care intraţi în politică." Această afirmaţie ar putea apare ca superficială sau menită doar să facă zgomot . Cum adică, să nu participăm la treburile cetăţii? Să nu intrăm în politică pentrucă nu avem încredere în ea? Să fim o turmă condusă de aventurieri, sau incompetenţi, necinstiţi, sau chiar criminali?

Să privim lucrurile mai de aproape şi să ţinem seama de istorie. În trecut, în ţara noastră au existat liberalii, ţărăniştii, socio-democraţii ş.a.m.d. Chiar şi comunişti, apăruţi mai în urmă şi pe uşa din dos. Spre cinstea neamului nostru, comuniştii nu au reprezentat decât o fracţiune infimă a populaţiei, cei necinstiţi sau proşti (André Gide: comunist = cinstit dar prost; deştept dar necinstit). Aceasta spre deosebire de ţările din jur, unde au existat partide comuniste. În restul lumii, de asemenea, în trecut ca şi astăzi, există partide politice alături de o masă a populaţiei care este condusă, dar mai totdeauna înşelată. Fiecare partid îşi alcătuieşte un program de guvernare cât mai atrăgător, dar, ajunse la conducere, aceste partide îşi uită repede promisiunile care erau doar electorale. Acest proces are loc şi în "democraţii consolidate", cum ar fi Statele Unite.

Să întrebăm pe zeloşii "politicieni" ai ţării noastre, din România, dar mai ales din diaspora, unde ni se pare că sunt mai zgomotoşi, ce au realizat politicienii fostelor noastre partide politice în perioada dintre cele două războaie mondiale? Au lăsat să se întindă corupţia, minciuna, nedreptatea socială, ateismul, sărăcirea ţării. Aceasta, cu toate că în trecut au mai fost în acele partide şi câţiva oameni cinstiţi şi "rodaţi" cu politica. De ce astăzi să nu ţinem seama de istorie şi ne închipuim că va fi altfel? Am imita pe comuniştii occidentali care, în faţa realităţilor catastrofale ale comunismului instalat, continuau să spună că la ei va fi altfel, va fi un "comunism cu faţă umană". Însăşi această etichetă arată limpede că un comunism instalat nu poate fi uman.

Ţara noastră a avut, cel mai mult, o perioadă de 10-15 ani de libertate relativă şi doar parţială sau selectivă şi în care adevăratele elite au putut să se manifeste. Afirmaţia noastră, ca neam, s'ar fi putut face prin oameni ca: Eliade, Blaga, Vulcănescu, Noica, Ţuţea şi câţiva alţii ca ei. Dar "nu a fost să fie", sau mai exact nu am lăsat noi să fie. Nu pot fi învinuiţi doar cei care prin calculele lor politice erau la conducerea ţării, ci noi toţi care am îngăduit aceasta. Ca să nu fi îngăduit, ar fi trebuit să fim formaţi în spiritul datoriei faţă de neam şi de om în general. Această formare nu a avut timpul să se realizeze, cu toate că ea a fost iniţiată după Primul Război Mondial. Guvernanţii, cu foarte rare excepţii, nu au îngăduit formarea unei elite naţionale bazate pe cinste, muncă, bună pregătire profesională, credinţă în Dumnezeu şi familie, dragoste de neam. Aceşti guvernanţi au văzut repede că, în timp, şi-ar fi pierdut locurile lor. În plus ei erau prea atenţi şi ascultători la sugestiile unor foruri supranaţionale. În trecut nu au lipsit "programele politice" şi nici cadrul legal, Constituţia din 1923 era cea mai bine alcătuită din Europa. Au lipsit însă oamenii care să aplice programele. Lucrurile au mers rău, nu din lipsă de programe, ci din lipsă de oameni care să aplice programele.

Educaţia este problema cea mai grea de realizat. Cere timp şi foarte multă perseverenţă. Această educaţie a individului este "programul" cel mai adecvat pentru ca ţara noastră să iasă din abisul în care se găseşte astăzi. Această educare, proces de formare a elitelor, reprezintă singura speranţă. Ea priveşte mai ales tineretul receptiv, cel care însă a fost corupt, dar nu exclusiv numai tineretul. Oamenii cinstiţi de astăzi nu pot rămâne indiferenţi. Programele politice, aşa cum ne arată istoria ţării noastre şi a restului lumii, sunt doar rampe de lansare pentru cei care vor să pună mâna pe conducerea unei ţări.

Elitele pe care neamul românesc le-a avut totdeauna, s'au situat pe linia firească de dezvoltare a neamului. În ţara noastră această linie este o linie creştină. Cei care au răbdat închisorile pentru crezul lor, sau au murit în ele, s'au situat pe această linie. Din păcate, dar şi din vina noastră, cei care supravieţuiesc încă sunt împiedicaţi să se exprime şi sunt persecutaţi. Este necesar ca tineretul cinstit de astăzi să se informeze, să dea la o parte dezinformarea din trecut şi de astăzi şi să ajungă la adevăr. Doar adevărul ne poate face liberi.

Aşa cum a remarcat recent cineva, nici unul dintre candidaţii la postul de preşedinte al ţării - şi au fost şase - nu a arătat necesitatea primordială a unui proces de educare. Au alcătuit planuri de redresare economică. Redresare economică fără redresare morală? Este o mare utopie.

Să fim lucizi şi să privim lucrurile în faţă. Suntem încă departe de posibilitatea de a ieşi din haosul în care am căzut. Acest haos a fost intuit şi chiar prevăzut după Primul Război Mondial. Dacă vrem să participăm la redresarea ţării noastre, trebue să pornim dela realităţile prezente. Să privim lucrurile fără pasiune şi fără a judeca pe nimeni. O speranţă şi o rază de lumină vor apare atunci când "programele politice" vor sublinia, în primul rând, necesitatea unei redresări morale. Aceste programe nu pot fi enunţate, bineînţeles, de oameni compromişi în regimurile trecute. Aşa cum enunţa punctul 8 al *Declaraţiei dela Timişoara*, ei vor putea participa, dar nu se vor putea aşeza în frunte.

Să militäm deci pentru redresarea morală a omului şi să începem cu noi înşine. Nu prin discursuri vom îndrepta pe om, ci prin exemple personale, prin faptele noastre. Aceste exemple, spre cinstea Neamului nostru, au existat. Dela aceste exemple să pornim. Piatra unghiulară a fost pusă şi a fost pecetluită prin jertfă. Orice jertfă este un bun început de drum şi este o garanţie că nu este vorba de un discurs demagogic. Acum trebue să clădim cu răbdare şi perseverenţă, dar să pornim odată! Educarea omului, pe plan moral şi spiritual, este singura speranţă şi va duce la dispariţia scepticismului care se manifestă atât de intens astăzi.

ADEVĂRATUL NAŢIONALISM

Urmare din pag.1

sporul său propriu umanităţii însăşi, care nu este altceva decât **unitatea în diversitate** a feluritelor etnii, finalitatea lor armonica (integratoare, dar nu nivelatoare!). E un adevăr banal că, bunăoară în ordinea valorilor spirituale, cu cât eşti mai specific, cu atât eşti mai interesant şi mai universal. Căci fiecare este chemat **să atingă universalitatea în propria lui specificitate.** Universalul este ideal, specificul este concret. Or idealul trebue încarnat în concret; nu distrugând concretul, ci catalizându-l şi îmbogăţindu-l. Universalul autentic, "întrupat", nu este, sub nici unul dintre aspectele sale, totalizare amorfă, ci - folosind o metaforă banală - vastă simfonie de note specifice. Cei care umblă să ne ispitească cu un universalism abstract şi impersonal sunt duşmanii deopotrivă ai "neamurilor" şi ai "omenirii". Şi implicit ai Dumnezeului care a rânduit ca neamurile **să existe prin fire** şi **să co-existe prin iubire,** până ce se vor înfăţişa la marea Lui judecată.

Adevăratul naţionalism înseamnă păzirea şi afirmarea creatoare a fiinţei şi geniului naţional al unui neam, dar şi efort conştient de armonizare cu celelalte neamuri în concertul universal al omenirii. Adevăratul naţionalism nu are doar baze materiale (biologice, istorice, politice), ci şi baze moral-spirituale. De aceea cea mai pură formă de naţionalism este naţionalismul creştin, care stă sub marele imperativ al **Iubirii:** iubire faţă de Dumnezeu, faţă de propriul neam, iubire faţă de orice om, ca făptură a lui Dumnezeu. Altfel spus, iubire lucidă (în sensul mistic al cuvântului) faţă de ordinea firească a lumii lui Dumnezeu, în care neamurile (naţiunile) sunt forme de existenţă metafizic obiective şi istoriceşte necesare.

Orice atitudine, politică sau de altă natură, care contravine temeiului dumnezeiesc al iubirii cuminecătoare, este o formă de patologie istorică. Şovinismul (rasismul, xenofobia), tocmai pentrucă se întemeiază nu atât pe iubirea de propriul neam, cât pe ura faţă de alte neamuri, nu este decât o formă de pseudo-naţionalism, ce trebue repudiată chiar în numele naţionalismului adevărat. A amesteca însă tendenţios lucrurile, cultivând deliberat confuzie între naţionalism şi şovinism (în lumea de azi circulă chiar sintagma perversă de "manifestări naţionalist-şovine"!), înseamnă fie prostie, fie ignoranţă, fie ticăloşie. Duşmanii perverşi şi adeseori "oculţi" ai naţionalităţilor au încurajat şi încurajează această confuzie în conştiinţa opiniei publice mondiale, transformând, din ticăloşie interesată, naţionalismul într'un fel de sperietoare a lumii contemporane. Ei ar dori să prefacă omenirea într'o turmă obedientă, dispusă să răspundă necondiţional şi nediferenţiat la ordinele unor falşi păstori. Se va complace oare această biată omenire buimăcită cu o astfel de perspectivă animalică a existenţei istorice? Se cade să ne punem nădejdea în Dumnezeu şi să încercăm să salvăm naţionalismul firesc atât de pseudo-naţionalismul şovin, cât şi de pseudo-universalismul antinaţional.

În al doilea rând se cuvine reamintit că fundamentul uman al naţionalismului autentic nu este poporul, ci **neamul.** Poporul nu este decât masa indivizilor de aceeaşi origine etnică trăitori într'un anumit moment istoric. Neamul este însă comunitatea supraistorică a tuturor generaţiilor trecute, prezente şi viitoare de acelaşi sânge şi de aceeaşi limbă. Poporul e trecător, neamul e veşnic. Poporul este o realitate fizică, neamul este o realitate metafizică. Sau, altfel spus: poporul nu este decât ipostaza prezentă a neamului, una dintre multiplele lui actualizări istorice. Confuzia dintre neam şi popor - de fapt două planuri de realitate - poate duce la grave neajunsuri pentru înţelegerea corectă a naţionalismului.

În istorie există **o linie a neamului,** urmată şi îmbogăţită în măsuri variabile de şirul generaţiilor etnice. Ea, această linie a neamului, constituie esenţa existenţei naţionale. Pe ea se întâlnesc, în ceea ce au mai reprezentativ, morţii, vii şi cei care ne vor succeda; la capătul ei va sta întreagă, pentru dreapta judecată a lui Dumnezeu, vrednicia istorică a fiecărei comunităţi naţionale. În dialectica istorică a vieţii naţionale există generaţii care se în-vrednicesc mai mult şi generaţii care se învrednicesc mai puţin. Sau, am putea spune: popoare care trăiesc mai aproape de linia neamului lor şi popoare care, orbite şi decăzute, se îndepărtează considerabil dela această linie. Degenerarea unui popor poate să meargă şi până la frângerea definitivă a liniei istorice a unui neam; istoria cunoaşte şi neamuri care au dispărut prin nevrednicia uneia sau mai multor generaţii. Un neam se poate stinge atunci când poporul - ipostaza lui actualizată într'un anume ceas istoric - decade atât de mult încât uită complet de linia neamului, adică de formula specifică a veşniciei şi plinătăţii lui. Câtă vreme mai există însă în sânul unui popor măcar o minoritate care urmează şi mărturiseşte linia neamului, acesta se poate salva prin ea. Acea minoritate va fi **naţional** reprezentativă; ea va constitui ceea ce numeam într'altă parte "elita mesianică" a unui neam, capabilă să-l îndreptăţească în faţa lui Dumnezeu. Căci, după vechea istorisire biblică, pentru o mână de **drepţi,** Dumnezeu poate salva (ierta) întreaga Cetate!

Un popor ticăloşit trebue mustrat cu asprime, tocmai **în numele neamului,** de către "dreptii" lui. Poporul nu trebue absolutizat şi iubit orbeşte. Dacă el periclitează, prin nedesăvârşirea clipei, existenţa veşnică a neamului, atunci adevăratul naţionalist are obligaţia morală şi istorică de a-l certa, trezindu-l din nemernicie, cum făceau proorocii din vechiul Israel şi cum a făcut-o Mântuitorul însuşi ("Popor păcătos!", le strigă El Evreilor în mijlocul cărora S'a întrupat ca om). Dumnezeu însuşi îi ceartă pe cei pe care-i iubeşte, dojana nefiind, cum am mai spus-o, decât semn al iubirii care veghează. Adevăratul naţionalist va fi aşadar cel care, iubindu-şi neamul până la sacrificiu, va evita să-l mistifice pe el sau să se mistifice pe sine. A vorbi necondiţional numai în termeni superlativi de poporul tău, oricât de rătăcit ar fi acesta, nu e atitudine de adevărat naţionalist, ci de jalnic demagog populist. Ca şi şovinismul, **populismul** este o formă de denaturare a naţionalismului. El apare de obicei ca apanaj al politicianismului retorico-demagogic, dispus oricând, pentru interesele sale imediate, să linguşească poporul chiar în detrimentul destinului naţional. Este tocmai ceea ce fac astăzi în România neo-comuniştii pseudo-naţionalişti, dar şi anumite tabere ce s'ar dori sincer naţionaliste, fără a fi meditat însă cum se cuvine asupra temeiurilor doctrinei şi atitudinii lor politice.

Adevăratul naţionalist nu caută să-şi în-cânte, ci să-şi des-cânte poporul, spre a-l lecui de bolile sau infirmităţile actuale. El va fi deci "desfermecătorul" poporului de pe poziţiile absolute ale Tradiţiei Neamului. Un astfel de "desfermecător" a fost şi Eminescu însuşi - pildă supremă de naţionalism românesc. Dar cât de puţin îl cunoaştem astăzi în această ipostază a sa!

Prin urmare, **adevăratul naţionalism,** întemeindu-se pe realitatea eternă a **neamului,** călăuzit de **iubire,** dar şi de **luciditate,** nu se poate confunda nici cu populismul, nici cu şovinismul. El nu este decât valorificarea istorică firească şi exemplară, străină de orice extremism degradant, a fiinţei şi geniului naţional "întru" care am venit pe lume şi "întru" care suntem chemaţi a ne împlini fiecare după puteri, ca în "sinele nostru lărgit" sau în "conştiinţa noastră mai bună", cum îi plăcea să spună regretatului Constantin Noica.

Iar dacă cineva, de-al meu sau străin de mine, va căuta, prin mijloace violente sau perverse, să întunece în conştiinţa mea imaginea neamului care mă transcende, atunci eu, naţionalistul, mă voi apăra în mod legitim, luându-mi-l drept sprijin şi martor pe Dumnezeul Neamurilor, pe Cel care mă învaţă să nu mă tem de cei ce-mi pot distruge trupul, dar de sufletul meu nu se pot atinge.

Răzvan CODRESCU

INTENŢII VECHI, TACTICI NOI

—Ovidiu VASILESCU—

Furtuna a trecut; eşalonul apterigotelor a ieşit din dezordine, din buimăceală, a trecut peste momentul acela "veşnic" de derută şi anxietate, s'a desprins de frica dezonorantă. Acum, aşa cum îi stă bine unei armate bine instruite şi disciplinate, după ce şi-a făcut apelul pentru identificarea avariilor prevăzute, şi mai ales, după ce a făcut o reevaluare sistematică, complexă şi completă, deci, pe toate planurile, a ceea ce s'ar mai numi încă, inamic potenţial, - în cazul puterii dela Bucureşti - simptomatica şi fantomatica Opoziţie, "the clique", pe românește această bandă de apostaţi, care nu mai crede nici măcar în tautologica erezie care a consacrat-o, pregăteşte terenul unor acţiuni subtile, cu bătaie lungă.

Avându-l în frunte pe Dl. Ion Iliescu, "generalissimul", persoană prin venele căreia curg încă năravurile şi "taina" ultimilor Maharajahi indieni, persoană în al cărei surâs permanent recunoşti aerul de totală "nedumerire" care trona peste frigul poliţeţii dela curtea dinastiei T'ang, persoană în gesturile şi ţinuta căreia vezi pe întreprinzătorul stărilor de prohibiţie, care cu egală "evlavie" şi "cucernică" datorie, trimite splendide coroane de flori celor a căror înmormântare a grăbit-o.

Una peste alta, toate aceste "atribute" ereditare constituie statura levantinului balcanic, ultimul "sacerdot" al sfertodoctismului apocrif dela curtea Europei de Răsărit, "credinţă" care se va prăbuşi sub propriile-i inepţii, odată cu aceastâ întoarcere de veac.

Rilanţul este mai mult decât satisfăcător pentru ultimul eşalon comunist din România. Ei pot fi mândri; pe bună dreptate.

Puţini erau cei care credeau - ce păcat - că ei vor supravieţui politic furtunii dela 22 Decembrie 1989. Luptă de culise, farsă grotescă, aşa cum fusese ea plănuită, naţiunea a luat-o în serios - cât de rar ni se întâmplă nouă Românilor să fim sobri - şi-a imaginat-o ca pe singurul ei ideal de luptă, şi nu cu puţine jertfe - pe care le venerăm - şi cu un efort naţional splendid, a scuturat din temelii, în numai câteva zile, un sistem despotic care, de mai bine de 45 de ani, legiferase teroarea în masă. Nu a lipsit mult, ca azi să vorbim la trecut despre noaptea care încă mai stăruie peste ţară.

Numai datorită faptului că patrioţii s'au oprit din marşul lor victorios cu un ceas mai devreme - convinşi fiind că şi-au făcut datoria - această doctrină de pripas, comunismul, nu atârnă astăzi în streang!

Scăpaţi însă cum spuneam, din prima vălvătaie - şi acesta este marele lor merit - disciplinaţi şi perseverenţi, "seminariştii" s'au regrupat, s'au infiltrat, au contraatacat, au ucis la adăpostul nopţii şi în lumina zilei, au dezinformat şi au furat la NULE, impunându-se din nou, fără temei, dar cu "legalitate", în ziua de 27 Septembrie 1992!

Din acest moment, jocurile erau făcute acasă. Opoziţia care nu a existat decât până la 29 Ianuarie 1991, este acum în mâinile puterii comuniste, asemenea unui bulgăre de plastilină.

Pierzând alegerile, aceasta a făcut un pas previzibil, gândindu-se că o altă soluţie nu exista, din moment ce "învingătorii" nu-i puseseră la îndemână două alternative.

A renunţat la orice colaborare cu bolşevicii, cu privire la guvernarea statului. Gestul este unul mai mult de disperare, chiar dacă de justeţe, pe care îl luăm ca atare. Ce a surprins mai mult, este faptul că Opoziţia era convinsă(!), mai întâi, că FDSN-iştii nu vor fi în stare să formeze un guvern!!! După ce aceştia au format guvernul, - aşa cum arată el - Opoziţia s'a liniştit la gândul că respectiva echipă nu va rezista nici măcar un an, vor avea loc alegeri precipitate, din care ea, Opoziţia, va ieşi învingătoare(?). Câtă lipsă de discernământ! Să te legeni pe nişte iluzii a căror concreteţe nu reiese din nici un calcul serios!

Cam aceiaşi oameni, politicieni de carieră(!), erau în stare să te pună la stâlpul infamiei, imediat după instaurarea comunismului în România, dacă nu erai de acord cu năstrușnica lor idee, că bolşevicii români nu vor rezista prea mult şi că vor veni Americanii!

Cine nu ştie că sunt momente când timpul este de ESENŢĂ în câmpul politic, că inexactitatea cu care a calculat traiectoria rezultatului viitoarei sale acţiuni, poate fi dezastruoasă scopului său şi că numai printr'o anticipare logică, bazată pe un cumul solid şi realist de informaţii, ar putea fi eliminate surprizele neplăcute, acela este ori naiv, ori necinstit; ceea ce este la fel de primejdios pentru destinul ideii, sau naţiunii pe care încearcă să le slujească!

Dacă în 1947, comuniştii români au fost ajutaţi de trupele ruseşti, azi, când aşa ceva nu mai este posibil, ar fi trebuit să fie dela sine înţeles, că-i va ajuta formidabila lor experienţă, plus, un oarecare dezinteres de moment al Occidentului faţă de scena politică românească.

În această stare de inerţie şi tactică dejucată a Opoziţiei, Dl. Iliescu s'a gândit să pună în aplicare un gând cu bătaie mai lungă şi cu un efect uşor întârziat. Să încerce din nou legarea la ochi a Occidentului, strategie folosită şi de fostul dictator, Ceauşescu. Diferenţa este că Dl. Iliescu ar vrea să se sprijine în această insidioasă acţiune, ceva mai mult pe masa exilului. Chiar mai mult, acesta crede că exilul trebue să aibă un rol hotărâtor în această încercare de subminare a bunei credinţe occidentale, şi mai ales a celei americane.

Numim exil, exact aceeaşi categorie de oameni, la care s'a gândit şi Dl. Iliescu; adică, cca.10% din numărul Românilor care trăiesc în diasporă. Restul formând masa celor care s'au declarat "apolitici" (ştim noi).

Desigur, pe lângă acea fracţie sănătoasă de adevăraţi exilaţi, şeful executivului dela Bucureşti mai contează NELIMITAT pe aportul unor "structuri" mai vechi, caii troieni, delatori ordinari, de teapa lui Paizan, reprezentantul lui C.V. Tudor la New York - pe ţărănistul(?) Milhovan şi pe alte "mărci" pe care le ştim bine. Cameleoni care, prin acţiuni duplicitare şi însuşiri de titluri mincinoase, cum ar fi: presa exilului, jurnalistul Y, ş.a.m.d., nu urmăresc decât erodarea ideii de exil. Va veni o vreme când vom vorbi deschis şi pe larg despre aceşti impostori. După ce ideea a fost bine aruncată în ţară - s'a creat opinia - puterea comunistă a trecut la executarea planului în mijlocul diasporei româneşti. Astfel, a luat fiinţă la New York, Centrul Cultural Românesc, de pe lângă Misiunea Română. Mare festivitate de deschidere, pe 3 Ianuarie a.c. Diaspora? Prezentă prin nişte lingăi care, până mai ieri se furişau în casa satanei de pe 3rd Avenue. Azi, ei se recomandă, fără ruşine, presa exilului!!

Nu au nici o acoperire; ei nu colaborează cu ţara, aşa cum pretind: ei colaborează cu guvernul comunist dela Bucureşti. Ţara este încă sub opresiune comunistă. Legătura cu naţiunea se face direct, nu prin intermediul puterii!

Au mâncat şi au băut impostorii, dar nici unul nu a pomenit că numele Centrul Cultural Românesc este un furt, deoarece această titulatură aparţine şi azi, Centrului Cultural Românesc înfiinţat de adevăraţii exilaţi, cu ani în urmă. Că Dl. Iliescu încearcă să-şi refacă coloana a V-a, este acum oarecum de înţeles. Omul ştie ce vrea. De data asta însă, va fi ceva mai greu. Atâta timp cât naţiunea va fi la discreţia stângii frauduleute, cât timp justiţia nu va fi aceeaşi pentru toţi cetăţenii ţării, cât timp libertatea de credinţă politică şi religioasă, ca şi cea de expresie, nu sunt un drept al tuturor, şi nu în ultimă instanţă, cât timp nelegiuiţi ca: Vadim Tudor şi A. Păunescu, vor perora din Parlament, exilul nu înţelege nici un fel de colaborare cu guvernul român. Împotriva aşa-zişilor ziarişti şi a tuturor cozilor de topor, care vor face jocul puterii dela Bucureşti, Senatul şi Congresul american vor primi spre "lectura", textele în original din: *Şi Totuşi Iubirea, Vremea, România Mare, Europa* etc., spre a avea o idee mai clară despre cine formulează politica internă şi externă a României, adică, directorii acestor publicaţii, pivoţii pe care se sprijină Dl. Iliescu.

În cazul în care demnitarul dela Cotroceni găseşte soluţii pozitive la dezideratele de mai sus, vom mai vedea. Altfel, pe aici nu se trece!

UNDE SUNT CEI CARE NU MAI SUNT?

Urmare din pag.1

(de)formaţie materialistă, când aud de pedagogul **Ioan Găvănescul** (1859-1949), ctitorul Seminarului pedagogic de pe lângă Universitatea Mihăileană, fost prestigios inspector general şcolar, în scrierile căruia ("Elemente de psihologie", "Curs de pedagogie generală", "Istoria pedagogiei", "Didactica" etc., toate în repetate ediţii) se accentuează necesitatea respectării principiului **corelaţiei** obiectelor de învăţământ şi a rolului dominant al educaţiei morale în vederea (aici e aici, unde-i doare pe "socialiştii" de tip "democrat"!) **formării caracterului tinerei generaţii.** Cunoscut şi recunoscut pe toate meridianele lumii aproape, şi NU la el acasă (nu-i chiar nimeni profet în ţara lui?!?).

Un alt mare nedreptăţit este **Visarion Puiu** (1879-1964), originar din Paşcani, fost episcop de Argeş şi al Hotinului, Mitropolit al Bucovinei (1935-1940) şi al Transnistriei, în Odesa (1943-1944); apoi cârmuitor al Eparhiei Românilor din Europa occidentală, în Austria şi Franţa (1945-1955); activ în scris şi faptă oriunde a purces; însă (acu e acu!) duşman neîmpăcat al Antichristului! Caterisirea postbelică i-a fost, formal, ridicată după Revoluţia din Decembrie 1989. În rest, rămâne un proscris, cu toate că personalitatea lui ecleziastică şi patriotică este cvasiunanim apreciată în lumea creştină.

Când, mai anul trecut, la o emisiune locală T.V., o distinsă cercetătoare în domeniul lingvisticii a adus vorba de fostul profesor (antimarxist) dela catedra de limba şi literatura neo-latină a facultăţii ieşene de litere şi filosofie - şi ultimul preşedinte al "Ligii culturale" din "dulcele târg", l-am numit pe **Dumitru Găzdaru** (1897-1991), o somitate, în materie, de faimă internaţională - preopinentul domniei-sale, un snob critic literar uns cu toate alifiile, i-a şi retezat respiraţia! În atari condiţii, nu ne mai miră că unuia din marii îndrumători ai generaţiei interbelice, cărturar de seamă al Neamului, profesor la Medicina de pe malurile Bahluiului, **Corneliu Şumuleanu** (1869-1937), în prezent nu i se pomeneşte numele şi activitatea! Ca şi în situaţia lui **Remus Tzincoca**, "vinovat" nu doar că a dirijat un falnic cor al anticomuniştilor din Iaşi; dar că e şi compozitorul unor cântece arbitrar şi abuziv prohibite, precum "Marşul fedeciştilor ieşeni"; sau **Nicolae Totu** (1908-1939), de prin părţile Erbicenilor-Iaşi, unul din cei şapte cruciaţi din războiul spaniol, autor, între altele, al unei percutante cărţi de memorialistică, ("Însemnări de pe front"). Oficialitatea abia a catadicsit să admită o omologare de formă pentru distinşii profesori Paul Miron, Eugeniu Coşeriu sau Const. Sporea. Datorită unei structuri intime inconfundabile, ştim a nu amesteca pe ilustrul Prof. **Petre P. Panaitescu** (1900-1967) cu Petre Andrei ce-l citează osârdios pe Trotchi în sociologia sa; şi nici stihuirea iconară a lui **Sergiu Mandinescu** cu poezia decadentă a moderniştilor cosmopoliţi ("mondialişti")... N'ai ce face, afinităţile sunt elective (Goethe dixit!).

Din fericire pentru viitorul culturii naţionale, aceştia - şi încă mulţi alţii - TRĂIESC în conştiinţa Neamului nostru, de unde nici porţile iadului (roşu) nu îi pot izgoni ori falsifica. Icoana lor, neazvârlită în uitare, face Învierea mai aproape de noi!

Valeriu NEŞTIAN

EAST - WEST TRADING AMERICA
IMPORT / EXPORT ENTERPRISES

4208 IRISH HILLS DR. SOUTH BEND, IN 46614
PHONE (219) 299-0441 / FAX (219) 299-1311

UNIC IN U.S.A. • PRETURI IMBATABILE

PRODUSE ALIMENTARE LA ALEGERE
Cantitati nelimitate in orice variante

KENT 1 carton	12,00 $	VEGETA 1 kg.	6,25 $
CAFEA 1 kg.(1/4)	5,25 $	BANANE 1 kg.	2,25 $
SALAM SIRIU 1 kg	6,50 $	CITRICE 1 kg.	2,25 $
CIOCOLATA imp.1 kg.	7,00 $	CARNE PORC 1 kg.	4,75 $
BOMBOANE imp.1 kg.	7,00 $	CARNE VITA 1 kg.	5,00 $
UNT/MARGARINA 1 kg.	3,25 $	CARNE PUI 1 kg.	3,95 $
ZAHAR 1 kg.	1,35 $	MEZELURI 1 kg.	5,75 $
FAINA 1 kg.	0,65 $	SUNCA cut.1 lb.	3,50 $
MALAI 1 kg.	0,60 $	OUA (30 buc.)	2,50 $
PIPER 1 kg.	6,10 $	STAFIDE 1 kg.	5,50 $
CACAO 1 kg.	5,50 $	WHISKY 1 st.	6,75 $
OREZ 1 kg.	1,15 $	VODCA imp.1 st.	6,50 $
TELEMEA/CASCAVAL	4,50 $	BERE imp.1 cut.	0,75 $
LAPTE PRAF 1 kg.	4,25 $	DETERGENT imp.	2,05 $
MASLINE 1 kg.	3,25 $	ALINE 1 kg.	6,25 $
ULEI imp.1 l.	1,50 $	PEPSI-COLA 2 l.	2,25 $

ASIGURAREA 3,00$. Absolut toate coletele cu produse alimentare se predau personal la domiciliu, intre 3-5 zile.

TRANSPORTUL DIRECT LA DESTINATAR
BUCURESTI 0,30 $/lb. •PROVINCIE 0,65 $/lb
•10% REDUCERE, LA COMENZI ALIMENTARE PESTE 100 $.

APARATURA ELECTRONICA SI MARFURI ELECTROCASNICE LA 220 V. DIRECT DIN MAGAZINUL NOSTRU DIN BUCURESTI

T.V. COLOR / Multisistem-telecomanda Sharp, JVC, Oreon, Grundig, Samsung, Sontec, Tensai, de la 337-732 $ •diagonale 36,41,45,54,63,71 cm.

VIDEORECORDER/Multisistem Sony, Toshiba, Sharp, Akai, Panasonic. de la 210-485 $

VIDEOCAMERE/sistem european Panasonic M-7,9,10, Akai, Sony, Ricoh de la 760-1075 $

COMBINA STEREO/CD de la ..... 349 $

TRANSPORT: 40 $/ASIGURARE,VAMA.
FRIGIDERE/CONGELATOARE: 180-320 L.
ASPIRATOARE/VENTILATOARE
MICROWAVE OVEN/ARAGAZE
MASINI DE SPALAT, 16 progr./USCATOR
FRITEUSE/TELEFON+ANSWERING
PRETURILE SE POT SCHIMBA FARA AVIZ PREALABIL. SUNATI PENTRU PRET LA ZI.

MASINI INDUSTRIALE SI DE UZ CASNIC

MASINI INCHETATA 10q, 20q, 20q/side, 1-2-3 brate de la 2145 $
MASINI DE FACUT GHEATA
MASINI DE FACUT SUCURI: 5,6,8 valve
MASINI DE TRICOTAT: manuale si electronice "SINGER" "BROTHER"
ROTISOARE 12 pui/ax
APARATE EXPRESSO/CAPUCINO, 2-10-17, 5 l/ora ..... de la 439 $

TRANSPORT: in functie de greutate

OFERTA UNICA

"SUNMASTER" #1 in lume! Receptioneaza peste 100 canale!

ANTENA SATELIT COMPLETA
Receiver + LNBF + Parabola

NOU MODEL CU TELECOMANDA

Pret: 550 $ (Vama, Transport incluse)

ACCEPTAM CREDIT CARDS (5 % TAXE)

1$= 700 LEI IN 24 ORE
Sunati pentru rata maxima la zi.

Livrari Dolari Cash la domiciliu, indiferent de localitate, intre
1-3 zile !
de la confirmarea platii !

BUCURESTI: PE LOC !
TRANSPORTAM COLETELE DUMNEAVOASTRA, PREDATE PERSONAL DESTINATARULUI, IN ORICE LOCALITATE DIN TARA.
Prezentarea inventarului obligatorie. Asigurarea si manipularea 10 $. Formalitatile vamale suportate de firma noastra.

BUCURESTI 1,15 $ / lb
PROVINICIE 1,70 $ / lb

DELIVERAREA LA DOMICILIU : EXTRA 12 ¢ / lb.
• REDUCERI PENTRU CANITATI MARI •
Garantam livrarea intre 5-10 zile de la data sosirii in Romania !

TRANSPORTAM AUTOTURISME EUROPA/sau direct in Romania

SUNATI PENTRU DETALII !
SOLICITATI NOUL CATALOG GRATUIT.
PROGRAM ZILNIC : 9 - 18

CORUPĂTORII DE GROPARI ŞI CRIPTELE NOASTRE

Gh. Ionescu OLBOJAN

După lungi anchete ordonate de prea-fericitul Iliescu şi soborul ce îi numără paşii şi dumicaţii, prea-nefericita Procuratură Generală, prin Direcţia a II-a, a dat publicităţii o informare "privind concluziile ce se desprind din examinarea cauzelor penale, având ca obiect infracţiunea de corupţie, soluţionate în anul 1992 prin hotărâri judecătoreşti definitive".

Operând cu cifre, Procuratura Generală ne spune, cu nonşalanţă, că în anul analizat, în România, s'au judecat 154 de cauze penale cu 195 de inculpaţi pentru infracţiunea de corupţie. Cei mai corupţi sunt paznicii şi, de pe locul următor, nici mai mult nici mai puţin, urcă groparii. Hazlie scumpa noastră Procuratură Generală, nu-i aşa? Curios de felul meu, am purces imediat prin câteva cimitire din Bucureşti, şi iată ce am aflat. La Cimitirul Militari am întâlnit o babănică, toată'n negru, săpând şi aranjând stratul de pământ al unui mormânt.

"S'a prăpădit, măi maică, acu' trei luni. De ciroză uscată. A dus'o pe picioare două'j'de ani. Suferea, dar nu spunea nimic. Nu l-am auzit să se vaite, cum fac alţii. Când i-a venit ceasu', l-a chemat Domnu' la el. M'aş duce şi eu, da' nu înainte să-i fac toate pomenile lu' Fane. Că a fost bărbat în casă. Când trăia, se cunoştea că este o mână de bărbat în casă. Eu nu ştiam ce e aia precepţie, unde e sfatu' popular sau circa de miliţie. El le ştia pe toate. Eu, cu casa şi serviciu'. Păi, da, am lucrat la Gara de Nord, la magazia de colete poştale. De acolo am pensie. Când trăia el, făceam treij'de mii pe lună, că el lua şi dela veteranii de război. Da' nu ne ajungea. Că mai dădeam şi la copii. Ai lu' Fane. Că el a mai ţinut-o pe una, înainte de mine, cu care a făcut o fată, care n'a avut noroc, măi maică! A umblat din bărbat în bărbat şi a făcut trei copii cu trei inşi. Şi săracu' Fane, că aşa era el milos, zicea că i-e silă de fii-sa, da' de copii i-e milă, că ce vină are ei că mă-sa e aşa cum e. Şi le dădea mereu bani, ba câte ceva de îmbrăcăminte, ba mâncare, după cum aveam şi noi. Iar putoarea de fii-sa nici la înmormântare n'a venit, să-i pupe mâna lu' tac'su, că aşa se face cu mortu'. Da' nici p'aia mici nu i-a lăsat să vină, să-l vadă pe tac'su'mare mort şi să mă ajute şi pe mine, că ştii că e greu să te descurci astăzi singură c'o 'nmormântare. Oooof, Doamne! cât am mai alergat. I-ai coşciug de douăj' de mii. Cel mai ieftin. Crucea şi pantofii - opt mii, arpacaşu' - două mii, orezu' şi carnea pentru sarmale - alte cinşpe mii şi tot cinşpe mii la gropari, că era pământu' îngheţat. P'ormă, dă-i la popă şapte mii, dă-i la aia cu maşina zece mii, că l-am băgat aici, la Militari, unde avea groapă dela masa. Că a zis săracu', înainte de revoluţie: ai, fă, să ne facem şi noi cavouri, că nu se ştie ce timpuri vine! Da' eu n'am vrut. Nu mă bag, mă, între ai tăi la Militari. Eu am groapă la Reînvierea, lângă ai mei. Ce să caut eu la Militari? Cine să-mi aprindă o lumânare şi să-mi pună o floare? Şi, uite , că am fost o proastă. Ca, acu' n'aş fi dat atâta la cimitir. Că m'au pus să plătesc din urmă tot felul de angarale pe care trebuia să le plătesc de mult. Era cât pe-aci să nu-mi dea groapa pentru Fănel. Da' le-am arătat actu' de concesiune ş'au tăcut.

După ce l-am îngropat, am pus masa în curte, că ieşise soarele în ziua aia. Am avut vreo 25 la masă. Oameni de pe stradă şi colegi de-ai lui, dela IRTA. Că Fane era cu reparaţiile la maşini. El nu s'a certat cu nici unul. Toţi îl iubea. Şi îi zicea: "Să trăieşti, nea Fane!" Dela portar la director. Da' acu, când am avut şi io nevoie de maşină să-l duc la locul lui, nu mi-au dat. Aceştia sunt noi, nu l-au apucat pe Fane al meu. Da' n'are nimic. M'am descurcat aşa cum am putut. Le-am dat şi vodcă şi vin dela un privatizat, la care i-a făcut Fane instalaţia de apă, că se pricepea la toate. Pe ce punea el mâna, nu se lăsa până nu ieşea lucru' ca lumea. Că toţi de pe stradă, una-două, la uşa noastră: nea Fane, mi s'a bulit motoru'; nea Fane, îmi plouă'n casă; nea Fane m'a lăsat frigideru'. Sărea pentru tot omu'. Nu se uita cât îi dă. Zicea: dă şi tu, acolo, cât te lasă inima! D'aia îl iubea toţi şi'l respecta. Până şi ţiganii de lângă noi. Făceau ei gât cu alţii, da' cu Fane, nema. Nu că le-ar fi fost frică de el. Că nu s'ar fi bătut al meu cu ei. Da' ţiganu' e ca câinele, simte el pe cine să'l lase în pace şi pe cine nu. M'am ajutat cu ei, acu' cu 'nmormântarea. Că aveam nevoie de bani. Şi mi-au dat, de ce să mint, vreo şaptezeci de mii de lei, că te costă azi o înmormântare pe puţin o sută şi ceva de mii, dacă ai strânse din timp lucrurile pentru moarte. Că io am luat dinainte prosoape, cu 150 de lei unu, şi batiste la fel de ieftine. Mă omor acu' ce să fac de parastase, să nu mă coste prea mult. Ziceam să fac, aşa, nişte pechete cu mâncare şi să le'mpart la cimitir. Dar nu mă lasă sufletu'. Pun mai bine o masă în curte, acolo pentru câţiva care să vină. Am întrebat la un local de stat cât m'ar costa pentru cinşpe-douăj-de persoane, ca să fac nuntă şi nu parastas. M'am lăsat păgubaşă. Fac masă'n curte şi gata. Dau de pomană şi un costum al lu' Fane, curăţat la Nufăru', de m'a costat curăţatu' de trei ori cât costumu'. Le dau un mizilic, sarmale, vodcă şi vin, că berea s'a făcut 250 kilu', mai scumpă decât vinu'. Dacă mă ţine Dumnezeu sănătoasă, în doi-trei ani plătesc toate datoriile după urma lu' Fane al meu şi poate pun şi ceva de-o parte pentru când m'oi duce şi eu lângă el. Oooof, Doamne!"

CÂT COSTĂ ORTUL POPII ÎN BUCUREŞTII DE ASTĂZI?

Preţul unui loc de veci în cimitirele mărginaşe, când vânzătorul este o persoană fizică: 150.000 - 5.000.000 de lei.

Construirea unei cripte mozaicate, cu capac mozaicat, inele ornamentale şi cruce de piatră: 250.000 de lei, în Berceni; 270.000, în Pantelimon; 320.000, în cimitirul Sfânta Vineri; 380.000, în Bellu.

Construirea unei gropi cu două cripte, cu detaliile de mai sus: 325.000, în Berceni; 400.000, în Pantelimon; 440.000, la Sf. Vineri; 510.000, la Bellu.

Construirea unei gropi cu trei cripte, cu detaliile de mai sus: 390.000, în Berceni; 445.000, în Pantelimon; 498.000, la Sf.Vineri;535.000 la Bellu.

Construirea unei gropi cu patru cripte, aceasta presupunând două capace şi două cruci de piatră, plus celelalte calităţi menţionate mai sus: 645.000, în Berceni; 670.000, în Pantelimon; 675.000, la Sf. Vineri; 685.000, la Bellu.

Groapă dublă cu 6 cripte: 725.000, în Bercent şi la Bellu.

Groapă triplă cu 9 cripte: 1.110.000, în Berceni şi 1.550.000, la Bellu.

Sicriu simplu, din aglomerate lemn: 20.000 - 35.000 de lei.

Sicriu comandat din lemn: 55.000 - 90.000 de lei.

Cruce din lemn pentru funerarii şi marcarea mormântului până la ridicarea unei cruci din piatră: 6.000 - 10.000 de lei.

Transportul sicriului mortuar cu furgonete: 20.000 - 35.000 de lei.

Onorariul pentru preot: 7.500 - 15.000 de lei, funcţie de popularitatea slujbaşului bisericesc angajat pentru oficierea înmormântării.

Plata groparilor (corupţi sau necorupţi): 15.000 - 20.000 pentru o groapă, plus mâncare şi băutură.

Manipularea sicriului în cimitir, în cazul depunerii acestuia în criptă: 5.000 - 9.000 de lei.

Prosoape pentru ritualul înmormântării: 25 bucăţi X 800 lei = 20.000 lei.

Acont pentru femeia care va îngriji mormântul în primele trei luni dela depunerea sicriului: 5.000 de lei.

Masa de pomenire, de după înhumarea mortului: 2.500 - 4.000 de lei, pentru fiecare persoană participantă la pomană.

Alte cheltuieli: 15.000 - 25.000 lei.

NOTE DE REPORTER

- Locurile de veci din curtea Bisericii Cuţitul de Argint sunt vândute de preotul paroh de aici cu 100.000 de lei/loc, iar în actele de concesiune preacuviosul trece numai 36.000 de lei/loc.

- O biserică, ameninţată de Ceauşescu cu demolarea, a primit, ca donaţie, o vilă şi curtea acesteia, din partea unui Român ce s'a stabilit în Germania. Între timp, preotul-paroh a transferat casa şi curtea în bar de zi şi băcănie privată. Donatorul casei, văzând ce a ajuns casa sa, a cerut justiţiei anularea actului de donaţie, pe considerentul că preotul a schimbat destinaţia vilei, din casă parohială în prăvălie personală.

Corupţia groparilor este o ficţiune. Dacă, însă, prin gropari Procuratura Generală înţelege miniştri, parlamentari, diplomaţi, atunci ficţiunea devine realitate. O realitate cu imunitate, ce nu poate fi anchetată pentru faptele sale. Până când, nu se ştie?!

MINI-PRESS

În urma finalizării anchetei penale, Direcţia Generală a Procuraturii Militare a înaintat justiţiei **"Dosarul Autobuzul"**. Au fost trimişi în judecată doi generali, patru colonei şi un plutonier adjutant, consideraţi vinovaţi de **omor şi complicitate la omor.** Faptele s'au petrecut după 23 August 1981, când trei persoane acuzate de deturnarea unui autobuz cu pasageri, în vederea forţării frontierei cu Iugoslavia, au dispărut misterios. Cele trei persoane se presupune că au fost ucise din ordinul fostului ministru de Interne, Gheorghe Homoşteanu, cu complicitatea şefilor locali ai Miliţiei şi Securităţii Timiş.

...

În ziua de 26 Aprilie a.c., Tribunalul Suprem al României a revenit asupra sentinţei date cu trei ani în urmă pentru crimă de genocid, celor patru subalterni ai dictatorului Nicolae Ceauşescu şi le-a redus pedeapsa dată. Cei patru - consilierii lui Ceauşescu Emil Bobu şi Ion Dincă, fostul Ministru de Interne Tudor Postelnicu şi fostul Prim-ministru Manea Mănescu - fuseseră condamnaţi la închisoare pe viaţă pentru rolul jucat de ei la înăbuşirea Revoluţiei din 1989. Noile lor sentinţe sunt de 10-17 ani de închisoare şi pot fi reduse drastic în continuare, conform legii, aceştia fiind în vârstă de peste 60 de ani.

...

Ca urmare a materialelor publicate în presă, legate de posibilitatea ca unii ofiţeri de poliţie şi procurori civili din Timişoara să fi luat mită în anii 1991 şi 1992, Procuratura Generală a desemnat un procuror (civil), care se va ocupa de cazul a doi dintre procurorii al căror nume apare într'un denunţ, făcut de persoane implicate în diferite infracţiuni. Este vorba de procurorii civili **L. Ciavici** şi **Doru Cristescu.** În situaţia în care cazul celor doi procurori se va lega de cel al ofiţerilor de poliţie **Vasile Staicu, Ion Popa** şi **Ion Filipescu,** ancheta va fi preluată de Procuratura Militară Timiş.

...

Cristina STĂNESCU

O ALTĂ COADĂ DE TOPOR ÎŞI DĂ PE FAŢĂ... ARAMA

"Ei nu respectă linia Maniu-Mihalache, care se răsucesc, cred, în morminte... De ce pactizează cu U.D.M.R.-ul?... Sunt dezamăgită de minciunile sfruntate ale acestor oameni bătrâni..."

Spicuirile de mai sus fac parte dintr'un interviu acordat de poeta basarabeană Leonida Lari, publicaţiei pro-guvernamentale *"Cronica Română"*, cu ocazia... demisiei din P.N.Ţ.C.D.

Cu nişte zile înainte, în Parlament, poeta Leonida Lari s'a declarat... împotriva moţiunii de cenzură, moţiune iniţiată de partidele opozante.

Atitudinea poetei-parlamentar a fost determinată, de-ar fi să ne luăm doar după ziarul *"Evenimentul zilei"*, de un motiv meschin: conducerea P.N.Ţ.C.D. a refuzat să-i "doneze" poetesei de peste Prut suma de 6.000.000 de lei, în vederea cumpărării unui apartament. S'ar putea, nu zic ba!

Dar, personal, atitudinea Leonidei Lari nu mă uimeşte chiar atât de mult. Să privim puţin în trecutul nu foarte îndepărtat.

Înainte de 1989, revistele literare din România publicau din când în când producţiile anumitor scriitori din Basarabia. Făcea şi acest lucru parte, probabil, din implementarea convingerii că Marele Cârmaci acţionează "independent" de Kremlin. Întâlneam prin publicaţii numele de Vieru, Lari, Dabija, Druţă.

După 1989, le-am întâlnit rar prin presa de Opoziţie, dar ceva mai des, prin roşu-ciumatele *"Totuşi iubirea"* şi *"Vremea"* ale lui A. Păunescu şi *"România Mare"* a lui Jenică Ouatu şi C.V. Tudor. Mai amintim că la unele publicaţii ale lui Iosif C. Drăgan-Scorillo, Grigore Vieru şi Leonida Lari fac parte din colegiul redacţional.

Aşa încât "evoluţia" Leonidei Lari nu mă surprinde.

Mai nou, aflăm că vine la Parlament cu o maşină pusă la dispoziţie de... C.V. Tudor. Probabil că Partidul România Mare îi va da şi cele 6 milioane de lei, în vederea achiziţionării "cuibuşorului" dorit.

...

UN SCAUN PENTRU TOV. ANGHEL DUMBRĂVEANU

Iată scrisoarea pe care maiorul securist Anghel Dumbrăveanu a trimis-o în Noembrie 1989 primului secretar PCR de Timiş, tov. Radu Bălan:

MULT STIMATE TOVARĂŞE PRIM-SECRETAR RADU BĂLAN

În numele Comitetului Asociaţiei Scriitorilor din Timişoara, al tuturor oamenilor de litere din această parte a ţării, vă rog să-mi îngăduiţi a vă exprima bucuria sinceră şi profundă, prilejuită de alegerea Dumneavoastră ca Prim-Secretar al Comitetului judeţean al PCR.

Emoţia şi sentimentele cu care vă ieşim acum înainte, după o veche tradiţie românească, am vrea să fie primite de Dumneavoastră, activist de frunte al partidului nostru, ca o mărturie a hotărârii noastre de a ne pune - cu şi mai mult temei - toată puterea de muncă, întregul potenţial intelectual şi întregul nostru talent în slujba literaturii şi culturii noi, socialiste, în serviciul înalt al înfăptuirii şi desăvârşirii construcţiei socialiste în scumpa noastră patrie.

Vă urăm, mult stimate...

Nu mai continuăm! Ne-am îngreţoşat destul.

Anghel Dumbrăveanu a fost până în 1989 preşedintele Asociaţiei Scriitorilor din Timişoara şi redactor-şef adjunct al revistei "Orizont". După 1989, a fost detronat. Cu sprijinul unor impostori ai condeiului - Nicolae Vărzaru, Adrian Dinu Rachieru şi Al. Balaci - editează "Meridianul Timişoara".

Şi iată că, recent, Anghel Dumbrăveanu a primit un scaun. Din partea guvernului fedesenist. Acela de director adjunct în Ministerul Culturii. În această calitate, va lucra la Direcţia "Publicaţii", ocupându-se de "Programul de difuziune a culturii româneşti din diaspora".

Cunoscând politica de cadre a guvernului Văcăroiu, noua numire nu mai intrigă pe nimeni.

...

DESPRE MINISTRUL SĂNĂTĂŢII

Membrii Parlamentului României ce au la bază profesia de medic au cerut, în cadrul unei conferinţe de presă, demisia Ministrului Sănătăţii, **Dr. Iulian Mincu.** Referindu-se la suma alocată sănătăţii prin bugetul cabinetului Văcăroiu, Dl. Dragoş Nicolescu, preşedintele Camerei Federative a Medicilor din România, a susţinut această cerere afirmând că "pentru ineficienţa sa în susţinerea unor sume rezonabile, Dl. Mincu trebuia să aibă decenţa şi tăria morală de a demisiona". Prezizăm - mai e nevoie, oare? - că la conferinţa de presă n'au participat medici ai Frontului (zis) Democrat al (zisei) etc... etc...

Dan Emilian ROŞCA

PRIMĂVARA ÎN PREAJMA LUI 2.000 DUPĂ CHRISTOS

"Se varsă sânge cald cu sânge rece. Barbarii ante portas!"

Mihai GRIAD

Cea mai fragilă ambarcaţiune cu care navigăm pe oceanul minciunii, cu toate componentele ei de ipocrizie şi fariseism, este iluzia. Aceea măruntă a fiecărui om, aceea uriaşă a omenirii, a popoarelor, a naţiunilor, a etniilor, de necuprins într'un inventar al momentului ori al timpului istoric. Escadre de iluzii, sfârşind prin a se sfărâma de stâncile realităţilor dure. Ce sunt decât mari iluzii de ieri, de azi, de totdeauna triumful binelui asupra răului, bunăstarea generală, pacea universală, dacă ne oprim numai la acestea?

Între naştere şi moarte, ca sfere ale destinului, viaţa fiecăruia şi a omenirii este bântuită de flageluri pustiitoare, morala este o abstracţie care nu le poate face faţă, trăim în mituri care nu sunt decât minciuni complexe, fabricate de ideologii politice, ori de conflicte între ideologii. Pentrucă acestea ne predomină, ne guvernează, reducând totul la simple afirmaţii false edictate în dogme inviolabile, sacralizate prin decretare şi neînsuşire, moarte imediată sau lentă în tortură.

Secolul nostru, al XX-lea, este al celor două ideologii demoniace: nazismul şi comunismul. Fiecare ne-a aruncat în câte o prăpastie uriaşă. Diferenţierea în de dreapta şi de stânga este cu totul artificială. Subscriu în a avea ca denumire o origine obscură în timpul Parlamentului Lung (1641-1653) din Anglia, când au apărut două partide, al Tory-lor şi al Whip-ilor, pe care HUME le-a definit Curtea - al privilegiilor Coroanei şi nobilimii conservatoare şi Ţara, a celor care susţineau drepturile poporului. În Camera Comunelor, faţă de locul Speaker-ului, primii erau la dreapta şi ceilalţi la stânga. Începând cu secolul XIX s'a extins semnificaţia ca dreapta să fie a conservatorilor-naţionalişti tradiţionali şi stânga a liberalilor progresişti şi internaţionalişti. Cu dezvoltarea democraţiei a apărut un "centru" cu margini înclinate spre dreapta şi spre stânga.

Din nenorocire, nici nazismului nu i se poate considera conservatorismul, nici comunismului apărarea poporului împotriva intoleranţei, ci ambelor un dispreţ nelimitat faţă de om, concretizat într'o mentalitate genocidă.

Democraţia care nu este o ideologie, o doctrină, o teorie, ci un sistem de sisteme juxtapuse şi în conlucrare, în care societatea realizează cât de cât să se apere de ideologiile distructive, câştigă teren semnificativ, dar cea mai mare parte a populaţiei globului continuă să se afle sub imperiul totalitarismului, iar democraţia în primejdie continuă. Aceasta purtând stindardele iluziilor într'o cruciadă de salvare a omenirii, fiind nu numai singura speranţă, dar şi singura soluţie de supravieţuire.

Preocupat totdeauna de câte ceva, într'un recent comentar săptămânal la radio Europa Liberă, Octavian Paler alesese "Frica de adevăr". Jean François Revel, în 1988 a lansat încă o carte, "Cunoaşterea inutilă". A disecat cu cel mai tăios bisturiu posibil "minciuna" pentru a constata că "adevărul" e o abstracţie, de vreme ce "minciuna" este concretul absurdului, desfiinţându-l prin distorsionarea şi chiar sugrumarea informaţiei, deci a cunoaşterii.

Din această carte, tradusă de editura Humanitas în 1993, citez următorul pasaj dela pagina 61, ilustrând cu o transparenţă uimitoare farsa ale cărei victime ne găsim.

"Scopul adevărat este dublu: pe de o parte să se aplice eticheta de nazism pe orice comportament condamnabil, dar care nu are nimic de-a face cu nazismul istoric, iar pe de alta parte, să se împiedice înţelegerea că nazismul autentic nu mai există şi că principala primejdie totalitară mondială vine din partea comunismului. În vederea acestui rezultat, este nevoie, am înţeles, să se întreţină ignoranţa cât mai totală faţă de trecut, uşurând, astfel, uriaşa înşelătorie a prezentului".

Cele scrise de Revel în 1988, când comunismul prin Uniunea Sovietică era o supraputere, rămâne valabil şi azi, în anumite privinţe, chiar mai valabil, pentrucă în Europa războiul rece a fost înlocuit cu mai multe focare de război cald, de genocide, cu perspective de războaie civile în fosta Uniune Sovietică, de natura celor ce se desfăşoară de doi ani în fosta Iugoslavie, situaţie insuficient analizată şi preîntâmpinată de democraţia occidentală şi nici perspectiva restaurării comunismului sovietic. Asistăm la băi de sânge, nu pe grupe medicinale, ci pe etnii, naţionalităţi, minorităţi, crime impardonabile împotriva umanităţii.

După ce jumătate de veac, zi şi noapte, s'a întreţinut lumii întregi obsesia nazi-fascismului, tocmai Occidentul dovedindu-se cel mai vulnerabil propagandei comuniste, s'a conferit comunismului o imunitate stupefiantă pentru monumentalele sale crime. Recrudescenţa "rasismului" care a caracterizat hitlerismul nu a avut loc, ci dimpotrivă s'a fărâmiţat, păstrând cu aceeaşi intensitate intoleranţa funciară comunismului, sub masca naţionalismului extremist, purificării etnice, desfăşurându-se concomitent cu o luptă în creştere de restaurare a comunismului. Jumătate de veac, democraţiile occidentale, solid structurate, au fost totuşi infiltrate de către Kremlin, reuşind cu dibăcie să ascundă manipulările comuniste. În planul său de dominaţie planetară, obiectivul principal al comunismului a fost şi rămâne eliminarea grupurilor sociale stânjenitoare sau ostile.

* * *

În multe locuri din lume, între 18-20 Aprilie anul acesta, s'a comemorat holocaustul.

În Bucureşti, la Templul Coral, s'a creat o problemă spinoasă. Rabinul Şef Moses Rosen păstoreşte în ţară în prezent, câteva mii de Evrei, rămaşi din cele câteva sute de mii existenţi dinainte şi din timpul ultimului război mondial. Grosul lor a emigrat în noul stat Israel, din considerente fireşti şi nu din persecuţie şi antisemitism. Opinia publică românească n'a nutrit niciodată sentimente antisemite, dar îl priveşte cu răceală pe Rabinul Şef, pentrucă în timpul dictaturii comuniste şi cu deosebire în timpul lui Ceauşescu, a colaborat excesiv, în special la acordarea Clauzei de către SUA, de care poporul nu a profitat cu nimic, ci numai a consolidat dictatura. O face şi în prezent, când multă lume este sceptică pentru obţinerea ei pe aceleaşi canale şi cu aceleaşi sprijine ca în trecut.

Pe de altă parte, public, în ţară şi în afară, a culpabilizat întreg poporul român de fapte anti-evreieşti; ori, obiectivitatea istorică disociază poporul român de acest lucru, pentrucă populaţia evreiască din România a beneficiat mai degrabă de protecţie, decât de persecuţie rasială, lucru necunoscut de Evreii emigraţi.

Nepunând la îndoială buna credinţă a Rabinului Şef în a invita la comemorare deopotrivă pe şeful statului, Iliescu, eşichierul partidelor politice, oameni de cultură şi obligaţii protocolare, nu s'au putut evita şocante implicări cu caracter politic. Unele partide politice au decis să nu ia parte, cu mult regret şi cu toată compasiunea faţă de suferinţele poporului evreu, explicând scris Rabinului Şef motivaţia. Impedimentul a fost creat de prezenţa Preşedintelui Iliescu, de care s'a bătut multă monedă propagandistă, fără să se fi delimitat de formaţiuni politice ultra extremiste, cu sprijinul cărora partidul său FDSN a putut înjgheba o majoritate, forma un guvern incapabil de redresare a situaţiei grave pe toate planurile din ţară, unde domneşte sărăcia, foamea şi corupţia.

În afară de cele menţionate în scris, presa a reflectat puternic jocul Preşedintelui Iliescu de a câştiga capital politic prin toate mijloacele de tipicul comunismului, între altele incluzând în delegaţia însoţitoare şi pe Rabinul Şef, plus că se vorbeşte de o mare risipă de bani în aceste momente grele în afara spezelor deplasării, care era la o invitaţie cu caracter particular, dar şi pentru o propagandă foarte costisitoare în mass-media şi la lobiştii americani, spre a-şi drege imaginea şifonată şi a obţine Clauza, fără vreo garanţie că va fi în favoarea poporului român şi nu a guvernanţilor, ca în trecut. Având în vedere experienţa trecutului, caracterul neocomunist al puterii, există teama că fructele vor fi amare.

* * *

Fireşte că avem dreptul să-i întrebăm pe participanţii dela inaugurarea Muzeului Holocaustului, care numai acesta a costat 168 de milioane de dolari, în afara ceremoniilor, pe când comemorarea genocidului comunist, începând cu Katynul şi alte mii de locuri, care înzecesc bilanţul Holocaustului Evreilor. De ce puterea politică prezidată de Dl. Iliescu nu a dus o campanie a genocidului românesc, când comunismul a plantat ţara noastră cu închisori de exterminare ca Sighet, Aiud, Râmnicu Sărat şi atâtea altele şi nu sunt transformate în muzee, unele folosite, ca Jilava, zeci de centre de exterminare, lagăre de exterminare, lagăre de deportare, unde au pierit sute de mii de Români fără vină, oameni ca şi Evreii, dar victime ale terorii comuniste. Şi să-l vedem pe Preşedintele Iliescu în acele locuri disociindu-se cu sinceritate de dictatura comunistă din care a făcut parte, nu numai la Templul Coral din Bucureşti şi la Muzeul Holocaustului din Washington.

Atunci şi numai atunci poate că l-am crede că şi-a purificat sufletul şi mentalitatea de comunism. Dar o asemenea penitenţă nu este de aşteptat şi în această situaţie avem "dreptul" la un şef de stat nepătat. Petele nu se şterg cu zâmbetele fotogenice prefabricate dela Washington. E nevoie de un detergent drastic moral!

"LA MONARQUIA"

Radu ENESCU

La sfârşitul lunii Martie a încetat din viaţă Contele de Barcelona, Don Juan de Borbon y Battenberg. Fiu de rege (Alfonso XIII) şi tată de rege (Juan Carlos, actualul Monarh al Spaniei) Don Juan de Borbon constituie exemplul istoric poate cel mai patetic şi în acelaşi timp, cel mai înălţător. Exemplar. Datorită lui, înţelepciunii unei naţiuni şi conducătorilor ei, - care şi-au asumat trecutul, uneori sângeros, dar privind spre viitor, - restaurarea Monarhiei în Spania s'a înfăptuit în modul cel mai natural şi pacific.

La 1931, ultimul Rege, Alfonso XIII, fusese constrâns să abdice, în urma presiunilor marxiste care urmăreau constituirea unui gurvern comunist şi, ca atare, instaurarea Republicii. (Aşa cum se va întâmpla, ani mai târziu, în România şi în alte state din Estul Europei).

Evenimentele care s'au produs dela 1931 (abdicarea şi exilarea lui Alfonso XIII) şi până la 1936, în Spania, sunt bine cunoscute: instaurarea Republicii, plebiscitele, moartea lui Carlos Sotelo, ucis de Gărzile Roşii, constituirea unui Front Popular, apoi a unei Falange, "dezmembrarea regionalistă" (Catalunia, Ţara Baştilor), primele "încăierări", izbucnirea Războiului Civil, apariţia Generalului Franco.

Trecând peste paginile istoriei, a atâtor evenimente, întoarcerea din exil a Familiei Regale în Spania s'a produs în mod treptat, în decursul regimului franchist.

După unii istorici, legitimitatea Coroanei ar fi fost recunoscută de Franco, încă din primii ani; Republica fiind considerată un "accident" istoric, iar regimul lui autoritar, o perioadă de tranziţie, un "interregn". Nu e locul să intrăm în amănunte, şi mai puţin, să angajăm polemici cu privire la poziţia lui Franco faţă de Coroana. În decursul celor 40 de ani, "proiectul" lui

Continuare în pag.9

CE S'A ÎNTÂMPLAT ÎN ŢARĂ DUPĂ FUGA LUI PACEPA?

❐ Dosarele roşii

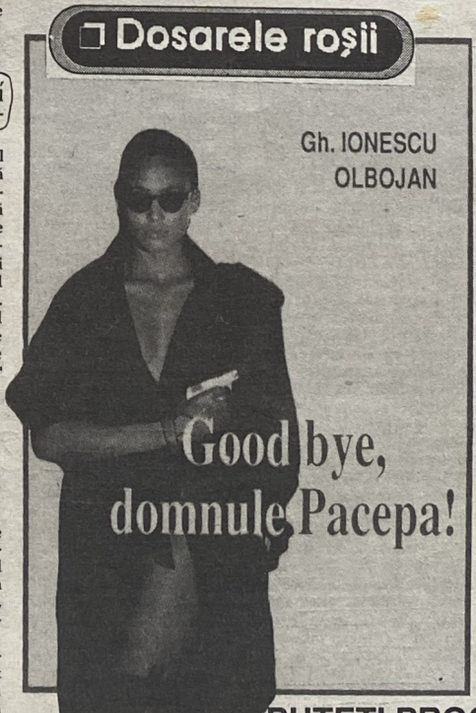

Fuga generalului Pacepa a însemnat pentru Securitatea lui Ceauşescu un cutremur distrugător: liniile de spionaj extern au fost schimbate, spionii români rechemaţi în ţară, Direcţia de Informaţii Externe restructurată, conducătorii schimbaţi.

Amănunte despre toate acestea, precum şi divulgarea celor mai importante activităţi externe ale Securităţii: acţiunile **Dunărea, Brânduşa**, celebrele cazuri **Goma, Cană, Horodincă** şi multe altele, le veţi afla citind, cu sufletul la gură, "raidurile necruţătoare" ale lui Gheorghe Ionescu Olbojan.

PUTEŢI PROCURA CARTEA

SCRIIND PE ADRESA ZIARULUI "CUVÂNTUL ROMÂNESC"
P.O.BOX 78010, WESTCLIFFE POSTAL OUTLET,
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
L8C 7N5

Trimiteţi cecul pe numele ziarului "Cuvântul Românesc"

CARTEA COSTĂ: $10.00, plus expediţia

CANADA: $10.00 plus 1.35
U.S.A: $10.00 plus 2.10
EUROPA: $10.00 plus 2.40

PARALELE INEGALE

A patra împărţire a Poloniei şi Noaptea cea mai scurtă - 22 Iunie 1941

Partea I

Adrian GRIGOROPOL

"Din ordinul Führerului -şi Comandant Suprem - Wermachtul şi-a luat sub activa protecţie Reichul" erau cuvintele cu care începea primul comunicat militar în dimineaţa de 1 Septembrie 1939 şi continua un contraatac general care era în curs de-a lungul întregii frontiere germano-polone; escadrilele froţelor aeriene au decolat contra obiectivelor militare şi navale, au luat sub protecţie Marea Baltică.

Cu cinismul tuturor agresorilor, Hitler afirma poporului german şi lumii întregi că, în apărare la atacul polonez, n'a avut altă alegere decât folosirea forţei armate şi cerinţa către fiecare soldat german, să-şi facă exemplar datoria. Când în acea dimineaţă s'a îndreptat către Opera Kroll pentru a se adresa Reichstagului întrunit acolo, populaţia s'a arătat neîncrezătoare şi tristă. N'a fost o cuvântare de răbufniri isterice, ci una gravă, pe care a încheiat-o declarând că a fost silit să reîmbrace uniforma militară, care-i este cea mai sacră şi dragă din toate (aluzie la aceea de caporal din Primul Război Mondial) şi n'o va dezbrăca până la "victoria noastră sau nu voi trăi să văd sfârşitul!"

Deşi vizibilitatea era destul de proastă, la finele zilei aeroporturile poloneze erau aproape distruse. Pierderile de populaţie civilă erau de asemenea mari. Ambasadele erau instruite să dezmintă bombardamentele nediscriminate ale aviaţiei. În sectorul neguvernamental şi diplomatic al Franţei şi Angliei se considera situaţia gravă, dar nu de-ajuns de clară. Daladier se adresase lui Mussolini să se organizeze un nou München, iar Chamberlain şovăia ca de obicei. La Londra, într'o vizită scurtă la Ministrul de Externe Halifax, ambasadorul Poloniei, Rackinski a definit lucrurile ca un act de agresiune, prevăzut în art.1 al Tratatului Anglo-Polonez de asistenţă reciprocă şi la plecare Sir John Simon îl asigura că "Britania nu are obiceiul să-şi părăsească prietenii". La Moscova, ca întotdeauna, prudenţă circumspectă. Când ambasadorul polonez i-a notificat lui Molotov atacul german, acesta nu l-a întrebat decât dacă vor interveni Franţa şi Anglia, iar la confirmare, a zâmbit sceptic: "Rămâne de văzut".

În Camera Comunelor, la 2 Septembrie, s'a decis să se trimită un ultimatum lui Hitler, că dacă până la 3 Septembrie, ora 11 a.m. nu se va primi asigurarea încetării agresiunii contra Poloniei şi că trupele germane vor fi retrase, între cele două state va fi o stare de război. În ziua de 3 Septembrie, la ora 9 a.m., ambasadorul Henderson s'a prezentat la Ribbentrop, unde i s'a comunicat că nu poate fi primit la acea oră. Ultimatumul a fost predat cu regret Directorului Paul Schmidt.

La rândul ei, Franţa a prezentat ultimatumul la ora 5 p.m., când de asemenea Ribbentrop era, ca şi Hitler, ocupat cu calda primire a noului ambasador sovietic, Shkvartzev, prezumtiv fiu natural al lui Stalin (cu o Germană din Republica Volga). Până când noii adversari se vor mobiliza ca să fie operativi, Polonia va fi terminată şi în faţa faptului împlinit, raţionamentele se vor modifica.

În această perspectivă, grija era ca încleştările să fie evitate, numai că socoteala de acasă nu s'a potrivit cu cea din spaţiul beligerant şi submarinul U-30 a scufundat vasul de pasageri englez Athinia, care transporta dela Liverpool la Montréal 1.400 de pasageri, dintre care 112 au murit, printre care şi 24 de Americani. Germanii au dezmințit că vreun submarin ar fi operat în zona aceea în timpul acela, însă, la bază, comandantul a recunoscut că l-a scufundat confundându-l cu un vas comercial înarmat, ceea ce firește, s'a păstrat secret. Ca ilustrare a duplicităţii obişnuite în Uniunea Sovietică, nici radioul, nici presa n'au scos un cuvânt despre invazia Poloniei, dar faptul bineînţeles s'a aflat din emisiunile de radio străine.

Cu toată tradiţionala vitejie a Polonezilor, după cinci zile, armata le era aproape zdrobită. Dacă ar fi să credem comunicatele germane, aceştia aveau numai 150 de morţi şi 700 de răniţi. Printre morţi se afla şi fratele actualului Preşedinte al Germaniei, Richard v. Weizsaker, care în timpul războiului a fost rănit de două ori, dar a supravieţuit. Deşi la acea vreme armata germană nu era complet motorizată pentru un Blitz Krieg, superioritatea numerică de armament, de aviaţie şi surpriza şi-au spus cuvântul.

În trei săptămâni Polonia era în ruine. Linia de demarcaţie din Protocolul secret fusese trecută. Stalin nu mai putea aştepta ca trupele germane să apară la frontierele Uniunii, iar capturarea Varşoviei era iminentă. După ani de feroce antinazism, cheltuise mare efort ca poporul sovietic să accepte Pactul de Neagresiune. După ce o încetare oficială a focului cu Japonezii în Extremul Orient se semnase în pripă la Moscova, trupele sovietice au trecut a doua zi, 17 Septembrie, la invazia Poloniei de Est. Cum existenţa Protocolului Secret nu era cunoscută, erau mai mult decât probabile, incidente şi între Germani şi Ruşi. Pentru evitarea lor s'a constituit rapid o comisie condusă de Voroşilov, iar pentru Germani de Kostring. Blamul intervenţiei sovietice a fost aruncat asupra guvernării poloneze, care nu a fost capabilă să protejeze de Germani populaţiile ucrainene şi bieloruse, continuând cu ipocrizie şi cinism să se afirme "Neutralitatea" Uniunii Sovietice.

Deci la ora 5:40, în data

TRUPE GERMANE INTRÂND ÎN POLONIA

istorică de 17 Septembrie 1939, a început cea de-a patra împărţire a Poloniei. Unităţile sovietice comandate de generalul Timoshenko, de origine ucraineană, dar născut în Basarabia, purtau steaguri albe şi strigau că vin în ajutor să-i scape de Germani, iar populaţia îi saluta cu oarecare speranţă, deoarece se răspândise vestea că în spatele liniei întâi germane veneau grupele de execuţii, "eisantzgruppen", care efectuau "curăţirea casei" de Evrei, inteligenţe, cler şi nobilitate; despre şeful lor Heydrich, declara la 27 Septembrie, când luptele se terminaseră, că din clasele superioare nu mai 3% au supravieţuit.

Luna de miere cu Sovieticii terminându-se, militarii polonezi aflaţi în zona lor au fost dezarmaţi şi trataţi ca prizonieri, între 180.000 şi 250.000, ofiţerii separaţi de soldaţi şi transportaţi spre Siberia, unde mulţi n'au mai ajuns la destinaţie, seceraţi de rigorile iernii şi condiţiile de exterminare, chiar dacă n'au fost simplu împuşcaţi, cum s'a procedat cu cei 14.000 de generali şi ofiţeri la Katyn şi alte locuri de execuţii în masă (recent a fost recunoscut acest lucru şi de Elţin, după ce jumătate de secol Sovieticii au dat vina pe Germani, care au avut şi ei în cei cinci ani de război, zeci de mii de hecatombe de oameni nevinovaţi. În galeria celor mai mari asasini în masă ai tuturor timpurilor, Stalin şi Hitler ocupă locurile cele mai de frunte, alături de Gingis-han).

Stabilirea pe teren a liniei de demarcaţie nu s'a desfăşurat fără incidente. În Protocol se lăsase în mijloc un teritoriu ca o insulă mare, denumit Guvernamentul General, echivalent cu Marele Ducat avut în vedere de Napoleon, soarta lui urmând să fie stabilită ulterior; dar mai exista un mâr al discordiei - Lituania - poftit de ambele părţi. Problema a trebuit să se rezolve la cel mai înalt nivel. Hitler a concedat în favoarea lui Stalin, dar acesta a înţeles că generozitatea sa ascundea intenţia ca să fie luată înapoi.

La 29 Septembrie, înţelegerea secretă a fost semnată, însoţită de o hartă, dar oameni mai clar văzători ar fi privit-o ca o declaraţie de război amânată de Hitler. Preambulul acordului este de o ipocrizie fără seamăn, pentrucă fiind secret, deci fără publicitate, totuşi putea să prevadă că datorită dezintegrării Poloniei, celor două puteri contractante le revenea sarcina să restabilească pacea, ordinea din aceste teritorii şi să asigure populaţiilor trăind acolo o viaţă liniştită, cu păstrarea caracterului naţional.

La 3 Noembrie, Hitler a ordonat strămutarea a 550.000 de Evrei şi Polonezi consideraţi "neasimilaţi". De partea cealaltă, NKVD-ul a operat deportarea a aproximativ un milion şi jumătate de Polonezi, Ucraineni, Bieloruşi şi Evrei între anii 1939-1941. De ambele părţi, vitregiile iernii şi rafalele automatelor şi-au făcut datoria sinistră.

Stalin era confruntat de două priorităţi presante. Anexarea Basarabiei pentru consolidarea aripei de Sud, iar la Nord asigurarea securităţii Leningradului, a fortăreţei Kronstadt, aflate sub bătaia tunurilor finlandeze, ca şi transformarea întregului Golf Finic drept o mare închisă. Nu mai puţin securitatea portului Murmansk, singurul cu ape neîngheţate ameninţat din peninsula Rybachi, precum şi acaparerea uriaşelor mine de nichel dela Petsamo. Finlanda se temea deopotrivă de Sovietici, ca şi de Germani.

La 5 Octombrie, Finlandezii au fost invitaţi la Moscova, fără o agendă specifică. Alarmaţi, aceştia s'au adresat la Berlin, unde s'a înregistrat tăcere, primejdia profilându-se mare, s'au adresat Occidentalilor, Statelor Unite, Suediei care de asemenea au tăcut. După două zile, Molotov a revenit insistent şi atunci Finlandezii, în locul ministrului de Externe, au trimis pe Paasikivi, cunoscător al limbii ruse şi cunoscut al lui Stalin din timpul revoluţiei.

În Finlanda domnea panica, s'au luat imediat măsuri militare, iar Germania a recomandat repatrierea naţionalilor care doresc acest lucru, la fel cum era în curs de desfăşurare în Ţările Baltice. Nu se putea o situaţie mai grea.

La 12 Octombrie, Molotov i-a propus lui Paasikivi un tratat similar celor recent încheiate cu Ţarile Baltice. De asistenţă mutuală. Paasikivi s'a apărat, invocând că Finlanda, Suedia şi Norvegia sunt ţări neutre. Atunci s'a propus amendarea tratatului de neagresiune din 1932, ca nici una din părţi să nu încheie alianţe cu cei care le-ar ameninţa securitatea, la care Paasikivi a fost de acord. În acest moment a intervenit personal Stalin, expunând preocuparea legitimă, în starea de război existentă în Europa, pentru apărarea Leningradului pe apă şi pe uscat, propunând ca frontiera finlandeză să fie retrasă în Karelia cu 35 km, să li se cedeze toate insulele din Golf şi să li se închirieze pe 35 de ani portul Hanko de pe teritoriul finlandez. Pentru protejarea în extremul nord a portului Murmansk, să li se cedeze peninsula Rybachi. Răspunsul a fost că despre aşa ceva nici n'a fost autorizat să discute şi de fapt nici nu poate fi vorba. Stalin a oferit nişte compensaţii băneşti ridicole, subliniind că şi Rusia a vândut Alaska Statelor Unite, iar Spania a cedat Angliei Gibraltarul şi că se face prea mult caz de inviolabilitatea teritoriilor (bineînţeles când nu e vorba de cele sovietice!) Paasikivi i-a reamintit ce a declarat în trecut, că: "Sovietele nu râvnesc nici o bucăţică de teritoriu străin, dar nici nu cedează din al lor", la care Stalin, fiind vizibil unde se bătea, a replicat: "În Polonia n'am luat teritorii străine, pur şi simplu am recuperat teritorii care au aparţinut ţarilor. Aici tratăm despre schimburi".

După ce Paasiviki a mers să se consulte cu guvernul la Helsinki, s'a înapoiat după două zile, ca la 9 Noembrie să comunice refuzul pentru cererile totale şi concedarea la o retragere în Karelia de 13 km şi a câtorva insule neînsemnate din Golf: "Nu cedaţi nici insulele care au aparţinut ţarilor?" - a întrebat Molotov. I s'a răspuns că nu sunt alte propuneri şi Finlandezii s'au ridicat să plece. "Noroc bun!" - le-a urat machiavelic Stalin.

Pactul de neagresiune a fost denunţat şi în dimineaţa de 30 Noembrie, tunurile sovietice au deschis focul în Karelia. A doua zi au început puternice bombardamente asupra capitalei finlandeze, odată cu un aşa zis guvern al poporului finlandez, cu premier comunist Otto Kuusinen, care a şi încheiat un pact de asistenţă mutuală. Aşa a început legendara luptă între David-ul finlandez şi Goliat-ul sovietic, exemplificând legea junglei, unde totul se cuvine leului şi unde tradiţionalul aliat al Ruşilor, "generalul iarnă" i-a îngheţat pe agresori pentrucă apărătorii finlandezi, mai bine instruiţi, modern înarmaţi, dar mai ales cu un înalt spirit de sacrificiu, au scris o "saga" nordică, de o măreţie veşnică.

Marele explorator suedez, Sven Hedin, a spus că "Rezistenţa finlandeză în anumite circumstanţe poate schimba soarta lumii", însă Finlandezii erau conştienţi că singuri, pe termen lung, nu vor putea rezista. De ajutat, nu s'a grăbit nimeni să-i ajute. Furios de rezistenţa întâmpinată, Stalin a luat msuri excepţionale, aşa că dela 15 Ianuarie 1940, timp de 16 zile, linia de apărare Mannenheim a fost bombardată zilnic cu câte 300.000 de proiectile, iar la 1 Februarie s'a dezlănţuit un masiv asalt cu 140.000 de soldaţi. Şi aceste condiţii copleşitoare au mai rezistat cu mici retrageri până la 22 Februarie.

Apreciind pericolul extinderii unui război mai complex în Nord, Aliaţii vestici plănuiau trimiterea unui corp expediţionar, dar Suedia şi Norvegia au refuzat trecerea trupelor şi tocmai când aveau s'o facă pe cale aeroportată, Finlandezii, epuizaţi, fără rezerve şi muniţii, la 6 Martie au cedat. La 12 Martie luptele au încetat complet şi Sovieticii şi-au impus tratatul celui mai mare, dar nu şi mai tare. Bilanţul: Sovieticii - oficial 68.000 de morţi (Finlandezii au estimat 200.000 mai aproape de realitate, iar Hrusciov, ca să-l denigreze pe Stalin - un milion); Finlandezii - 24.923 de morţi şi 55.000 de răniţi. Câteva luni mai târziu, preşedintelui finlandez - care a semnat tratatul - i-a paralizat mâna cu care semnase.

Continuare în numărul viitor

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

Istorie de ştiut

DESPRE ACTUALITATEA ÎN POLITICA EXTERNĂ ROMÂNEASCĂ

-V-

—Mihail Fotin ENESCU—

Între Democraţiile Occidentale şi Regimurile Axiste nu erau în fond disensiuni profunde de viziune a lumii, ci diferenţe de sistem în interiorul aceleiaşi lumi. Situate pe acelaşi plan în fond, aceste două sisteme puteau trece măcar temporar peste criteriul ideologic în politica internaţională, pentru a constitui un front european impotriva comunismului. Fiindcă aceste diferenţe de sistem în interior deveneau secundare faţă de frontul comunismului, care *în adevăr* provoca o ruptură a lumii. Comunismul *în adevăr* crea o altă lume care nu putea supravieţui decât distrugând-o pe cealaltă. Aceste două lumi sunt *în adevăr* ireconciliabile şi criteriul ideologic rămâne singur valabil în politica externă, care fatal poartă pecetea ciocnirii dintre aceste două lumi. Nici o combinaţie de politică externă nu poate atenua virulenţa ideologică a comunismului. Comunismul din tactică poate adopta diferite forme asemănătoare cu ale adversarului, potrivite cu momentul. Dar niciodată aceste artificii nu ating substanţa ideologică. Odată oportunitatea trecută, comunismul revine la forma lui reală, cu o eficienţă şi mai mare. Aceste metamorfoze înşelătoare şi aceste libertăţi de adaptare şi supleţe arată excepţionala siguranţă de manevră şi de forţă a strategiei comuniste.

Dacă totalitarismul axist îngrădit el însuşi la un spaţiu vital limitat nu aducea nici o idee nouă în politica externă şi acordurile cu el se păstrau în cadrul convenţional al tradiţiei occidentale, în schimb comunismul excludea "a priori" orice posibilitate de acord fără o primejdie fundamentală pentru partener. De altfel avertismentul pornea zilnic chiar din rândurile comunismului: trebuia numai ascultat şi exact interpretat. În fiecare noapte Radio Moscova îşi termina emisiunile sale în toate limbile lumii cu vechea lozincă marxistă: "Proletari din toată lumea, uniţi-vă". Acest final patetic al emisiunilor nocturne moscovite nu este numai un slogan revoluţionar de clasă sau un element esenţial de tehnică a unităţii, ci este şi o idee de politică externă în metamorfoză. Comunismul invitând la unire clasele muncitoreşti impotriva celorlalte clase sociale din propriile naţii, promovează un nou gen de politică externă nivelatoare, suprimând frontierele naţionale, suveranitatea popoarelor şi drepturile regaliene ale statelor; comunismul uzurpă astfel puterea publică în fiecare ţară, anulându-i independenţa şi comandă popoarele pe deasupra propriilor guvernanţi. Proclamând pe Stalin ca o căpetenie a muncitorilor din lumea întreagă, invită explicit supuşii tuturor ţărilor din lume să nu mai asculte de propriile guverne, ci de Stalin, conducătorul Sovietelor; adică, în alte cuvinte, cetăţeanul canadian nu mai trebue să urmeze ordonanţele guvernului canadian, Englezul, Americanul, Francezul, Turcul, pe cele ale guvernelor respective: toţi trebue să asculte orbeşte de Stalin, devenit astfel şef al unui guvern sovietic universal. Prin urmare, politica externă comunistă tinde să se convertească până la urmă într'o vastă politică internaţională care să cuprindă lumea întreagă în sfera Uniunii Sovietice Universale.

Evenimentele din ultima decadă au confirmat deplin extrema consecvenţă ideologică a comunismului, motiv de realism riguros şi în politica externă a Sovietelor, în aceste timpuri, cum arătam mai înainte, de violent şi definitiv antagonism între două lumi. Astfel, un fapt revelat de documentele găsite în arhivele germane, după capitulare şi care n'a trezit destul atenţia observatorilor politici, este propunerea conducătorilor sovietici de fuziune ideologica între comunism şi naţional-socialism. Consecinţele pactului germano-sovietic arătau, deci, nu numai capacitatea de adaptare la realităţi a politicii sovietice, dar demonstrau astfel consecvenţa ideologică a Sovietelor cu doctrina comunistă în politica externa. În adevăr, propunerea sovietică este logică şi corespunde în absolut cu substanţa politică a comunismului: între două forţe inspirate din dogmatisme diferite, o alianţă în aceste timpuri de ruptură a istoriei nu poate fi durabilă decât dacă e organică, adică în cazul de perfectă identificare, până la totala integrare. Altfel, acordul bazat pe circumstanţe fortuite este trecător şi mai rău încă, poate conduce la un şoc fatal. Sovietele, forma politică de acţiune ofensivă a dogmatismului comunist, dându-şi perfect seama de eficienţa unei colaborări cu Germania, impotriva ordinii favorabile Puterilor Occidentale, pentru a putea ajunge la o alianţă fixată în rădăcini, credeau absolut necesar să inceapă esenţialul, adică stabilind o solidaritate ideologică din care să urmeze apoi celelalte forme de solidaritate: politică, militară şi economică. *Din acest episod se vede cu toată claritatea că în realitate şi peste orice artificii tactice, prima condiţie a comunismului în politica sa externă este acceptarea în esenţă a ideologiei comuniste.*

Fără a primi, deci, această condiţie "in limine", orice colaborare cu Sovietele era o iluzie şi mai curând sau mai târziu, ciocnirea rezultă inevitabilă.

Era cea mai elementară datorie de competenţă a oamenilor de stat să cunoască această realitate şi să prevadă consecinţele oricărei încercări de colaborare cu Sovietele. Fiindcă de aceea sunt oameni de stat: să aibă capacitatea de cunoaştere deopotrivă în adâncime şi în amănunt, forţa de viziune şi de anticipare a cursului istoric.

Şi mai cu seamă oamenii de stat ai ţărilor vecine cu Rusia Sovietică erau mai datori, încă, să dovedească o extremă luciditate în politica externă, eliberată de servitutea prejudecăţilor şi servită de experienţa apropierii de metropola comunismului. Dl. Coste în articolul D-sale din "Românul", despre "Actualitatea lui Nicolae Titulescu", scrie că "dacă politica este arta de a găsi şi de a împlini posibilul (definiţia lui Bismark, N.N) şi dacă prevederea este calitatea bărbatului de stat, Nicolae Titulescu a fost din prea puţinii adevăraţi bărbaţi de stat europeni din ultimele decenii". Ori, tocmai politica de colaborare cu Sovietele intra mai riguros în sfera imposibilului şi tocmai această imposibilitate era mai cu siguranţă de prevăzut. Atâtea voci şi atâtea texte din acea epocă stau ca mărturie ale unor Casandre neascultate.

Dar cea mai bună mărturie este evidenţa de sub ochii noştri, rezultată din aplicarea unor principii de politică externă asemănătoare cu ale lui Nicolae Titulescu. Fiindcă o politică externă asemănătoare cu a lui Titulescu a fost pusă în practică, şi încă la scară mondială, de un factor infinit mai puternic şi mai bine situat pentru a justifica o poziţie sofistică în politica internaţională: Preşedintele Roosevelt, cu potenţialul fabulos al Statelor Unite, separate de Rusia Sovietică, nu de un râu ca Nistrul, ci de două oceane pe o parte şi pe alta.

Preşedintele Roosevelt, ca şi Titulescu, a fost dominat de prejudecata primejdiei fasciste şi pangermanice, primând asupra oricărei alte primejdii. Roosevelt, ca şi Titulescu, a crezut că un bloc poate ajunge la un acord durabil cu Sovietele şi că prin acest acord se stabileşte un echilibru care paralizează Axa, sau o distruge.

Nici Roosevelt, nici Titulescu n'au înţeles că un acord real şi durabil cu Sovietele este o imposibilitate şi că Sovietele nu acceptă o înţelegere decât în aparenţă, tocmai pentru a rupe echilibrul în favoarea lor. Rezultatele politicii de colaborare cu Sovietele şi valoarea angajamentelor sovietice stau azi, fără posibilitate de controversă, la lumina zilei: comunismul stăpâneşte direct dela Elba la Himalaia, un spaţiu neîntrerupt locuit de 800 de milioane de oameni şi ameninţă securitatea întregii lumi.

Iar patrimoniul ideologic al Democraţiei Occidentale, păzit cu atâta gelozie de eventualele brutalităţi ale temutului fascism, este tocmai cel care a suferit mai mult de pe urma politicii de colaborare cu bolşevismul. Condiţia de fuziune ideologică rămânea fatal în picioare şi faţă de Democraţiile Occidentale. Sovietele obţineau, astfel, ca sistemul comunist să fie recunoscut ca o formă "progresistă" a democraţiei. Astfel, Puterile Occidentale crezând că democratizează comunismul, tocmai bine favorizau comunizarea democraţiei.

Aşadar, una din consecinţele cele mai grave ale colaborării cu Sovietele este tocmai de ordin ideologic: prin concesiunile de ordin ideologic, comunismul a fost integrat în politica externă a Democraţiilor ca un membru în plus al familiei democratice, care, ca atare, de asemenea trebue satisfăcut. Toate aspiraţiunile imperialiste ale Sovietelor sunt justificate ca o compensaţie pentru contribuţia Sovietelor la victoria Democraţiei.

Iar pe de altă parte, în ordinea internă a diferitelor ţări din blocul preconizat de Titulescu şi realizat de Roosevelt, activitatea partidelor comuniste trebuia considerată ca a oricărui partid democratic. Politica internaţională, în tot acest interval, nu face decât să favorizeze intromisiunea comunismului în fortăreaţa democraţiei.

Democraţia asociază deci comunismul ca tovarăş predilect la triumful ei pe câmpul de bătaie impotriva totalitarismului. Cu acest titlu de frunte, opinia comunismului în organizarea lumii a cântărit hotărâtor, atât pe plan internaţional cât şi intern: convenţiile şi constituţiile poartă pecetea comunistă. Într'un cuvânt, revoluţia mondială promovată cu asentimentul victimelor, ca factor hotărâtor în politica internaţională.

Citiţi lunar "Cuvântul Românesc"!

"LA MONARQUIA"

Urmare din pag.7

Franco în ceeea ce priveşte consolidarea statului, a trecut prin mai multe faze. Ca la orice om politic. Să amintesc aici doar "avatarele" Monarhiei.

Don Juan de Borbon, tatăl Suveranului actual, deşi era al doilea vlăstar al Regelui Alfonso XIII, devine moştenitor al Coroanei prin faptul că primul născut fusese înlăturat din cauza unei incurabile infirmităţi; se născuse surdo-mut.

Exilul familiei regale, în Italia, în Portugalia, a durat ani de zile. În această perioadă, emisari ai regimului franchist luau contact cu capeteniile familiei în diverse împrejurări şi circumstanţe politice. "Pourparleurile" care au avut loc rămân de domeniul conjuncturilor istorice şi a secretelor de stat. Un fapt este cert.

Don Juan de Borbon, care în virtutea celor expuse mai sus, devenise legitimul moştenitor al Tronului, renunţă în favoarea fiului său Juan Carlos. Presiune din partea lui Franco? E posibil. Perspectiva unei alianţe "matrimoniale" a tânărului prinţ cu alte Case Încoronate? Probabil. Dar renunţarea a fost un act, aş spune liber, al unui om conştient de necesitatea "jertfei". Spre binele patriei. E marele merit al lui Don Juan de Borbon.

Până în ultimele zile ale existenţei sale, Don Juan a fost un Dascăl şi un Sfetnic. Dar discret, fără ingerinţe în treburile Coroanei. Iată de ce atât cei de sus, cât şi cei de jos, cei dela putere şi ceilalţi l-au admirat, l-au stimat şi l-au condus la locul veşniciei spre a-şi lua rămas bun, ca unui adevărat Monarh.

La înmormântarea lui au venit, de pretutindeni, capete încoronate, regi şi regine, prinţi şi prinţese, duci şi şefi de stat, preşedinţi, capete bisericeşti. Peste o sută de personalităţi. Şi toţi l-au însoţit, până în clipa înmormântării la Basilica de la Escorial, cu rugăciuni şi binecuvântări, cu lacrimi de tristeţe şi înălţări către cer.

Concluzia? Monarhia a fost instituţia care a consolidat unitatea Spaniei şi a restabilit convieţuirea unui popor care fusese dezbinat de "unii şi alţii". O Spanie care a acordat încredere Coroanei şi care, la rândul ei, şi-a redobândit încrederea lumii întregi. Datorită Coroanei. Nu politicienilor. Coroana e astăzi coloana vertebrală a Spaniei.

Radu ENESCU

TEC THE EUROPEAN CONNECTION

LEGATURA DVS. PERMANENTA CU ROMANIA

TORONTO - BUCUREŞTI	$ 750
MONTRÉAL - BUCUREŞTI	$ 750
VANCOUVER - BUCUREŞTI	$ 1300
CALGARY - BUCUREŞTI	$ 1300

TEC SPECIAL - Toronto - Viena $ 599

TORONTO-FRANKFURT	$ 499
TORONTO-LONDRA	$ 390
TORONTO-AMSTERDAM	$ 490
TORONTO-LOS ANGELES	$ 350
TORONTO-NEW YORK	$ 199

Servciile noastre sunt disponibile şi cu plata în rate (plăti peste $ 1000)

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS. 25lb=$59.33 peste 25lb $2.99Kg.
• Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEŢI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINCIE

VACANŢE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921

ÎNVĂŢĂMÂNTUL CONCEPUT ANAPODA

E.C.FIANU

Culegerea unui volum important de informaţii şi anchete directe, minuţioase, efectuate în cele mai renumite universităţi americane: Berkeley, Stanford, Howard (cea mai veche universitate pentru cetăţenii de rasă neagră), Harvard, Duke şi Universitatea Statului Michigan au dus la dezvăluirea unui fenomen, cel puţin uluitor, de neînţeles pentru un om cu o minte normal constituită.

După dispariţia aproape completă a totalitarismelor, iată că metodele moderne de aservire apar în universităţile din U.S.A. sub denumirea globală de "politically correct" (PC).

Culmea iraţionalismului constă în faptul că aidoma altor multe mijloace de represiune - trecute sau prezente - acest "politic corect" (PC) are la origine o intenţie: combaterea rasismului, a sexismului şi, în general, a tuturor discriminărilor faţa de minorităţile culturale sau sexuale.

Această acţiune este dusă pe două fronturi: modul de admitere în universităţi şi conţinutul învăţământului. Admiterea nu se mai face ţinând seama de dosarul şcolar ci de rasa candidatului: autorităţile universitare favorizează în mod vădit minorităţile. Totuşi ar trebui să ne înţelegem asupra sensului dat cuvântului "minoritate" deoarece candidaţii de origine asiatică, incontestabil minoritari, sunt deseori respinşi chiar dacă au note superioare celor ale candidaţilor de rasă neagră, latino-americană sau chiar albă. În realitate asiaticii au neajunsul de a fi prea studioşi, fiind eliminaţi chiar dacă fac parte dintr'un mediu social defavorizat. Dacă s'ar ţine seama numai de rezultatele lor la examene, s'ar ajunge, în universităţi, la o proporţie mult mai mare decât cea reprezentată de comunitatea lor aflată pe teritoriul Statelor Unite. Ori scopul "PC"-ului nu este să aplice studiilor criterii intelectuale, ci acela de a popula universităţile proporţional cu diversele comunităţi rasiale ale ţării. În consecinţă criteriile intelectuale sunt modulate în funcţie de rase. Prin aceasta se face un deserviciu acelora care ar trebui ajutaţi, fiindcă nu ajunge numai să poţi intra în universitate, ci trebue să şi poţi urma studiile; ori numărul de studenţi de rasă neagră sau latino-americană care abandonează studiile în primul an de universitate este foarte mare.

În ce priveşte conţinutul studiilor, programa analitică "politic corectă" trebue să facă să dispară dominaţia bimilenară a "**masculilor albi, occidentali**". Din 1988 cursurile de iniţiere dela Stanford au eliminat pe Platon, Aristot, Cicero, Dante, Montaigne, Cervantes, Kant, Dickens sau Tolstoi în favoarea unei culturi mai "**afro-centrice**" şi mai feminină!! Din literatura americană propriu zisă a fost eliminat şi "Moby Dick" al lui Herman Melville pe motiv că "**nu există nici o femeie în carte**". (N.B. Ce-i drept, echipajele de acum 150 de ani aveau cam puţine posturi pentru femei - sic!). Şi inchizitoriul continuă: "De altfel intriga (romanului) incită la răutate faţă de animale, iar majoritatea personagiilor de rasă neagră se înneacă la capitolul 29" (!?!). Dar culmea afro-centrismului este, fără îndoială, cartea "Black Athena" (Atena neagra) scrisa de Martin Bernal, profesor la Universitatea din Cornell. Teza lui se poate rezuma în trei puncte: vechii Egipteni erau negri; cultura clasică greacă a fost copiată în întregime dela Egipteni; în consecinţă cultura ateniană este o cultură neagră! ori dacă este adevărat că Egiptul se află în Africa, Egiptenii nu au fost niciodată şi nu sunt nici astăzi negri. De asemenea ceea ce Grecii au împrumutat dela Egipteni este foarte marginal şi în orice caz nu conţine nimic din ce a constituit miracolul grec: nici logica, nici ştiinţa politică, nici geometria euclidiană, nici fizica lui Arhimede, nici tragedia, comedia sau istoria. În plus constatăm în această pledoarie o oarecare incoerenţă: dacă până acum Platon şi Aristot erau Africani de ce să fie excluşi din programul dela Stanford? Asta înseamnă discriminare rasială!

De asemenea de ce să eliminăm pe Shakespeare din program când militanta neagră Maya Angelou crede că poate afirma: "Eu ştiu, fără nici un dubiu, că Shakespeare era o femeie neagra" (!!). Slavă Domnului, în fine putem fi liniştiţi: cunoaştem astăzi identitatea reală a lui Shakespeare!

O feministă, profesoară la Universitatea Washington din statul Missouri, respinge categoric chiar termenul "seminar" pentru motivul că acesta aminteşte prea mult de sămânţa masculină şi-l înlocuieşte cu "ovular" (!?!).

Alte "feministe" refuză să întrebuinţeze ortografia obişnuită a cuvântului "women" fiindcă acesta cuprinde şi cuvântul "men"... Spaţiul nu ne permite să continuăm înşirarea sutelor de elucubraţii propovăduite de lumea universitară americană, vehiculate cu ardoare de aşa zisa "intelectualitate" autohtonă.

La prima vedere am avea impresia că toate enormităţile citate mai sus sunt opera unui scrib rasist, răuvoitor, cu mintea bolnavă; ne înşelăm amarnic.

Autorul acestei anchete amănunţite, un Indian (din India, nu din America) - Dinesh D'Souza - a publicat ce a constatat în cartea "Illiberal Education" apărută în 1991 în Editura Free Press, în traducere franceză "L'éducation contre les libertés", 1993, Ed. Gallimard. Menţionăm că autorul, fiu de oameni săraci, un ilustru necunoscut până la publicarea cărţii lui explozive, şi-a făcut studiile, ca bursier, într'o universitate americană.

La apariţia cărţii, "Intelligentsia" de stânga, americană, a fost pusă într'o încurcătură nu prea plăcută; nu putea întrebuinţa apărarea clasică, aceea de a defăima autorul, din lipsă de argumente: acesta era un intelectual din "lumea a treia" care învinuia învăţământul superior american pentru faptul de a fi adoptat mentalitatea acestei lumi.

Codul de cenzură, în vigoare în peste o sută de universităţi americane, decretând acuzări în caz de infracţiune, şedinţele publice de autocritică şi dezicerile, eventuala excludere a vinovaţilor constituie una din cele mai stranii invertiri în istoria intelectualilor occidentali. În Europa din evul mediu, universităţile erau ostrovuri de libertate în mijlocul unui ocean de represiuni. Astăzi, în Statele Unite, ele au devenit, după jalnica constatare a lui Dinesh D'Souza "blocuri de represiune în mijlocul unui ocean de libertate".

Cronica de faţă vrea să fie şi un avertisment adresat acelora care - de cele mai multe ori din naivitate sau din ignoranţă - îşi închipuie că Statele Unite au rămas "pământul făgăduinţei" sperat de colonizatorii albi. America intuită de Tocqueville a dispărut acum mai bine de un secol.

După "Le Point" No.1070 şi "L'éducation contre les libertés" de Dinesh D'Souza,

Ed. Gallimard

Paris, 1993.

15 Mai

Ziua deţinutului politic român!

INSCRIPŢIE PE POARTA IADULUI

Iată-mă, cu tinereţea luminată sfânt de vise,
Poartă neagră, poartă ticăloasă!
Mi-e trupul plin de răni încă deschise.
Ia-mă şi aruncă-mă'n cazanul cu pucioasă!

Asmute-ţi haita lighioanelor spurcate,
Nemernicele roşii pocitanii!
Satan m'a despuiat de zări şi libertate
Şi m'a trimis să'ngrop în tine visele şi anii.

Deschide-te şi'nghite-mă ca un balaur!
Vin cu osânda'n cârcă şi năpasta,
Nu pentrucă am strâns comori de aur,
Nici c'am ucis sau c'am râvnit măriri pe lumea asta.

Ci pentrucă sub tâmpla mea fierbinte
Desmierd un vis frumos din cale-afară,
Ca într'o candelă cu mirodenii sfinte -
Pentru păcatul dragostei de Neam şi Ţară!

Scufundă-mă'n adâncul negrei mări
De smoală clocotită ca o lavă
Şi trece-mă prin suliţi, prin frigări,
Unde-i scrâşnirea dinţilor cea mai grozavă.

Aş vrea să ard la cele mai înalte
Şi mai nepământeşti temperaturi.
Scorneşte'ntr'una alte şi iar alte
Satanice suplicii şi torturi!

Voi geme poate, voi scrâşni din dinţi,
De prea mult chin, de prea mari suferinţi,
Dar drept, sub pavăza dreptei credinţi,
Din cer sorbi-voi noi şi noi puteri.

Nu-mi las în prag nici visul, nici speranţa.
De-acum desmăţul dracilor să'nceapă!
Poate voi fâlfâi în vânt ca zdreanţa,
Dar n'am s'ajung nici cârpă, nici otreapă.

Să spumege infernul tot de ură,
Să mă împroaşte crunt cu vitriol!
Eu am să-mi curăţ lamura de zgură,
În flăcările marelui pârjol.

Ştiu că'ntr'o zi, pe culmea nedreptăţii,
Din Slava pururi binecuvântată,
Te vor izbi greu pumnii Libertăţii
Şi te vei prăbuşi în ţăndări toată!

Ionel ZEANA

O SĂRBĂTOARE A CULTURII ROMÂNEŞTI

G.N. VIFOREANU

În ziua de 12 Martie a.c. a fost lansat, la libRăria Creţulescu, din Bucureşti, volumul de versuri *"Anotimpul umbrelor"* de Radu Gyr, sub îngrijirea redacţională a criticului literar Barbu Cioculescu.

A fost, după mărturisirea unuia dintre vorbitori, o sărbătoare a culturii româneşti.

Cartea a apărut la Editura "Vremea", în condiţii grafice excepţionale.

La ora 12 fix, când a fost anunţată lansarea volumului, librăria Creţulescu era plină de lume.

După o foarte scurtă cuvântare a librarului, a urmat D-na Silvia Colfescu din partea Editurii "Vremea".

O foarte emoţionantă alocuţiune a citit D-na Monica Popa, fiica D-lui Radu Gyr, alocuţiune pe care din păcate n'am reuşit s'o prind pe hârtie. Sper să obţin prin intermediul D-lui Radu Popa, nepotul poetului editat, după ce a trecut o jumătate de veac dela apariţia volumului intitulat *"Balade"*.

A urmat la cuvânt criticul literar Barbu Cioculescu care s'a referit mai pe larg la opera inedită a poetului şi mai ales la condiţiile în care a fost realizată sub regimul comunist.

După ce prietenul din copilărie, Burcescu, a evocat câteva amintiri din viaţa poetului, a luat cuvâtul D-nul Pan Vizirescu care a scos în evidenţă valoarea de netăgăduit a poeziilor lui Radu Gyr. Era cel mai indicat s'o facă, fiind printre acei mânuitori de condei care i-au urmărit scrisul dela început.

Seria cuvântărilor a luat sfârşit printr'un recital făcut de actorul Răzvan Ionescu, din volumul recent apărut.

Mai întâi a citit o poezie al cărei nume mi-a scăpat. A doua a fost în mod sigur sonetul *"Întrebare"* şi, în sfârşit, a treia a fost: *"Ridică-te Gheorghe, Ridică-te Ioane!"* pentru care, spune în josul paginii Barbu Cioculescu, poetul ar fi fost condamnat la moarte.

Pentru curiozitatea eventualilor cititori ai sumarei mele relatări, o reproduc în întregime:

Nu pentru-o lopată de rumenă pâine,
Nu pentru pătule, nu pentru pogoane,
Ci pentru văzduhul tău liber de mâine
Ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane!

Pentru sângele neamului tău curs prin şanţuri,
Pentru cântecul tău, ţintuit în piroane,
Pentru lacrima soarelui tău în lanţuri,
Ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane!

Nu pentru mânia scrâşnită'n măsele,
Ci ca să aduni chiuind pe tăpşane
O claie de zări şi-o căciulă de stele,
Ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane!

Aşa ca să bei libertatea din ciuturi
Şi'n ea să te'nfunzi ca un cer în bulboane
Şi zarzării ei peste tine să-i scuturi,
Ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane!

Şi ca să-ţi pui tot sărutul fierbinte
Pe praguri, pe prispe, pe uşi, pe icoane,
Peste toate ce slobode-ţi ies înainte,
Ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane!

Ridică-te, Gheorghe, pe lanţuri, pe funii,
Ridică-te, Ioane, pe sfinte ciolane,
Sus, pe lumina din urmă-a furtunii,
Ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane!

La ultima strofă, actorul a amplificat vocea încât a reuşit să electrizeze întreaga asistenţă.

Desigur, după apariţia acestui volum de versuri, va trebui să se opereze, în ce priveşte ierarhia valorică a poeziei româneşti, anumite mutaţii. Ca la o competiţie sportivă, această schimbare trebue să se producă.

Afară de Radu Gyr, mă gândesc şi la cei doi mari poeţi care aşteaptă o punere în adevărata lor valoare. E vorba, desigur, de Nichifor Crainic şi Vasile Militaru.

În urma acestei reevaluări, numele lui Nichita Stănescu va intra într'un con de umbră foarte deasă, iar poetul Gâgă - e vorba de Marin Sorescu - va trebui să coboare de pe soclul pe care s'a cocoţat aşa de sus încât cei de pe pământ abia de-l mai zăresc.

A APĂRUT

La Freiburg, în 434 de pagini plus fotografii, **"PRIN BASARABIA VOEVODALĂ"**, de Petre Vălimăreanu.

Costul: 30 de mărci, 30 de franci elveţieni, 20 de dolari sau 100 de franci francezi, în care intră şi transportul, - se poate trimite, pe numele autorului, la: 7800 Freiburg (Germania), Offentliche Sparkasse - Bankleitzahl 680 501 01 - konto nr.126 444 3.

Cartea e destinată mai ales cititorilor din ţară, în special Românilor de peste Prut. Prietenii ce vor să ajute la această românească treabă (având în vedere că acolo se va distribui, la instituţii ca şi la particulari, gratuit, - căci chiar dac'ar vrea cineva să plătească, în lei, ruble, dinari sau lewa, banii n'ar ajunge nici pentru ambalaj), - se bucură de o importantă reducere: 5 exemplare pentru 100 de mărci, 100 de franci elveţieni, 70 de dolari sau 300 de franci francezi; dacă nu au adrese acolo, sau nu au deajuns, ei pot lăsa această sarcină pe seama autorului (adresa: 7800 Freiburg (Germania), Münchhofstrasse 12), care dispune - şi mai poate dispune - de cele mai potrivite adrese.

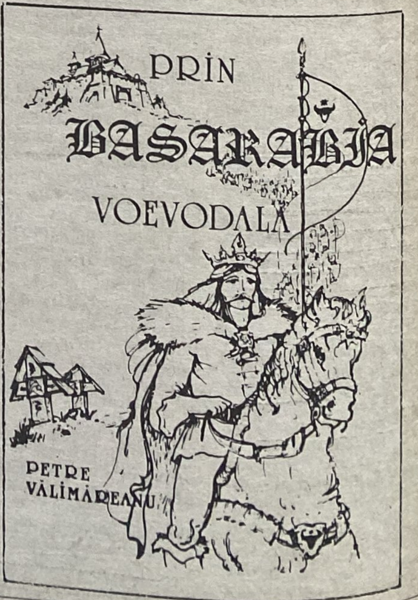

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

Victor Sterom

INTERIOR

poeme

Editura Labirint
București, 1991

Despre poezia lui Victor Sterom, Mircea Ciobanu observa că poate fi situată "la granița dintre liric și epic, stăpânită de vocația mișcării, a viziunilor plastice" și că poetul participă activ, "se implică în toate tablourile sale, ca personaj central; vizual prin excelență, el pune pasiune în tot ceea ce întreprinde; chiar și când povestește, poetul se oprește cu precădere asupra amănuntelor ce țin de vizualitate."

Dacă ne-am opri la "litera" (iar nu la spiritul care dă viață) lui Mircea Ciobanu am descoperi o exprimare a unui nonsens de cea mai ieftină banalitate, care ar face un deserviciu și criticului și poetului.

"Vizual" vine dela "a vedea". Toate râurile care se varsă în cuvântul omenesc sunt râuri de "vizualități", dar numai omul este delta care le dă, le toarce, le rostește într'o "viziune". Latinii pe lângă "videre", aveau pe "cernere", din ultimul rămânând din proto-română "a cerne". Ce legătură are una cu altă? "Cernutul" este o căutare "vizuală" a elementului calitativ. Dela sita gospodinei s'a ajuns la vorba că "l-am cernut și prin sită și prin ciur". Deci, e vorba de a "dis cerne" valoricul, de nonvaloric, omul "Bine VAZUT" de tărâță.

Elada a filosofat mult și aproape în fiecare cuvânt găsim sedimente criptice de lupte filosofice. Actul de a vedea, la prezent, era "orao". In prezent puteai să vezi o "Pan orama", ori să asculți un "oracol". Aoristul verbului, prin "eidon", ne duce la cel care "a văzut dincolo", de unde în toate limbile europene avem "ideea".

Victor Sterom, ergo, este "vizual prin excelență". In acest context, ce titlu putea să aibă cartea lui de poeme decât "Interior"?

Omul se poate exterioriza și se poate interioriza prin faptul că are un "interior". Omul, cum spunea poetul, e singurul care se zboară pe el însuși în interiorul lui. Animalul, spre deosebire de om, se situează exclusiv în exterior, într'un grad atât de mare că nu poate nici măcar să "moară". El nu știe că va muri. Nu are noțiunea morții, dar prin aceasta nici noțiunea vieții spre Viață, gustul de etern și infinit. El nu e chinuit nici de tragicul morții, nici de victoria Vieții, care "cu moartea pe moarte călcând", stă la temelia ontologică a ființei umane. El e "vietate", "jivină", "viețuitoare" dar niciodată "trăitor", termen ce implică depășirea vieții și morții în superlativul divin al Răstignitului, mort pentru toată umanitatea, și a Inviatului ce, prin moartea Lui, ne-a călcat moartea noastră și pentru fiecare din noi, din groapa fiecărui veac, "viață dăruindu-ne".

Victor Sterom, în majoritatea poeziilor (din cele o sută care alcătuiesc volumul) croșetează leit-motivul "interiorului" în verbina dantelică a unui liric caracteristic tonalității personale.

"Interior", poezia ce dă și titlul cărții de poeme, sugerează metaforic "interiorul" sufletesc sub forma unei peșteri: "eu am rămas la gura peșterii pentru a lumina/ interiorul/ pe acolo umblau ceilalți/ porniți să descopere zăpezile veșnice/ tu unde ai stat în tot timpul acela?/ poate nici n'ai intrat în peșteră/ de teamă să nu găsești acolo sori care nu apun/ niciodată."

Cadrul platonic al peșterii era invers. Omul legat și privind pe pereți umbrele din spate. Peșterea la Sterom are perspectiva cadrului christic. Omul din afara peșterii regăsindu-se prin metanoie în puritatea "frumusetii dintâi", într'un "dincolo", ca perspectivă dialogică a demnității ființei umane de obârșie divină. Poetul continuă imaginea peșterii în poezia "Dincolo": "dar trebue spus din tot sufletul tău/ să aduni clipă de clipă povestea vieții tale/ și s'o transmiți mai departe/ d i n c o l o/ cum ai da lumină din lampa ta magică pe munți/ când cineva te caută/ să tai cărare dulce pentru tine și pentru ceilalți/ gândindu-te că nu faci nimic în taină/ ci pentru privirile larg deschise ale oamenilor."

Sfatul lui Socrate "gnothy seavton" pe cât este de înțelept pe atât este de dificil. "Seavton" -ul este interiorul nostru. Dar cum? Cum să ajungem la "dincolo"? In poemul "Absență" grăiește poetul: "sun la ușa ta de foarte multă vreme închisă/ și-mi deschide cu ochiul înlăcrimat un păianjen/ și-mi deschide cât nu pot să văd/ ce-i dincolo..."

"Poezia lui Victor Sterom, scria Laurențiu Ulici, este de fapt un autoportret în mai multe variante, conturat cu orgoliul unui pictor care nu se mulțumește să-și contemple chipul, ci își îngăduie ca, risipindu-l în fragmente disparate, să creadă cu candoare în șansa părții de a rezuma întregul. Așa se face că, poematizând cu talent și orgoliu poetic, Victor Sterom reușește să îmbrace neutralitatea afectivă și fragilitatea ideilor poetice într'o mantie de rostire delicată în care lirismul e aproape întotdeauna al tonalității."

Reținem din interesantul comentariu că Victor Sterom este un creator de poezie și că are talent. E singurul motiv, fără a cunoaște pe autor, a-i prezenta cartea, care, de fapt, se prezintă prin ea însăși.

Dumitru ICHIM

BRÂNCUȘI ȘI SEMNIFICAȚIA MATERIEI

Constantin MACRI

Citind admirabilul text al D-lui Marin Nicolau-Golfin publicat în *"Cuvântul Românesc"* nr.202 din Februarie a.c., despre "Cocoșul" lui Brâncuși expus în Parcul Gionnada din localitatea Martigny-Elveția, am reținut sublinierea pe care o face autorul că acolo, la Martigny, este expusă varianta a IV-a a "Cocoșului" făcută din oțel șlefuit.

La Beaubourg, la Paris, sunt expuse două variante în ghips. Se evidențiază, încă odată, căutările, uneori chinuitoare, ale sculptorului nostru național, pentru a da cea mai fidelă expresie viziunii lui imaginare, în forma cea mai adecvată ideii "văzute" în speță, chemarea la viață, redeșteptarea din somnul materiei, superbia vieții.

Relativ recent, mi-a parvenit dela București un opuscul intitulat "Brâncuși - Simbolismul Bylesic", Editura "Edinter", 1992, autor Matei Stârcea Crăciun (143 de pagini).

Despre Brâncuși s'a scris, în țară și străinătate, o bibliotecă întreagă. Țăranul dela Hobița-Gorjului a fost fulgerat de geniu universal uman și a deschis în cunoașterea artistică și în viziunea cosmică umană o poartă imensă, niciodată epuizată de sensuri și interpretări. Alături de Eminescu, Enescu, Brâncuși este unul din pilonii eternității românești. Dl. Matei Stârcea Crăciun atinge însă o performanță unică, în sensul că discută și evocă într'un număr redus de pagini sâmburele geniului brâncușian. De aceea volumul se și precizează a vorbi despre simbolismul de esență, de nucleu al operei lui Brâncuși.

Există și un capitol despre confluențe tematice între Eminescu și Brâncuși. Întreaga carte abundă de idei și viziuni și interpretări, adevărate delectări intelectuale.

Noi voim numai să semnalăm atât cartea ca atare, cât și fenomenul extrem de interesant și vast, relevat de faptul, dat aici ca exemplu incipient, că expunerea în Parcul dela Martigny a unui cocoș de oțel șlefuit are o semnificație intrinsecă, alta decât cocoșii de ghips dela Beaubourg. Relația formă-conținut, devine relația substanță-idee. Cercurile concentrice ale cunoașterii se lărgesc prin artă și știință. Dar și prin interpretare. Și interpretarea prin viziune și ideal, ambele fundate pe credință. Și credința țâșnește din esența umană. Aleatoriul și absurdul n'au o substanța proprie, n'au un simbol al lor. Sunt în afara culturii umane. Sau, mai bine zis, contra omului.

Omul a folosit "materia" în infinitele ei forme și aspecte pentru nevoile proprii dar și pentru gândurile inexprimabilului.

Fiecare tip de materie individualizează o idee în exprimarea ei specifică.

Dinamica internă a materiilor, piatră, marmură, lemn, metal dă posibilitatea de a crea o simetrie artistică și deci de sens ontologic, atunci când sunt prelucrate de un imaginar genial, pentru a conlucra la creație, adică, în fond, la eternitate și infinit.

Materia, în infinitatea ei de ipostaze, poate vorbi prin om. Poate fi făcută să revele în necontenita "bucurie de a trăi" a omului. Peste arcul totdeauna extensiv al timpului omul a așezat semne, borne, ale "civilizației lemnului", pietrei, marmurei, metalului, umplând golul necunoscutului cu paradigma prezenței lui istorice.

Cartea D-lui Matei Stârcea Crăciun este de o densitate a gândului și a sugestiilor, care te obligă să revii la lectură și să meditezi la măndria de a fi.

Evocare

TUDOR ARGHEZI

21 Mai 1880 - 14 Iulie 1967

"O caracteristică a originalității sale poetice o constituie dezbaterea filosofică specifică; meditația argheziană se află în prelungirea celei pascaliene."

Colecția: Petre PASCU

STEAUA

Steaua, de peste Feleac,
Are nume mare dac.
Tu, lucirea mare vezi-i,
*Mult plăcută lui **Arghezi.***

Steaua nu e "fără nume".
Izgonește ploi și brume.
Mii scântei ea scapără,
Ea de bezne apără.

O mirare 'ntotdeauna,
Fiul o privește'ntr'una.
Steaua, sunt și iatagan
Lui Baruțu în Lausanne.

RUGĂCIUNE PENTRU ȚARA MEA

Baciul Iisus și-apostolii ciobani
Scârbiți de slava ce o dau vieții vecii,
Au pogorât ca'ntr'alte mii de ani
Să pască oile, măgarii și berbecii.
-Tudor ARGHEZI -

Ai fost și Tu întruchipat în om
De oameni răi mai mult, înconjurat
Ci, totuși, în primejdii mari, slalom,
Chiar răi, la fapte rele, i-ai iertat.

Aveai în jur și oameni buni, câțiva,
Numiți acum de noi, de biblii, Sfinți.
Noi pilda lor urmă, o vom urma,
Oricând mi-s paznici și mi-s buni părinți.

Avem o țară - cântec și doiniri.
Rugămu-ne cu ton ales, de psalt:
Ferind-o azi de-atâtea pătimiri,
Iisuse, Doamne, dă ucaz înalt.

TUDOR ARGHEZI

Te tot citesc de-o viață'ntreagă,
Și mintea mea nu poate să'nțeleagă
Ce tot ai spus din veci spre veci,
Când cu cuvinte calde, când cu ele reci.

Deplin stăpân pe ele tu le-ai potrivit,
Le-ai scris, le-ai șters la infinit
Să cânte tot mai mult, mai bine,
Când negru cum e norul, când senine.

Sfânt meșter mare între marii meșteri,
Schimnic încuiat în fund de peșteri,
Ne-ai fost, ne ești, în orice loc aproape,
Pe arșiți, geruri, pe uscat, pe ape.

Poezii dedicate lui Tudor Arghezi de

Petre PASCU

BISERICA CREȘTINĂ

Noul Ierusalim

Pr. Gheorghe CALCIU

Asistăm cu tot mai multă uimire la fenomenul apariției grupurilor religioase și a sectelor protestante, neoprotestante, mai neoprotestante și chiar "ortodoxe". Acest fenomen al disipării credincioșilor în grupe și grupulețe nu are alt scop decât distrugerea unității Bisericii lui Hristos prin elemente de interpretare personală a Sfintei Scripturi, uitându-se că Biblia este proprietatea Bisericii și că numai Biserica are adevărata ei interpretare, care nu duce la rătăciri. De altfel, această proliferare a sectelor noi și foarte noi, nu ca doctrină, nici ca denumire, ci ca ființare în țara noastră, nu este întâmplătoare, nici nu este capriciul imaginației cuiva, care s'ar fi plictisit de monotonia formelor de cult ale bisericilor clasice, nici măcar excesul de pietate al cuiva. Ele sunt rezultatul unei gândiri centrale ateiste și anticreștine, care elaborează o strategie a distrugerii unității creștine, a ierarhiei, a moralei și a tradiției Bisericii instituite de Hristos.

Citim în ziare că ierarhia Bisericii Ortodoxe Române este amenințată de o ruptură între vechea generație de ierarhi, influențați de absolutismul comunist și noua generație, școlită în Occident, preluată de diferitele grupări masonice directe, sau mascate sub alte titulaturi ca New Age și altele, ierarhi liberali care pun magia și Vechiul Testament înaintea Noului Testament și pe Moise înaintea lui Hristos. Nu știu dacă lucrurile stau chiar așa, dar probabil, ceva se întâmplă în sânul ierarhiei și acest fapt nu este de bun augur.

In ultima vreme, cea mai acerbă dispută se duce în jurul formației **Noul Ierusalim dela Pucioasa-Glodeni**, care ar fi fost fondată pe baza viziunilor unei fecioare care a murit. Această grupare intenționează să zidească o catedrală uriașă, cu simboluri mistice și penetrate de elemente, chiar dacă nu anticreștine, cel puțin suspecte de influențe orientale sau masone. Deși se intitulează creștină și ortodoxă, mișcarea nu înțelege să se subordoneze Bisericii, ci își afirmă o libertate egală cu schisma, lucrând după revelațiile profetesei moarte, dincolo de tradiția bisericească. Toate sectele și formațiile moderne, excentrice față de biserică, au avut la baza lor un profet sau o profetesă, începând cu doamna Blawatki și sfârșind cu Koreș din Waco, Texas. Se știe că profeți vor fi mulți în vremurile de pe urmă și foarte greu putem distinge între profeții mincinoși și cei adevărați. Criteriul profetului adevărat este dacă tot ceea ce face este spre slava lui Dumnezeu-Tatăl, Fiul și Sfântul Duh și spre întărirea Bisericii creștine. Profeții mincinoși vin cu inovații, de multe ori atrăgătoare pentru curiozitatea celor ce nu se mulțumesc să rămână la revelația din biserică și caută lucruri mai mari și "mai bune" - vorbesc de cei de bună credință - și cred că aceste lucruri mai mari și mai bune le găsesc la profeți de ocazie și nu la Hristos și Biserica Lui.

Astfel de profeții duc la aberații ca cele din campul dela Waco, sub conducerea lui Koreș, care este Iisus Hristos, așa afirmă el și așa cred cei circa o sută de adepți ai lui. În calitatea lui de Hristos, el a transformat campul într'un buncăr și fidelii în trăgători de elită, încât s'a iscat o bătălie cu răniți și morți ca într'un război adevărat, între ei și poliție. Ei bine, toți acești adepți ai lui Koreș s'au dovedit fideli lui, chiar și cei care au ieșit din camp și acum sunt judecați. De unde se vede puterea de fascinație a diavolului și a înșelăciunii asupra celor care sunt slabi de înger, cum spune poporul.

Nu știu dacă Noul Ierusalim din România își are Hristosul lui reîncarnat, dar din datele din ziare, reiese că ei consideră drept profeți ai lor pe Brâncuși și pe Gheorghe Zamfir. Nici un comentariu. Ceea ce vreau să comentez este că noutatea "Noului Ierusalim" nu este deloc nouă, nici practicile lui absolut originale. Sursa acestei mișcări stă în Emanuel Swedenborg, teosof suedez, născut în Stockholm în 1688 și dela care se revendică și mișcarea New Age (într'o bună măsură), ca și masoneria, cum afirmă Albert Pike, dogmatistul masoneriei (1859-1891), în cartea sa *Morals and Dogma of Freemasonry*.

Swedenborg pretindea că a primit mesaje cu descoperiri speciale dela Dumnezeu, ceea ce s'a întâmplat și cu mulți alți creatori de secte. Smith, de exemplu, fondatorul sectei mormonilor, descrie anumite tulburări pe care le-a avut, identice cu crizele de epilepsie, când un înger i-a descoperit 12 plăci de aur cu noi învățături creștine, după traducerea cărora de către Smith, îngerul a luat plăcile și nimeni nu le-a mai văzut, în afară de el și 11 martori, înainte de a fi fost răpite la cer.

După ce a ieșit la pensie, Swedenborg, care era un om de știință, s'a dedicat revelațiilor spirituale pe care spunea că le are. A publicat o serie lungă de lucrări de teologie, mai mult teosofie, (preluate într'un sens mai specific de Rudolf Steiner) până la moartea sa întâmplată în Londra, în 1772. După 11 ani, un tipograf din Londra îi descoperă lucrările și adună în jurul lui un grup mic al cărui scop era studierea acestor lucrări ale lui Swedenborg. Astfel se constituie, vă rog să fiți atenți, **Biserica Noului Ierusalim**, în 1787, înnumărând șaisprezece membri. Biserica Noului Ierusalim a crescut, s'a scindat și și-a schimbat denumirea în Biserica Generală a Noului Ierusalim.

Am întrebat pe unii cunoscuți din Canada, care, la rândul lor, l-au cunoscut oarecum pe Dl. Gheorghe Zamfir și mi-au mărturisit că, impresia lor este că acest mare muzician era influențat de teosofie. Nu vreau să fac legături forțuite, dar această afirmație, în cazul că este adevărată, mă sperie prin consecințele ei.

Doctrina Bisericii Noului Ierusalim, stabilită pe scrierile lui Swedenborg, are un caracter foarte elaborat. James Holy, un baptist din Biserica de Sud a Americii, (dominată aproape integral de masonerie) care a scris cea mai acuzatoare carte împotriva acestei organizații și care ar putea produce o grava ruptură între masonerie și baptism, numește învățătura lui Swedenborg **ocultă**. Profetul suedez a negat toate cărțile Sfintei Scripturi, cu excepția celor patru Evanghelii și a scrierilor Sfântului Ioan. Există astăzi, în America, o organizație masonică purtând numele lui Swedenborg și chiar o biserică, având mai multe mii de membri, cu același nume.

Se știe că toate bisericile cu caracter ezoteric au anumite inițieri și restricții pentru cei neinițiați sau începători. Bisericile deschise nu au nimic de ascuns, bisericile ezoterice au ceva pe care nu vor să-l arate lumii, de aceea pun anumite opreliști, sub diferite pretexte. Noul Ierusalim din România are ceva de ascuns. Membrii ei nu au permis unui ierarh să intre în incintă, sub pretextul unui anumit jurământ, pentru care episcopul respectiv a făcut slujba de dezlegare, dar cei de sub rugăciune arhierească nu au admis pătrunderea lui. Mi s'a părut foarte șocantă această poziție. Fără îndoială, sunt acolo anumite secrete care ridică și trebue să ridice semne de întrebare. Este evident că fondatorii Noului Ierusalim s'au temut să spună că ei nu sunt ortodocși, ca să nu creeze o opoziție a populației și au speculat anumite greșeli din trecut ale ierarhilor ortodocși, spre a justifica interdicția intrării episcopului în cauză în incintă. În Biserica mormonă, care își are sursa în masonerie, după afirmația lui James Holy, nu poți pătrunde în sanctuar dacă nu ești inițiat. În sala în care ai dreptul să pătrunzi, poți vedea numai macheta sanctuarului. Același lucru se întâmplă în mișcarea New Age, ca și în templul masonic. De altfel, la masoni, lucrurile merg și mai departe, pentrucă, în anumite săli nu pot pătrunde decât cei care au gradul și inițierea respectivă.

Am văzut în ziare reproduceri ale unor porți de intrare în "biserica" Noul Ierusalim din România. Mi s'au părut suspecte. Catedrala Națională din Washington, cea mai mare catedrală din Statele Unite, la care se lucrează din 1909, pentrucă nimic nu este turnat sau lucrat în serie, ci totul este făcut de meșteri cu mâna, are și ea mai multe intrări: Ușa Genezei, Ușa Potopului, Ușa Cinei de Taină, Ușa Nașterii Domnului etc., toate cu scene luate din Biblie. Când o "Biserică" sacrifică imaginile sacre ale Bibliei pentru simboluri ezoterice, ea ascunde o doctrină anticreștină, anti Iisus.

S'a discutat mai multe secole dacă biserica primară creștină a avut o disciplină arcană, adică o parte secretă a slujbei, interzisă neinițiaților, pornind dela textul cu care se încheie liturghia catehumenilor: **"Câți sunteți chemați ieșiți, cei chemați ieșiți, ca nimenea din cei chemați să nu rămână"**. Concluzia acestor discuții, destul de fierbinți, a fost că nu a existat nimic ascuns în biserica primară, că acest text era prevenitor, referindu-se la agenții imperiali care îi spionau pe creștini introducându-se chiar și în Biserică.

Creștinismul este universal și nesecret. Jertfa lui Iisus este pentru toată lumea, nici un om nu este respins dela mântuire. În clipa în care o biserică se constituie într'o instituție închisă, ea a ieșit din universalismul mântuirii prin Hristos. Ea este o biserică sectară și eretică. Dacă Noul Ierusalim este Biserică ortodoxă, așa cum afirmă, ea trebue să deschidă porțile slujbelor pentru toți. Chiar dacă ar avea anumite reticențe pentru ierarhi, membrii ei trebue să cheme tot poporul, să crească prin înglobarea deschisă a oamenilor, să propovăduiască tuturor cuvântul Domnului, nefalsificat, neascuns după simboluri suspecte.

Biserica Noului Ierusalim, continuatoare lui Swedenborg, are un fel de ritual liturgic, destul de complicat, care constă din foarte multă cântare, respectând și o anumită ordine, care însă nu este chiar de tot fixă ca la Ortodocși sau Catolici, conducătorii cultului având dreptul să schimbe ordinea, să modifice conținutul, poate chiar și în punctele esențiale, nu numai pe ici pe colo. Oare Noul Ierusalim are aceeași practică? New Age lucrează cu spirite din altă lume și fiecare membru mai important al acestei mișcări, are un astfel de spirit care îl ghidează, cu care vorbește și care îl ferește de greșeli. Mi se pare ciudată legătura Noului Ierusalim cu proorocița moartă.

Poate că membrii acestei "biserici" sunt de bună credință, cel puțin unii din ei. Le repet ceea ce știe toată lumea: în Biserica Ortodoxă sunt numai șapte taine, numite așa, nu pentrucă sunt secrete și nu se bucură de ele decât cei inițiați special, ci pentrucă, prin ele, Duhul Sfânt lucrează în mod tainic. Orice altă taină - în sensul de secret ezoteric - vine dela diavol. Și este bine să se știe acest lucru.

Biserică din lemn din comuna Aleusd, Maramureș

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

ZECE MAI

Trei evenimente hotărâtoare pentru destinul românesc, s'au împlinit în ziua de Zece Mai: Dinastia, Independenţa, Regatul. Toate trei condensate într'o singură zi.

În 1866 înţeleptul Prinţ Carol a fost ales Principe al României. În urma victoriei dela Plevna câştigată sub conducerea lui, Ţara şi-a proclamat independenţa, în 1877. După patru ani, în 1881, Principele Carol a fost încoronat rege al Regatului României intrând cu cinste în familia naţiunilor europene.

De atunci, Zece Mai a devenit sărbătoarea naţională, comemorată fiind an de an cu însufleţire şi bucurie de mic şi mare. Temându-se de vraja amintirilor ei, tiranii dela Bucureşti, au şters-o din calendar, interzicând aniversarea, dar n'a putut fi smulsă şi din inimă căci nici o "securitate" nu se poate strecura în tainele sufletului pentru a-l opri pe Român să năzuiască a face armă din cătuşe, ori să-şi îmbrace nostalgia în "falnica hlamidă a soarelui de Mai".

DOMNITORUL CAROL I

Orice s'ar întâmpla pe scena internaţională, noi ştim, şi ziua de Zece Mai dovedeşte, că cheia biruinţei e în mâna noastră. Libertatea şi independenţa nu ne-au venit din întâmplare, nici în dar dela alţii. Patrioţi luminaţi ca Kogălniceanu, Brătianu, Rosetti au condus cu înţelepciune acţiunea diplomatică, dar biruinţa a fost câştigată împotriva Marilor Puteri de atunci prin lupta şi jerfa statornică a neamului întreg, popor şi conducători împreună. Şi acum, ca şi atunci - cum ne învaţă marele precursor pribeag N. Bălcescu - "mântuirea stă în noi şi vom fi mântuiţi dacă vom fi cu priveghere şi jertfire, dacă ne vom întări braţele şi inima şi vom sta toţi pentru unul şi unul pentru toţi".

Poporul român întreg, acasă şi în pribegie, înţelege porunca destinului şi o urmează, luptând statornic pentru împlinirea idealului naţional, aşa cum au gândit şi intenţionat făuritorii marilor împliniri comemorate la Zece Mai.

Misiunea Românilor din libertatea exilului este să vestească şi susţină în lumea liberă vrerile, drepturile şi aspiraţiile integrale ale naţiunii de acasă. Şi, este datoria tuturor să afirmăm cu mândrie aceste idealuri.

În tăriile trecutului, în esenţele neamului nostru stă viitorul ţării. Şi, în mijlocul atâtor suferinţe, trecutul nostru este un sprijin puternic al tuturor rezistenţelor naţionale.

Pe el se va rezema şi România liberă şi independentă de mâine, după ce va trece peste întreruperea tragică de astăzi a destinului nostru.

ZIUA DE 10 MAI ÎN ISTORIA ROMÂNILOR

—Alexandru NEMOIANU—

În viaţa tuturor Neamurilor există date ce sunt comemorate, cinstite şi sărbătorite. Aceste date solemne sunt aproape întotdeauna nu doar prilej de bucurie, ci ocazii în care cei ce alcătuiesc un Neam trebue să cugete ce reprezintă ei şi ce datorii au faţă de trecutul dar şi faţă de viitorul lor. Cel mai adesea zilele importante din viaţa Neamurilor comemorează data la care o lucrare îndelungată, a câtorva generaţii, s'a schimbat într'o nouă stare; data la care în mod formal un Neam a făcut încă un pas pe scara devenirii sale şi a împlinirii destinului său.

În alte cuvinte, zilele importante din viaţa Neamurilor marchează momentul când o acumulare cantitativă se transformă într'o nouă calitate. Zilele mari din viaţa popoarelor sunt sărbătorite căci ele rămân îndemn statornic de progres şi chemare la o mai responsabilă conlucrare în folosul clipei prezente şi a celei viitoare.

În Istoria Românilor, o asemenea dată este 10 Mai.

Veacul al XIX-lea a fost pentru Români bogat în evenimente, în încercări dar şi în răsplătiri pentru lucrul bine făcut.

Veacul al XIX-lea a început în Istoria Românilor destul de încet. Se părea că evenimentele mari şi transformările grozave ce începuseră în alte părţi ale lumii vor ocoli pe Români. Se părea că Românii au fost uitaţi cu durerile lor şi cu dreptăţile lor ce se aşteptau împlinite. Dar această impresie a fost înşelătoare. În mai puţin de şaptezeci de ani, Românii aveau să vadă împlinite câteva lucruri ce îşi aşteptau de mult răspunsul cel bun.

Fărâmiţarea politică, implicarea în mai multe state nu îşi avea locul şi de fapt, în conştiinţa vie şi definitorie a Românilor, ea nici nu existase. Românii se aflau într'o impresionantă unitate de credinţă şi limbă încă dela începuturile existenţei lor şi vremelnicia întocmirilor omeneşti nu putuse schimba această realitate. Atunci când timpul istoric a făcut cu putinţă unirea Moldovei cu Ţara Românească, aceasta s'a făcut cu uşurinţă şi mare bucurie în ce priveşte situaţia internă căci, toate greutăţile erau scornite din afară şi de către cei ce nu erau prieteni Românilor. De fapt Unirea din 1859 a şi fost considerată ca un prim pas spre împlinirea ţelului statornic al Românilor, care era de a trăi toţi la o singură Vatră.

Pentru a împlini acel ţel, Românii au ştiut că trebue răbdare şi perseverenţă şi că ei au nevoie de o întocmire chibzuită, de libertate şi de respectul comunităţii mondiale. În termeni concreţi aceasta însemna Dinastie, Independenţă, Regat.

A fost voinţa destinului Neamului Românesc, ca aceste trei deziderate să se împlinească în aceeaşi zi, la 10 Mai, a anilor 1866, 1877 şi 1881.

După evenimentele din Februarie 1866, care duseseră la detronarea Prinţului Alexandru Ioan Cuza, aducerea unei dinastii străine devenise o nevoie de neînlăturat. În cursul domniei altcum rodnice a lui Cuza, se dovedise din nou că un domn cu oricât de mari însuşiri nu va avea destulă autoritate dacă va fi ridicat dintre localnici. Era nevoie de prestigiul unui om vrednic, ridicat dintr'o casă domnitoare străină, care să nu fi fost amestecat în luptele politice de până atunci. Un asemenea bărbat trebuia să aducă ţării două lucruri: certitudinea unui început bun şi siguranţa unei voinţe tari şi dezinteresate.

Alegerea, ca Domnitor al Românilor, a Principelui Carol din dinastia de Hohenzollern Sigmaringen, s'a dovedit pentru noi mai mult decât fericită. La 10 Mai 1866, în ovaţiile mulţimilor, noul Domnitor intra în noua Sa cetate de scaun şi declara solemn: "din clipa în care am călcat pe teritoriul României, am devenit Român". Această făgăduială solemnă noul domnitor a împlinit-o din plin.

Anii ce au trecut între 1866-1877 au fost ani în care Statul Român s'a modernizat şi consolidat într'o manieră aproape miraculoasă. S'au clădit structurile unui stat modern sub legi tari şi drepte, s'a dezvoltat economia ţării, s'a clădit conştiinţa civică, s'a format o armată puternică, disciplinată, cu frică de lege şi dragoste de Neam.

Trăinicia şi vitalitatea acumulărilor din acei ani au fost încercate şi probate în cursul Războiului de Independenţă al României din 1877-1878. Căci, în condiţiile redeschiderii "problemei Orientale", la 10 Mai 1877, corpurile legiuitoare ale României au proclamat Independenţa de stat. Armata Română, sub directa comandă a viteazului Prinţ Carol, s'a comportat cu totul remarcabil pe câmpurile de luptă din Sudul Dunării, cucerind şi consfinţind cu sânge Independenţa ţării şi respectul unor aliaţi nesinceri şi al unor adversari viteji.

În urma cuceririi Independenţei de stat rangul de principat nu mai corespundea cu situaţia ţării. De aceea Principele Carol a fost proclamat Rege şi România Regat, iar solemna ceremonie a încoronării s'a făcut la 10 Mai 1881, cu o coroană de oţel turnată dintr'un tun turcesc cucerit pe câmpul de bătaie.

Privind în urmă, ziua de 10 Mai apare ca o zi providenţială în viaţa Românilor. Mai mult încă, cele întâmplate şi împlinite în trecute zile de 10 Mai rămân îndemn pentru viitor.

România trebue să redevină un membru egal şi respectat al comunităţii mondiale. Ruşinea comunismului şi a neo-comunismului trebue trecute în uitare cu tot cortegiul lor de orori. Este datoria generaţiei de azi să pună capăt dezastrelor ce au dominat mult din secolul al XX-lea, să schimbe o administraţie nevrednică şi să redea în viaţa publică locul ce se cuvine zilei de 10 Mai.

PROCLAMAREA REGATULUI ROMÂNIEI

Bucuresci, 14 Martie 1881

PREŞEDINŢIA CONSILIULUI MINIŞTRILOR

CAROL I,

Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa naţională, Domn al Românilor,

La toţi de faciă şi viitori, sănetate.

Corpurile Legiuitore au adoptat, şi Noi sancţionăm ce urmézĂ:

LEGE

Art. I România ia titlul de Regat.

Domnul ei, Carol I, ia, pentru Sine şi moştenitorii Sei, titlul de Rege al României.

Art. II Moştenitorul Tronului va purta titlul de Principe Regal.

Acéstă lege s'a votat de Adunarea deputaţilor, în şedinţa sa din 14 Martie 1881, şi s'a adoptat cu unanimitate de 99 de voturi.

Preşedinte, C.A. Rosetti

(L.S.A.D.) Secretar C.Poroineanu.

Acéstă lege s'a votat de Senat, în şedinţa din 14 Martie 1881, şi s'a adoptat cu unanimitate de 40 de voturi.

Preşedinte, Dimitrie Ghika.

(L.S.S.) Secretar, D. Pişca.

Promulgăm acéstă lege şi ordonăm ca ea să fie învestită cu sigiliul Statului şi publicată prin Monitorul oficial.

Dat în Bucuresci, la 14 Martie 1881.

(L.S.St.) CAROL.

Preşedintele consiliului miniştrilor şi ministru de finance, I.C.Brătianu.

Ministru afacerilor străine, B.Boerescu.

Ministru de resbel, General G.Slăniceanu.

Ministru agriculturei, comerciului şi al lucrărilor publice, Colonel N.Dabija.

Ministru cultelor şi al instrucţiunei publice, B. Conta.

Ministru justiţiei, D.Giani.

Reprodusă din "Monitorul Oficial al României Nr. 60, Duminică, 15 (27) Martie 1881, cu ortografia originală.)

EVANGHELIA EXILULUI (MAI 1993)

"CINE NE VA PRĂVĂLI PIATRA DELA UŞA MORMÂNTULUI?"

Sergiu GROSSU

Din Evanghelia Duminicii a 3-a după Paşti - a sfintelor Mironosiţe - neam propus să reţinem, ca motiv de meditaţie, două versete pline de tâlc profund, a căror semnificaţie poate constitui **mobilul** vieţii noastre spirituale de fiece zi: 1) "El (Iosif din Arimateia) a îndrăznit să se ducă la Pilat ca să ceară trupul lui Iisus" şi 2) "Femeile ziceau una către alta: - Cine ne va prăvăli piatra dela uşa mormântului?" (MARCU, 15.42; 16.3).

I. Să încercăm să reconstituim atmosfera momentului, sumbra realitate a morţii, respectiv dispariţia lui Iisus, crucificat şi mort între doi tâlhari. Deci, chiar în inima prigoanei, chiar sub ameninţarea pedepsei, Iosif din Arimateia a **îndrăznit** să intervină pentru Iisus la Pilat, guvernatorul provinciei; ba mai mult, **a îndrăznit "să ceară trupul lui Iisus".**

În general, noi ne-am obişnuit să privim la Iisus cu adoraţie şi evlavie, să intervenim pentru El pe ici pe colo (într'o convorbire amicală, într'o reuniune de familie, că de! suntem creştini!), să cerem "trupul lui Iisus" în sfânta Cumineçătură, bunăoară, **numai** când epoca nu-I este ostilă, când învăţătura Lui nu incomodează cultura sau politica Statului, când este viu şi unanim acceptat.

De îndată ce contemporaneitatea tăgăduieşte pe Iisus şi-L răstigneşte, cum s'a întâmplat în toate ţările comuniste, cei mai mulţi dintre noi - creştini de rând, preoţi, teologi şi până şi ierarhi ai Bisericii -, de teama unor consecinţe neplăcute, indiferenţi la problema mântuirii veşnice, am privit "de departe" la Iisus cel răstignit, întocmai femeilor despre care vorbeşte evanghelistul Marcu. Ba ne-am şi scuturat de El, în faţa şefului de Cadre, rostind ca şi zbuciumatul Petru, în noaptea lepădării: "Nu-L cunosc!"

Creştinul autentic, însă, pentru care a trăi şi a muri înseamnă Hristos, se ridică deasupra mentalităţii idolatre a vremii sale, fără să-i pese de invective, de acuzări, de arestări şi de temniţe. Nu cunoaşte îndoiala, frica sau apostazia, ci îndrăzneşte, urmând pilda lui Iosif din Arimateia, ca să ceară "trupul lui Iisus", încredinţat fiind că Iisus este viu, că a înviat din morţi "cu moartea pre moarte călcând", că domneşte şi va domni drept unică temelie a umanităţii şi nădejde de înviere a patriei.

II. Al doilea verset este în strânsă legătură cu cel dintâi: "Cine ne va prăvăli piatra dela uşa mormântului?" Citim în prima epistolă către Corinteni (capitolul 15, versetele 17-18): "Şi dacă n'a înviat Hristos, credinţa voastră este zadarnică, voi sunteţi încă în păcatele voastre, şi prin urmare şi cei ce au adormit în Hristos, sunt pierduţi". Hristos Domnul a înviat şi, prin învierea Sa a prăvălit pentru totdeauna "piatra dela uşa mormântului", desfiinţând moartea, biruind-o. Iisus a prăvălit piatra dela uşa tuturor mormintelor, dela uşa tuturor celor ce-au crezut în El şi au murit în speranţa învierii viitoare. Iisus, capul Bisericii, a înviat. De aceea şi noi, mădularele ei, vom învia. Nu putem rămâne veşnic mădulare moarte.

Să fie imposibilă o realcătuire a elementelor componente ale corpului omenesc? Ceea ce este cu neputinţă la oameni - fie ei chiar genii şi laureaţi ai premiului Nobel -, este cu putinţă la Dumnezeu. Pentrucă Dumnezeu a creat lumea din nimic şi tot din nimic poate să readucă la viaţă trupurile noastre descompuse. Noi credem ce ne învaţă Sfânta Scriptură. Noi credem că Iisus Hristos cel înviat din morţi poate să răstoarne piatra dela uşa mormântului fiecărui trup "semănat în putrezire şi în ocară". După cum ne asigură Apostolul Pavel: "Căci trebue ca trupul acesta, supus putrezirii, să se îmbrace în neputrezire, şi trupul acesta nemuritor, se va îmbrăca în nemurire, atunci se va împlini cuvântul care este scris: Moartea a fost înghiţită de biruinţă" (1 CORINTENI, 15. 53-54).

* * *

Cititorule, ia aminte! Dacă în ceasurile aspre şi de tăgadă ale existenţei tale de îndelungată bejenie te-ai întrebat sau te mai întrebi: - Cine îmi va prăvăli piatra dela uşa mormântului? - deoarece ai ajuns, din cauza păcatului, un **mormânt,** ce se leagănă între prăpastia pierzării şi eternitatea răspunderii -, află, dacă n'ai aflat încă, dacă nu te-ai învrednicit să te apleci peste paginile Evangheliei, află, măcar acum, că Iisus Hristos a înviat ca să-ţi prăvălească "piatra dela uşa mormântului" sufletului tău dezorientat, piatra fărădelegilor, a infracţiunilor tale lăuntrice, a deşertăciunilor şi-a neputinţei.

La întrebarea noastră, în totul legitimă: "Cine ne va prăvăli piatra? Cine ne va salva de stâncile ce le purtăm în noi, ca pe-un blestem?", Biblia ne dă un răspuns definitiv şi categoric: "Vă voi stropi cu apă curată şi veţi fi curăţiţi; vă voi curăţi de toate spurcăciunile voastre şi de toţi idolii voştri. Vă voi da o inimă nouă, şi voi pune în voi un duh nou; voi scoate din trupul vostru inima de piatră şi vă voi da o inimă de carne. Voi pune Duhul Meu în voi, şi vă voi face să urmaţi poruncile Mele şi să păziţi şi să împliniţi legile Mele" (EZECHIEL, 36. 25-27).

Cu inima înnoită, curăţită de **apa curată** a Cuvântului lui Dumnezeu, nu vom mai rămâne tributari automatismului credinţei superficiale şi nu ne vom mulţumi să ne îndreptăm paşii spre "fântâna lui Iacov", precum obişnuia s'o facă Samarineanca, din Evanghelia Duminicii a 5-a după Paşti (IOAN, 4.6-14). Conştienţi de becisnicia alergării noastre zănatice - atât în perioada anterioară comunismului din România, cât şi mai târziu, ca pribegi -, pătrunşi de adevărul cuvintelor Domnului: "Oricui bea din apa aceasta, îi va fi iarăşi sete" - adică din apa fântânilor Siharului, care este Exilul, din apa "puţurilor crăpate, care nu ţin apă" (IEREMIA, 2.13) - , vom alerga să ne potolim setea sufletească la "Izvorul apelor vii", la "apa vie" pe care ne-o oferă Mântuitorul tuturor Românilor din cele patru colţuri ale pământului, pentru ca "în veac" să nu ne fie sete. În loc să ne pierdem verticalitatea sufletului, în pustiul unei existenţe sterile; în loc să ne prăbuşim sub povara sfâşierilor întrioare care ne macină şi ne învenineză mersul nostru spre culmi; în loc să stăruim, nevolnici, lângă "fântâna lui Iacov", cu sufletul istovit şi stors, cu inima arsă de "nădejdile înşelătoare" ale unei vieţuiri vinovate, cu mintea turmentată de obsesiile cărnii, cu ochii pironiţi spre gunoaiele unei societăţi din ce în ce mai ostilă lui Dumnezeu, să ciulim urechile spiritului, ca să auzim, în sfârşit, susurând, alături de noi, "izvorul apei vieţii", de care aminteşte Apocalipsa, şi să capitulăm, copleşiţi de îndemnul acesta sublim: "Dacă însetează cineva, să vină la Mine şi să bea. Cine crede în Mine, din inima lui vor curge râuri de apă vie, cum zice Scriptura" (IOAN, 7.37-38).

Articolul de faţă, rogu-vă să-l consideraţi drept o invitaţie **la întoarcere.** După ce aţi alergat, cum scrie proorocul, "încoace şi încolo, la dumnezei streini" şi la fântâni secătuite, după ce v'aţi risipit talanţii la răspântiile înfumurării, daţi-vă silinţa unei întoarceri smerite la obârşiile divine. Cu "piatra" prăvălită de pe sufletul vostru răscumpărat de Iisus şi cu inima gâlgâind de "apa vie" revărsată de Sus, spre a nu mai înseta niciodată, oferiţi-vă integral idealului creştin de înfrumuseţare a lumii, angajându-vă, fără nici o rezervă, în lupta cea bună a credinţei, sub bolta de lumină a Învierii.

ERATĂ

În numărul din Martie 1993 al ziarului "Cuvântul Românesc", la pagina 15, articolul "Semnificaţia Bunei Vestiri", s'a făcut următoarea eroare tipografică: în coloana a doua, paragraful 5 a se citi "- Intrarea publică" în loc de "- Întrebarea publică".

LACRIMILE CURG ÎNCĂ LA VLADIMIREŞTI

S.V. SPERIOSU

Despre Mânăstirea de călugăriţe dela Vladimireşti, judeţul Galaţi, au apărut cinci articole în *Cuvântul Românesc* în anii 1989 şi 1990 relatând dramatica istorie a tinerei fete Vasilica Gurău care, inspirată de Sfânta Fecioară Maria, şi-a început activitatea de reînviere a credinţei poporului, culminând cu alcătuirea unei obşti de monahii şi cu clădirea complexului de ziditi mânăstireşti încă din 1938. Prin munca neobosită şi harul ceresc, instituţia aceasta a crescut până la un număr de trei sute de maici, când în 1955 conducătoarele au fost arestate, iar în 1956 întreaga obşte a fost desfiinţată şi clădirile transformate în azil pentru copiii "handicapaţi".

•

Iată ce ne scrie Prea Cuvioasa Maică Stareţa Veronica Gurău: "Perioada dintre 1956-1990 a fost grea, cu multe suferinţe, închisoare şi destule umiliri atât pentru mine cât şi pentru maici, dar nu ne-am pierdut speranţa că ne vom întoarce la locul de unde ne-a smuls într'o noapte. Dar şi Mânăstirea, în ce priveşte construcţia, a avut mult de suferit din partea şcolii, până la ruină.

Scrisoarea Dvs. m'a găsit iarăşi în mijlocul unei obşti de 250 de maici şi surori, revenite după Revoluţie.

După trei ani de muncă susţinută, fără a neglija partea spirituală, am realizat lucruri minunate. În totul se poate vedea ajutorul lui Dumnezeu, ce uimeşte pe toţi cei ce trec în vizită pe la noi. În primul rând am refăcut bisericile, cu pictura, cu mobilier în stil brâncovenesc în interior, iar în exterior urmează.

Cea mai mare parte am demolat şi am construit din fundaţie. Nu am apelat la ajutor din afară, ci din economiile maicilor adunate timp de 35 de ani, din vânzarea imobilelor lor, din pensiile lunare şi donaţii dela bunii noştri credincioşi. Nu am fost ajutate de conducerea bisericească şi stat.

Mulţumim Maicii Domnului de câte am realizat până în prezent, dar încă mai avem multe de făcut ce ne sunt necesare unei bune organizări monahale.

Pe lângă toate acestea, ne-am mai gândit şi la altceva cu caracter social, adică să construim pe lângă

INTERIOR

mânăstire un azil-spital pentru bătrânii în suferinţă, unde maicile noastre să le mângâie bătrâneţea şi să se sfârşească creştineşte. Având în mijlocul azilului o capelă în cinstea Sfântului Mare Mucenic Pantelimon care a fost medic numindu-se "sfânt doctor fără de arginţi". Mânăstirea cedează numai terenul şi bunăvoinţa misionară, dar nu avem posibilităţi materiale, doar oferim altora să devină fondatori şi ctitori.

Odată cu primirea scrisorii Dvs., parcă s'a deschis un drum de lumină şi speranţă. Poate mai sunt Români care vor să participe la această operă de binefacere având o înlesnire, adică se pot primi ajutoare dela o unitate de cult din străinătate la una din ţară, cum ar fi o parohie ortodoxă sau nu, spre mânăstirea noastră, fiind scutite de taxele vamale.

Vă redăm numărul de cont al mânăstirii deschis la Bankoop-Galaţi-402100116426. Numărul nostru de telefon este -9- prin Oficiul Telefonic al Comunei Tudor Vladimirescu, judeţul Galaţi, se cere mânăstirea.

Iar pentru Azilul-Spital avem cont deschis la aceeaşi bancă Bankoop-Galaţi pentru valută nr. 402400358403 şi pentru lei, moneda internă, 402400356422.

Primiţi din partea întregului sobor de maici şi a mea personal doriri de fericire şi sănătate.

Dumnezeu să ne ajute!"

Stareţa Stavrofora Veronica

Adresa:

Prea Cuvioasa Maica Stareţă Veronica Gurău, Mânăstirea "Vladimireşti", comuna Tudor Vladimirescu 6230 judeţul Galaţi, România.

•

În presa din ţară am găsit articole în care se vorbeşte despre o atitudine ostilă faţă de Maica Veronica şi Mânăstirea Vladimireşti din partea Patriarhiei Ortodoxe Române şi a Episcopiei de Galaţi. Din partea Alianţei pentru Renaşterea Spirituală au fost date comunicate în care se arată că în timpul regimului comunist, un grup de măicuţe care proveneau dela fosta mânăstire Vladimireşti au creat tulburări la Mitropolia din Iaşi şi au fost arestate în repetate rânduri, protestând împotriva dărâmării bisericilor, activitate care nu era în acord cu politica de atunci a Patriarhiei. De data aceasta Stareţa Veronica se zice că este acuzată de "marianism" din cauza numărului prea mare de icoane ale Sfintei Fecioare găsite la mânăstire...

Şi astfel la sudoarea feţei lor se adaugă din nou lacrimile suferinţei cauzate de aceiaşi reprezentanţi ai "puterii".

Cititorii sunt rugaţi să răspundă apelului Măicuţei dela Vladimireşti după puterea şi îndemnarea conştiinţei lor.

MÂNĂSTIREA VLADIMIREŞTI, VEDERE GENERALĂ

"BUCOVINA CU MÂNĂSTIRI ŞI BRAZI..."

Din istoria Bucovinei

BUCOVINA ÎN VARA FIERBINTE A ANULUI 1940

- VI -

—Prof. Nicolae CIACHIR—

Iată cum este răstălmăcită istoria, în volumul al VII-lea (1921-1944), apărut la Kiev în 1984, din colecţia în 10 volume, "Istoria Ukrainskoj SSR": "La 28 Iunie 1940, la orele 14:00, trupele sovietice au trecut Nistrul, a fost eliberată provincia, iar la Cernăuţi s'a ţinut un miting la care au participat 40.000 de cetăţeni, manifestându-şi simpatia. La a VII-a sesiune a Sovietului Suprem al URSS, la 2 August 1940, N. Mihalciuk a declarat: "De sute de ani poporul nostru ucrainean a fost rupt de fraţi. Cerem să fim incluşi în Ucraina" (pag. 628). La 7 August 1940, a fost creată regiunea Cernăuţi, în care intrau teritoriile bucovinene şi o parte însemnată din fostul judeţ Hotin. Din fostele teritorii româneşti basarabene s'a mai format regiunea Akerman, care ulterior şi-a stabilit sediul la Ismail, inclusă tot în Ucraina Sovietică (pag. 641).

Teritoriile acaparate în anii 1939-1940, dela Polonia şi România şi incluse tot în Ucraina Sovietică, însumau 560.000 km pătraţi şi o populaţie de 8.100.000 de locuitori. Încă din 5 Iulie 1940, în Bucovina s'au stabilit noile organe ale puterii de stat (I.Pavliuc, N.Tcaciuc, S.Klim etc.), iar în organele locale au activat ca deputaţi, după naţionalităţi: 1167 Ucraineni, 218 Ruşi, 214 Români, 199 Moldoveni, 88 Evrei, 14 Polonezi (pag.641 şi următoarele). La 15 August 1940, au fost naţionalizate întreprinderile industriale şi comerciale, transporturile, căile ferate, reţeaua de telefoane etc. Tot la 15 August, au fost naţionalizate pământurile, ţăranii primind în folosinţă 71.000 ha, 1700 de vite mari, 790 de cai, au fost iertate datoriile celor săraci. Au început să funcţioneze un total de 538 de şcoli, din care 408 ucrainene, 111 moldoveneşti, 10 ruseşti şi 9 în alte limbi. Pe baza decretului din 13 August 1940 a luat fiinţă Universitatea de Stat din Cernăuţi, cu limba de predare rusă (pag.641).

În realitate, elementul românesc al Bucovinei a fost persecutat, lipsit de toate bunurile agonisite, marginalizat, întemniţat, deportat. Biserica şi învăţământul românesc practicat până atunci a fost lichidat, fiind introdusă grafia slavă, iar mii de tineri trimişi să lucreze în minele de cărbuni din Rusia. Exemplul cel mai concludent este masacrul, săvârşit cu cruzime, asupra ţăranilor români de pe valea Siretului. În Aprilie 1941, s'a încercat un exod în masă al satelor româneşti (Bahrineşti, Petriceni, Camenca, Pătrăuţi, Ropcea etc.), spre punctul de frontieră Fântâna Albă. Peste 1500 de oameni au fost măcelăriţi, iar restul hăituiţi prin păduri şi lunci. Unii au fost lichidaţi, alţii trimişi în Siberia. Aşa înţelegea umanismul socialist al lui Stalin să se comporte.

Datorită acestor umilinţe îndurate, România este nevoită să secundeze Germania hitleristă în războiul început la 22 Iunie 1941. La 4 Iulie 1941, Românii eliberau Storojineţul, la 6 Iulie, Cernăuţiul, iar pe 8 Iulie restul Bucovinei (Arh.M. St.M, fond. Armata a 3-a, rola II 2.2085).

La 7 zile după începerea războiului, adică la 29 Iunie 1941, Generalul Ion Antonescu iscălea Decretul-Lege privind organizarea Bucovinei. Printr'un decret din 20 August 1941, Generalul Corneliu Calotescu era împuternicitul Generalului Antonescu pentru administrarea Bucovinei. Corneliu Calotescu s'a născut la Piteşti în 1889, este ofiţer de infanterie, participă la campania din Bulgaria din 1913 şi la Primul Război Mondial, apoi în 1919 până la Budapesta. Face o specializare în Franţa, iar din 1939 este general de brigadă (am dat aceste date deoarece "Dicţionarul biografic al personalităţilor militare", apărut în 1982 , nici nu îl pomeneşte).

Bucovina forma un tot unitar şi a cuprins iniţial şase judeţe, fiind inclus şi Hotinul din Basarabia. Ele erau: Câmpulung, Cernăuţi, Hotin, Rădăuţi, Storojineţ, Suceava. Prin Decretul-Lege din 6 Octombrie 1941, Bucovina cuprindea şi al VII-lea judeţ, Dorohoi (Monitorul Oficial, 6 Octombrie 1941). Comunismul, teroarea, arestările şi deportările masive din Iunie 1941, erau atât de înspăimântătoare încât şi populaţia neromânească (Ucraineni, Ruşi, Polonezi etc.) a primit trupele române cu bucurie şi chiar cu evlavie.

Prin Decretul-Lege din 4 Septembrie 1941, guvernul român a făcut să înceteze efectele Ucazului sovietic din Martie 1941, în sensul că locuitorii Bucovinei de Nord îşi recăpătau cetăţenia română.

A început reconstrucţia Bucovinei de Nord, vindecarea rănilor ocupaţiei comuniste şi a războiului. De asemenea, s'au luat măsuri de colonizare, în locul Nemţilor şi al cătorva sate de Unguri plecaţi în toamna anului 1940, cu încuviinţarea autorităţilor sovietice. Astfel, prefectul de Câmpulung se plânge că nu poate lucra cele 600 de ha rămase dela aceştia. (Fond. Preşedinţia Consiliului de Miniştri, Cabinetul militar, dos. 481(1942), f.261). Au fost preferaţi refugiaţii din Ardealul de Nord şi din Cadrilater. Din ordinul lui Antonescu, la 31 Octombrie 1941, au fost eliberaţi din ghetoul Cernăuţi 15.000 de Evrei, specialişti în industrie şi meserii (Cabinetul militar, dos.38(1941),f.56). La 5 Octombrie 1941 (prin ordinul Nr. 8517), Mareşalul Antonescu ordona guvernatorilor din Basarabia şi Bucovina ca "în înţelegere cu Banca Naţională să se procedeze la schimbul bijuteriilor şi metalelor preţioase pe care le posedă Evreii, ce se evacuează din Basarabia şi Bucovina de Nord , după următoarele norme: a) se vor plăti aceste valori la cursul oficial în Kassenchein; b) se va evita orice abuz; c) se vor evita vânzările pe sub mână (Dos.9 (1942), f.149). Dela 1 Ianuarie 1943, Antonescu dă ordin ca toţi Evreii care erau utilizaţi în serviciile publice să fie plătiţi ca orice funcţionar al statului român (Dos.353 (1943), f.120-121).

În şedinţa din 17 Aprilie 1942, a Consiliului de Miniştri, Antonescu constată că în judeţul Dorohoi şi Rădăuţi, numărul comercianţilor români şi evrei este egal şi dă dispoziţii ca Huţanii (Ucrainenii) să fie admişi să deschidă întreprinderi comerciale (Dos.481 (1942), f.238). Dă dispoziţii lui Calotescu, să fie tolerant cu Lipovenii, deşi sunt sectanţi, căci vinovaţi sunt preoţii, majoritatea prost pregătiţi şi fără har (Dos.481 (1942), p.171).

"Satul - zicea Antonescu - este baza redresării naţionale, jandarmul, preotul, învăţătorul şi notarul abuzivi, să fie eliminaţi". Elevii săraci, indiferent de naţionalitate să fie scutiţi de taxe şcolare. Să ia fiinţă pe lângă şcoală, cantine, care să servească copiilor o mică gustare: ceai, lapte, unt, marmeladă, pâine etc. Loturile şcolii şi ale bisericii vor servi ca practică agricolă pentru elevi." (Dos.9 (1942), f.86-87).

În Aprilie 1942, Antonescu vizitează Bucovina, la Cernăuţi fiind întâmpinat de Generalii Calotescu şi Carlaonţ. A vizitat spitalele, căminele de ucenici, care pregăteau viitorii meseriaşi, şi liceul de fete "Oltea Doamna". La Politehnica din Cernăuţi constată seriozitate, cursuri bine predate, dar cele litografiate, însă foarte scumpe (300 de lei, cel de chimie analitică), iar studenţii duc lipsă de încălţăminte şi de îmbrăcăminte; a aprobat 9 milioane de lei, ca localul unde se găseşte căminul Politehnicii să devină în totalitate proprietatea statului (Dos.48 (1942), f.76). Deci, vizite operative, la obiect.

La 20 Martie 1943, Generalul Corneliu Dragalina este numit guvernator al Bucovinei. Născut în 1887, artilerist ca pregătire, participă şi se evidenţiază în Primul Război Mondial, ajunge în 1933 inspector general al artileriei, general de brigadă din 1934, şi general de divizie din 1940. În 1943 va fi avansat general de Corp de Armată. În 1943, viaţa pulsa deja normal în Bucovina şi în ciuda războiului, era linişte şi chiar prosperitate. Exista o puternică viaţă culturală, ştiinţifică şi didactică, atâta doar, că în locul întregii Universităţi, a revenit numai Facultatea de Teologie şi s'a creat Şcoala Politehnică "Gheorghe Asachi", care funcţiona cu trei facultăţi: Electrotehnică, Chimie Industrială, şi Construcţii. Băieţii erau cazaţi unde fusese hotelul "Bristol", iar fetele, într'un imobil foarte bun, de pe strada 11 Noembrie. Atât masa cât şi cazarea erau superioare celor dela Iaşi, iar după vizita mareşalului din Aprilie, erau chiar răsfăţaţi, îşi aminteşte sora, Ciachir Natalia, care absolvise Chimia Industrială. Procesul de învăţământ a decurs normal până la 18 Martie 1944, când din cauza apropierii frontului au fost evacuaţi, cu toate laboratoarele în judeţul Mehedinţi.

În 1943 a apărut la Cernăuţi, volumul "Eminescu şi Bucovina", la Editura "Mitropolitul Silvestru", editură întemeiată în 1938, complet distrusă sub ocupaţia rusească şi refăcută.

Mitropolia Bucovinei şi Facultatea de Teologie au jucat un rol important educaţional şi de instruire, facultatea fiind frecventată şi de mulţi studenţi basarabeni, regăţeni, Români din valea Timocului, dar şi de câţiva Bulgari şi Sârbi. După cum se ştie, în perioada 1935 - 11 Mai 1940, a funcţionat ca Mitropolit al Bucovinei, Visarion Puiu, care îşi dă demisia şi este urmat de Tit Smedrea (11 Iunie 1940 - 1945).

Din primăvara anului 1944, autorităţile ecleziastice, civile şi militare sunt evacuate în părţile sudice şi vestice ale ţării, continuându-şi activitatea normală. Ion Antonescu se preocupa personal de întreaga activitate, toţi primindu-şi lefurile şi muncind cotidian. Autorităţile au fost grupate de zeci de mii de Bucovineni, care preferau să se dezrădăcineze, decât să mai suporte un nou regim stalinist. Sate şi localităţi întregi au rămas mai ales fără întelectuali, exodul nu era numai al Românilor, ci şi al Ucrainenilor, Polonezilor, Ruşilor etc. În arhive, se poate urmări şi acest aspect al problemei. Neromânii îşi schimbă numele, spre a nu fi vânaţi prea uşor de organele Securităţii sovietice (NKVD), iar pe de altă parte, devin conştient cetăţeni loiali ai României.

După 1944 Românii Bucovinei au prins vremuri deosebit de grele. Şi totuşi cum au supravieţuit?

În primul rând, prin conservarea cu dăruire, mai ales în mediul rural, a datinilor, credinţei şi obiceiurilor strămoşeşti. Astăzi, ei îşi intensifică lupta şi strâng legăturile cu fraţii din România şi din Republica Moldova şi cer cu fermitate recunoaşterea drepturilor naţionale din partea noilor autorităţi dela Kiev. Secole de-a rândul, Românii au trăit în armonie cu Ucrainenii pe binecuvântatul pământ al Bucovinei. Dacă Huţanii, Rutenii, Ucrainenii, indiferent cum îşi zic, vor patria visată de Mazeppa şi Taraş Sevcenco, Românii speră că într'o zi, pe care o vor cât mai apropiată, să se încadreze în hotarele României Mari din 1918.

- Românii din Ţinutul Herţa - profund indignaţi de nedreptatea pe care o trăiesc de peste 50 de ani

—Prof. Dr. doc. Ion GHERMAN—

Un teritoriu curat românesc, care a făcut parte din Vechea Românie şi care n'a fost niciodată sub vreo ocupaţie străină, ne-a fost răpit de Ruşi în 1940 (şi apoi şi în 1944), deşi n'a fost prevăzut nici în tratatul Ribbentrop-Molotov din 1939 şi nici în ultimatumul din 1940. Mai mult decât atât, Sovieticii au recunoscut atunci c'au ajuns până la Herţa "din greşeală". Cum însă şi acum, după peste 50 de ani, acest colţişor de ţară românească se găseşte sub aceeaşi nedreaptă ocupaţie străină, nu ne este prea greu să înţelegem profunda indignare şi revoltă pe care o trăiesc Românii din această regiune. Ca stăpâni ai acestor locuri, într'o proporţie de aproape 100 % şi care vrednici urmaşi ai răzeşilor lui Ştefan cel Mare sau Petru Rareş, ei au ştiut să participe activ la actul măreţ al Unirii Principatelor din 1859, tot aşa după cum mulţi dintre ei şi-au dat viaţa în Războiul de Independenţă din 1877, în Războiul de Intregire al Neamului din 1914-1918, sau în cel de mai încoace, de Eliberare a teritoriilor răpite.

Că, ţinutul Herţa face în mod organic parte din istoria noastră naţională, o dovedeşte şi acea adevărată "salbă" de vechi cetăţui româneşti, care îl străbat dela un capăt la altul. Mai veche şi mai plină de semnificaţie dintre acestea, este cetăţuia din satul Fundul-Herţei, despre care un cunoscut istoric ieşean - citat de profesorul Ion Murariu - susţine că "a fost centrul unei formaţiuni prestatale româneşti - cnezat sau voievodat".

Dar pe lângă dovezi ca acestea, de ordin demografic, istoric sau arheologic, tot atât de temeinice sunt şi cele de ordin cultural. Este destul pentru aceasta să amintim că din acest teritoriu de numai câteva sute de kilometri pătraţi, provin reprezentanţi din cei mai de seamă ai culturii noastre naţionale. Nu putem să nu-l citâm aici mai întâi pe Gh. Asachi (1788-1869), pe acest "adevărat ctitor şi descălecător, al culturii noastre naţionale", despre care unul din biografii săi, susţine că "a lăsat un nume, la care posteritatea românească, niciodată nu i se va închina îndeajuns".

Un alt mare om de litere, ajuns la Academia Română şi care a plecat tot din acest ţinut este Gh. Sion (1822-1892), cunoscut în special prin poezia "Limba românească". Academia Română a înscris printre membrii săi şi pe Vasile BOGREA (1881-1926), născut la numai 3 km de Herţa, şi care - nu este lipsit de semnificaţie faptul că - s'a impus ca unul din cei mai mari latinişti ai noştri.

Dintre ceilalţi aş mai aminti pe pictorul Artur VERONA (1868-1946) a cărui primă mare lucrare intitulată "Codrul Herţei" a figurat în 1897 la loc de cinste în salonul oficial al Franţei.

Toate acestea, menţionate aici în grabă, sunt suficiente argumente care fac din Ţinutul Herţa un teritoriu autentic românesc, aşa cum a fost dintotdeauna. De aceea indignarea pe care o trăiesc astăzi Românii din acest teritoriu este pe deplin justificată.

PE MARGINEA UNUI DIALOG INTERETNIC

Dr.med. Coriolan BRAD

Mulţi afirmă că nu ar exista litigii interetnice româno-maghiare şi dacă totuşi există, sunt generate de conflicte declanşate şi speculate de cei interesaţi, Maghiari sau Români, cu scopul de a sustrage masa cetăţenilor dela alte preocupări, de multe ori cu caracter politic, vitale şi generatoare de nemulţumiri.

A nega total existenţa posibilă a acestui conflict interetnic maghiaro-român, care se menţine cronic chiar de după Primul Război Mondial, ar însemna a eluda realitatea. Este similar unei boli cronice care din timp în timp se manifestă prin puseuri acute. Puseul acut fiind direct proportional cu intensitatea factorilor virulenţi.

Duminică 31.01.93 şi în reluare la 28.02.93, în cadrul emisiunii "Faţă în faţă", radio Europa Liberă a transmis o discuţie liberă cu tema **"Dialogul în relaţiile interetnice româno-maghiare"** cu participarea a patru ziarişti din România, prezentaţi ca, doi fiind de origine etnică română şi doi de origine etnică maghiară, veniţi la München invitaţi de Fundaţia Saros.

Emisiunea a început cu relatările făcute de cei patru ziarişti în legătură cu atmosfera de lucru dela postul de radio Europa Liberă, primirea prietenească de care s'au bucurat, punctualitatea şi ordinea în serviciu, toleranţa de colaborare între directorii departamentelor naţionale dela postul de radio Europa Liberă, iar apoi s'a trecut la subiectul propus pentru a fi discutat, respectiv dialogul în relaţiile interetnice.

S'a pornit la dialog cu recomandarea de a se discuta **"ancoraţi la realitate"**, natural, la realitatea istorică şi politico-socială din România.

D-na Judith Benko din Cluj-Napoca este neliniştită de atmosfera turbulentă interetnică din Cluj, care s'a declanşat la începutul lunii Decembrie 1992, provocată de trei evenimente:

- reamplasarea pe statuia lui Matei Corvin, din centrul oraşului Cluj, a unei plăcuţe de bronz cu inscripţia: **"Biruitor în războaie, învins numai la Baia de propriul său neam, când încerca să învingă Moldova nebiruită"**;
- schimbarea numelor maghiare de străzi cu nume româneşti;
- interzicerea difuzării unor afişe cu ocazia sărbătoririi a 200 de ani de teatru maghiar la Cluj, fără a comenta cauzele acestor evenimente.

Statuia lui Matei Corvin, din Cluj, a fost ridicată în 1902, în timpul regimului maghiar din Transilvania. După revenirea Transilvaniei, legitim, României, se hotărâse demolarea acestei statui, dar la sugestia lui Nicolae Iorga, nu s'a mai demolat şi s'a fixat pe statuie tăbliţa cu inscripţia de mai sus. Această plăcuţă de bronz a fost scoasă de Unguri pe timpul guvernării în Transilvania a fascistului Horty.

Evocatoare de memoriale evenimente istorice ca : 90 de ani dela ridicarea statuii, 60 de ani dela aplicarea plăcuţei pentru prima dată pe statuie şi 525 de ani de când Ştefan cel Mare l-a invitat pe M.Corvin la Baia, s'au găsit Români care îşi respectă trecutul istoric şi aceasta nu înseamnă numaidecât şovinism, să ceară repunerea acestei plăcuţe pe locul care i se cuvine.

Faţă de această acţiune, Maghiarii au reacţionat ostil. Dezacordul lor cu acest eveniment memorial, au căutat să-l concretizeze printr'o demonstraţie pe străzile Clujului, care putea fi şi un gest de provocare şi pe care din prudenţă, autorităţile clujene au redus-o la o demonstraţie numai în centrul oraşului.

Regret că ziarista maghiară nu cunoaşte sau nu vrea să recunoască faptul că în Europa orice manifestaţie este aprobată de oficialitatea locală, care fixează şi traseul ce urmează să fie parcurs. Manifestaţiile neautorizate sunt blocate de forţele de ordine publică.

După afirmaţia aceleiaşi ziariste, irascibilitatea maghiară a luat dimensiuni mai accentuate când autorităţile clujene au interzis difuzarea unor afişe, scrise în trei limbi, română, maghiară şi germană, cu ocazia comemorării a 200 de ani de existenţă a teatrului maghiar din Cluj. Ziarista a enunţat numai faptul în sine, fără a destăinui şi cauza care a dus la această interdicţie, pe care sigur că o cunoaşte.

În România, naţiunea maghiară este nu numai egală cu naţiunea română, este chiar privilegiată. Istoricul american Milton G.Lehrer scrie în cartea sa, "Ardealul pământ românesc" (pag.445): **"Minorităţile trăiesc în România ca într'un adevărat Eden, fiind de multe ori invidiate de însăşi naţia majoritară."** Domnul Tom Lantos, care a condus delegaţia Congresului American în România în anul 1983, a declarat că: **"Ungurii nu sunt mai rău trataţi decât Românii şi plângerile lor de "genocid cultural" nu au fost justificate."** Aş completa, nu numai că au dus o viaţă culturală rodnică, dar au făcut progrese în toate compartimentele culturii.

Din păcate, părerile D-lui Tom Lantos s'au schimbat radical, în Septembrie 1992, atât el, cât şi alţi membri ai Camerei Reprezentanţilor din America, au făcut declaraţii în sensul că Maghiarilor din Cluj **"care trăiesc acolo de o mie de ani li se interzice să aibă şcoli în limba lor, să tipărească ziare, să aibă programe la radio şi televiziune în limba lor."** ("Românul Liber", Decembrie 1992)

Sunt afirmaţii neadevărate care nu pot decât să deterioreze relaţiile româno-maghiare şi în acelaşi timp să creeze în străinătate o imagine cu totul ireală asupra condiţiilor social-culturale ale populaţiei maghiare din România.

D-na Gall, din Miercurea-Ciuc, recunoaşte că după aşa-zisa revoluţie din 1989 din România "au câştigat Maghiarii şi au pierdut Românii". Enunţare evazivă, dar realistă. Sensibilităţile naţionale ale Maghiarilor au căpătat dimensiuni, după cum a relatat presa timpului şi şi-au permis manifestări care au lezat bonomia şi generozitatea românească.

În final, s'a ajuns la concluzia că pentru anihilarea divergenţelor dintre cele două naţionalităţi este necesar un dialog interetnic, dar care va avea sorţi de izbândă numai dacă:

- Se va adopta o poziţie tolerantă în problema naţionalităţilor;
- Se va face curăţenie în rândul intoleranţilor, fiindcă actuala presă din România este invadată şi controlată de extremişti, atât presa de Opoziţie, cât şi presa independentă;
- Românii, pe cât posibil, să înveţe limba maghiară pentru o cunoaştere mai temeinică a literaturii şi naţiunii maghiare;
- Să se uite trecutul şi să se treacă peste acuzele istorice.

O toleranţă mai mare ca în România, în problema minorităţilor, nu văd în ce altă ţară din lume ar putea exista. În afară că li se asigură învăţământ şcolar de toate gradele, cărţi, ziare, reviste, teatre şi operă în limba maternă, mă întreb în ce ţară de pe glob mai există şi partid politic pe bază de etnie.

Un regim democratic nu poate îngrădi libertatea de gândire şi de exprimare a cetăţenilor. Aşa că, este posibil să existe extremişti şi de dreapta şi de stânga. Aceştia vor trebui judecaţi limpede şi cu pătrundere, dar niciodată nu vor putea supravieţui timpurilor.

Naţionalităţi conlocuitoare există în Franţa, Germania, Elveţia etc., dar care din aceste state asigură condiţii materiale şi spirituale aşa cum sunt asigurate naţionalităţilor din România?

Este absurdă afirmaţia că numai învăţând limba maghiară poţi cunoaşte cultura şi naţiunea maghiară. Relaţiile sociale zilnice, precum şi traducerile din limba maghiară în limba română pot fi elemente de bază ale cunoaşterii reciproce.

Mai spinoasă devine problema uitării trecutului. A uita trecutul înseamnă a ne nega întreaga noastră istorie, dela începuturile ei şi până în prezent.

După 1918 ar fi trebuit să uităm tratamentul inuman milenar la care a fost supus poporul român, de genocid cultural şi etnic, cât şi deznaţionalizarea făcută prin şcoală, armată, administraţie şi biserică. Sunt suferinţele unui neam care nicicum nu pot fi uitate, dar am trecut peste acestea numai şi numai datorită generozităţii poporului român şi din dorinţa de a conviețui în mod amical cu minoritatea maghiară din România.

La 30 August 1940 s'a pronunţat "Arbitrajul-Diktat" dela Viena prin care România a pierdut partea de Nord a Tansilvaniei. Perioada din 30 August şi până în Octombrie 1940 este considerată de istorie **"demnă de cele mai groaznice inchizitoriale şi de teroare"**. Sute de Români ucişi, mii de Români (bărbaţi, femei, copii, tineri şi bătrâni) torturaţi şi răniţi grav, crime în satele Ip şi Trăsnea, 300.000 de Români împreună cu Episcopul de Oradea, Nicolae Popovici au fost înghesuiţi în vagoane de marfă şi expulzaţi în România.

După al Doilea Război Mondial, Transilvania revine la patria mamă. Ne-am reîntors în Transilvania de Nord, fără gând de ură şi răzbunare cu toată imensa suferinţă.

O înţelegere interetnică nu poate să pornească decât numai dela recunoaşterea adevărului istoric, ori tocmai adevărul istoriei cu referire la naşterea şi dezvoltarea poporului român este contestat de istoriografii maghiari.

Dacă minoritatea maghiară din România ar respecta adevărul istoric, atunci UDMR n'ar mai fi avut curajul în Octombrie 1992, la Cluj-Napoca, să

Continuare în pag.17

NOUA ORDINE MONDIALĂ

Dr. Nicolae DIMA

Conceptul unei noi ordini mondiale a fost readus în actualitate de fostul Preşedinte George Bush, imediat după victoria aliată în războiul din Golful Persic. Încheierea războiului rece şi sfârşitul perioadei de antagonism dintre Washington şi Moscova păreau să ofere omenirii şansa unei reorganizări care să ducă la consolidarea păcii şi intensificarea legăturilor internaţionale. Integrarea Europei Occidentale, liberalizarea Europei Răsăritene, noile negocieri de pace în Orientul Mijlociu, păreau să indice de asemenea începutul unei realinieri mondiale de bun augur. Analiştii, cercetătorii, eseiştii, liderii cu experienţă din diverse ţări, au atras însă atenţia că natura lucrurilor se poate schimba, dar natura omului este mult mai greu de schimbat.

Profesorul Sam Huntington dela Universitatea Harvard este de părere că Organizaţia Naţiunilor Unite nu ar fi capabilă să menţină pacea mondială şi că în viitor vom asista la un conflict între civilizaţii. După părerea sa, Statele Unite ar trebui să depună eforturi să evite asemenea conflicte şi mai ales să contracareze tendinţele anti-occidentale din lumea islamică şi din lumea confucianistă - China, Coreea de Nord etc. În continuare, profesorul subliniază că un asemenea conflict între civilizaţii şi religii are loc în prezent în fosta Iugoslavie, în India, în Africa şi până la un anumit punct chiar în fosta Uniune Sovietică. O primejdie şi mai mare însă, susţine specialistul, ar fi o eventuală coalizare a fundamentalismului islamic şi a confucianismului chino-zo-asiatic împotriva Occidentului şi în special împotriva Americii.

Ziaristul Morton Kondrake, din Washington, susţine şi el că cea mai bună strategie a Washingtonului în aceste circumstanţe, ar fi apropierea de Europa Occidentală şi de America Latină, atragerea Europei de Răsărit în sfera occidentală şi cultivarea unor relaţii bune în interes reciproc cu Rusia şi cu Japonia. În legătură cu Organizaţia Naţiunilor Unite, ziaristul sugerează ţărilor membre să-şi achite toate obligaţiile financiare curente şi retroactive pentru a-i permite să acţioneze prompt şi eficace. S'a recomandat totodată organizarea unor structuri militare ONU la care să ia parte activă nu numai militari americani, dar şi din celelalte ţări mari ale lumii.

La rândul lor, senatorii americani Joe Biden din Delaware şi Bob Torricelli din New Jersey, au opinat că forţele Naţiunilor Unite pentru menţinerea păcii să fie conduse de un general cu experienţă, să organizeze o reţea proprie de informaţii şi comunicaţii şi să fie special dotate şi pregătite pentru intervenţii rapide. Marele semn de întrebare e însă: cine va avea dreptul să decidă, când şi în ce condiţii să se recurgă la forţă pentru salvgardarea păcii? Iar în cazul unor focare multiple de conflict, unde se va interveni mai întâi? Dar aceste întrebări declanşează atât dezbateri academice, cât şi dispute aprinse, greu de soluţionat.

Este dilema secolului XX - secol ce se apropie de sfârşit şi pe care oamenii de ştiinţă şi liderii politici responsabili încearcă să-l înţeleagă cel puţin acum în pragul anului 2000. Atrocităţile comise în cursul acestui veac au determinat mulţi lideri de bună credinţa să militeze pentru o nouă ordine mondială şi să propună crearea unei structuri internaţionale care să încerce să menţină pacea lumii.

Aşa s'a născut la începput Liga Naţiunilor Unite, cu sediul la Geneva, iar ulterior Organizaţia Naţiunilor Unite - ONU - cu sediul la New York. Primul Război Mondial, un război prelungit, devastator şi epuizant a determinat ţările lumii să încerce să evite o nouă conflagraţie. A urmat totuşi cel de-al Doilea Război Mondial, mai inuman şi mai cumplit decât primul. Cele două războaie mondiale, împreună cu ascensiunea ideologiilor comunistă şi fascistă, au mutilat grav omenirea în cursul acestui secol şi au lăsat cicatrici adânci şi greu de vindecat. De ce s'au întâmplat aceste atrocităţi tocmai în secolul luminii?

De fapt, secolele social-politice nu corespund cu simpla enumerare a anilor, ori cu scurgerea cronologică a timpului. Unii observatori susţin chiar, că din punct de vedere al trăsăturilor lui esenţiale, secolul XX a fost unul din cele mai scurte secole. Astfel, romantismul secolul al XIX-lea s'a prelungit cumva până la revoluţia bolşevică din 1917, care într'un anume fel a întors lumea pe dos. Apoi, înainte de a se dezmetici din ghearele comunismului şi fascismului, exploziile atomice americane din Japonia din 1945 au catapultat oarecum omenirea într'o tehnologie de neimaginat în prealabil a secolului XXI. Prinsă între doi poli aproape incompatibili, romantismul secolului trecut şi tehnologia rece şi ultramodernă a viitorului, omenirea şi-a pierdut liniştea şi echilibrul.

Jurnalistul John Lukacs scria de altfel recent într'un eseu intitulat "Sfârşitul secolului XX" şi publicat în revista "Haper's Magazine", că acest secol a durat din 1914, începutul primei conflagraţii mondiale, până în 1989, sfârşitul comunismului. Însă, comunismul nu s'a prea sfârşit. Lukacs susţine totuşi că acest veac a început printr'o luptă între idei şi se termină printr'o luptă între naţionalităţi. Secolul XX a marcat totodată sfârşitul expansionismului, al colonialismului şi al imperialismului. În acest sens, colonialismul anglo-francez s'a prăbuşit în mai puţin de 20 de ani după ultimul război mondial, iar cel ruso-sovietic este în curs de lichidare. Revenind însă la noua ordine mondială, la ce ne putem aştepta în viitorul apropiat?

Majoritatea specialiştilor şi a liderilor cu experienţă se tem că următorii ani vor fi ani de mari frământări sociale, economice şi politice. Este posibil, de exemplu, ca prăbuşirea comunismului şi a dominaţiei ruse în fosta Uniune Sovietică să declanşeze conflicte şi mai grave şi chiar lupte intra-ruse. Interesele Ruşilor dela periferiile fostului Imperiu s'ar putea ciocni cu interesele Moscovei, în modul în care interesele coloniştilor francezi din Algeria s'au ciocnit cu noua politică a Parisului în anii '50 şi '60. În cursul conflictului, unele unităţi militare, şi chiar generali francezi, s'au aliat cu elementele franceze extremiste din Algeria. Dezmembrarea unui imperiu nu este niciodată uşoară, mai ales când conflictele sunt exacerbate de deosebiri etnice, lingvistice, religioase, culturale, adică deosebiri între civilizaţii. Nu degeaba unii eseişti se tem că viitorul conflict ar putea să fie între civilizaţii. Se speră, totuşi, ca după frământările care caracterizează timpurile actuale, oamenii vor înţelege în sfârşit că aparţin cu toţii aceleiaşi familii umane şi vor accepta o nouă ordine mondială care să le aducă pacea mult visată.

Creştinii susţin că de acum înainte numai Dumnezeu mai poate restabili pacea lumii. Dar şi Atotputernicul tot prin oameni lucrează.

FARA ARMÂNEASCĂ

OMISIUNE REGRETABILĂ

Ionel ZEANA

În revista lunară dela Sibiu, "Puncte Cardinale", nr.3/27 din Martie 1993, Dl. Gabriel Constantinescu, redactorul şef, publică un amplu articol intitulat "Europa moare la Sarajevo" (I) cu specificarea că va urma în numerele viitoare ale revistei. Din titlu se vede că articolul este consacrat evenimentelor tragice care se petrec în partea nord-vestică a Peninsulei Balcanice, în speţă în fosta Iugoslavie în curs de dezintegrare totală, proces firesc de altminteri din partea unui stat hibrid, creaţie artificială a Conferinţei Păcii dela Paris de după Primul Război Mondial. După o scurtă introducere, autorul articolului face o expunere istorică, succintă dar suficient de cuprinzătoare, pentru edificarea cititorilor, considerând - pe drept cuvânt - că "puţină istorie poate fi utilă". Într'adevăr, "puţină istorie", în cazul de faţă, este nu numai "utilă", dar şi absolut necesară, pentru explicarea cauzelor cu rădăcini adânci şi vechi, care au dus în mod fatal la această spectaculoasă dezintegrare a acestui artificial stat balcanic, Iugoslavia. De altfel, încă dela înfiinţarea lui, statul iugoslav, polimorf şi eterogen, era ameninţat cu destrămarea. Tendinţele arogante şi hegemoniste ale Sârbilor iritau sensibilitatea şi lezau grav interesele celorlalte etnii, fie ele şi de origine slavă, din componenţa mozaicală a acestui stat.

La scurt timp după înfiinţarea statului iugoslav, sub regele Alexandru Karagheorghevici (de origine aromână de altminteri), Croaţia, de religie catolică şi de civilizaţie şi cultură occidentală, spre deosebire de celelalte provincii (cu excepţia Sloveniei şi a Banatului) dezvoltate istoric sub semnul spiritului oriental, ortodox şi islamic, specific spaţiului geografic balcanic, - a manifestat puternice tendinţe centrifugale, mergând până la reclamarea dreptului de independenţă, prin liderul ei de atunci, în parlamentul dela Belgrad, Macek. Ante Pavelici a desăvârşit opera în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, pentru ca Tito, după aceea, folosind forţa brutală, să reuşească a reface monstruosul şi neviabilul conglomerat polietnic până de curând, când ora fatidică i-a sunat obştescul sfârşit. Dar nu aceasta este problema principală care ne interesează pe noi.

În articolul său, Dl. Constantinescu face o recapitulare succintă a principalelor date istorice privind numeroasele etnii ale fostului conglomerat statal iugoslav: Sârbii, Croaţii, Slovenii, Muntenegrenii, Bosniecii şi Herţegovinenii, Macedonenii, Albanezii şi Românii din Banatul iugoslav şi din Valea Timocului şi Moravei.

Atât la paragraful despre Macedonia, cât şi la cel despre Românii din Banatul iugoslav şi din Valea Timocului, autorul articolului face abstracţie completă de prezenţa elementului aromân sau macedo-român, despre care marele savant filolog, Teodor Capidan, membru al Academiei Române, a scris chiar o lucrare foarte valoroasă, cu titlul **Macedo-Românii**, tradusă şi în limbi străine.

Desigur, nu se poate pretinde unui publicist, să cunoască toate lucrările de specialitate, de indispensabilă referinţă într'o anumită problemă abordată. De aceea vom căuta să completăm cu câteva date, parte din aceste omisiuni. În istoria Românilor a lui C.C. Giurescu, apărută sub regimul comunist, se vorbeşte destul de clar şi de documentat de existenţa primelor organizaţii statale româneşti apărute imediat în zorii evului mediu: Vlahia Mare în Tesalia şi Macedonia, Vlahia Mică în Etolia şi Acarnania şi Vlahia de Sus în Epirul care se află azi împărţit între Grecia şi Albania. Este de amintit despre acea splendidă realizare a Românilor macedoneni şi a tuturor Vlahilor balcanici, aşa zisul Imperiu Româno-Bulgar, creaţie a fraţilor aromâni Petru şi Asan, şi ajuns la o admirabilă înflorire sub al treilea frate, marele Ioniţă, învingătorul cruciatului trufaş, Baldouin de Flandra, proaspăt încoronat ca împărat la Constantinopol, dar mai ales sub nepotul de frate al acestuia, Ion Asan al II-lea; despre originea trică a populaţiei Macedoniei a marelui rege Filip al II-lea şi a fiului său, Alexandru Macedon, se vorbeşte foarte puţin; se dau doar câteva cifre: "În secolul 2 î.d.Chr. (Macedonia) devine provincie romană. În secolul 4 d.Chr. este înglobată în Imperiul Bizantin. În secolul 7, teritoriul anticei Macedonii este ocupat de triburi slave, care însă nu vor reuşi decât sporadic să înjghebeze organizaţii statale. Din secolul 15, odată cu întreaga Peninsulă Balcanică, Macedonia devine provincie otomană".

Despre procesul de romanizare a acestor Traci macedoneni, fraţi buni cu Geto-Dacii şi cu multe alte triburi tracice, (sunt peste o sută identificate până azi), răspândite, la Nord până în mlaştinile Pripotului, iar la Răsărit până la malurile Donului - proces de romanizare început odată cu cucerirea Macedoniei de către legiunile romane la anul 169 î.d.Chr., de pe urma căruia a luat naştere neamul românesc, începând cu Românii macedoneni şi terminând cu Valahii sau Românii din spaţiul carpato-ponto-danubian, după cucerirea Daciei de către împăratul Traian, Dl. Constantinescu nu spune absolut nimic, ca şi cum n'ar fi existat! Dar chiar aşa să fie? În intervalul de timp de 9 secole, dela cucerirea Macedoniei de către consulul Paulus Emilius în secolul 2 î.d.Chr. şi până la năvălirea Slavilor în secolul 7 d.Chr. s'a petrecut un obscur dar real proces istoric, încheiat cu naşterea unui popor nou atestat de toate sursele istorice bizantine, turceşti şi occidentale, printre care cea a rabinului Spaniol Beniamin de Tudela din secolul al XII-lea, este una din cele mai importante şi mai elocvente, referitoare la Vlahia Mare din Tesalia şi Macedonia.

Tot în văile Macedoniei au răsunat în anul 576 primele cuvinte româneşti înregistrate de cronicarul bizantin cu limbă subţire şi redate grosolan sub forma aproximativă: "Torna, torna fratre!", acest strigăt adresat de un soldat valah camaradului său din faţă pentru a-i semnala răsturnarea samarului de pe un animal de povară, pe o potecă de munte. Şi azi în dialectul aromân se spune "toarnă sămarlu" (se răstoarnă samarul), exact ca acum 1500 de ani! Pot alţii să se îndoiască de valoarea lui documentară. N'au decât! Pentru Aromâni, ca şi pentru cei care cunosc adânc dialectul aromân, este o certitudine absolută.

Aşadar, Românii macedoneni, rezultaţi din romanizarea populaţiei traco-ilire aborigene din antica Macedonie, sunt singurul element realmente băştinaş al acestei ţări împărţite de marile puteri tot atât de artificial şi de arbitrar, între cele patru state balcanice, ca şi constituirea conglomeratului iugoslav, după Primul Război Mondial.

Macedonia n'a aparţinut niciodată elenismului înflorit şi localizat în insulele şi pe ţărmurile Mării Egee. Grecia antică socotea Macedonia "barbară", ca toate celelalte populaţii şi ţări negreceşti şi ca limbă şi ca cultură. Dovadă peremptorie este faptul istoric consemnat că nici regele Pilip şi nici genialul său fiu Alexandru Macedon, nu au fost admişi să participe la concursurile olimpice panelene. Toţi scriitorii antici care s'au ocupat de această problemă afirmă că limba populaţiei macedonene era total diferită de limba elenă vorbită chiar de cele mai înapoiate triburi greceşti. Însuşi marele orator şi om politic, Demostene, celebru prin "Filipicele" sale, Trac după mamă, era folosit la ambasadele greceşti la curtea regelui macedonean, ca spion, pentrucă vorbea limba locală în care se exprimau căpeteniile macedonene, pentrucă cunoştea limba locală în care se exprimau căpeteniile macedonene în cursul tratativelor. Aşa că pretenţiile actuale ale Greciei asupra Macedoniei sunt neîntemeiate sub toate raporturile: etnic, lingvistic, istoric, politic şi cultural.

Grecii n'au existat niciodată în Macedonia, decât ca elemente sporadice ce nu puteau constitui ceea ce se defineşte azi prin termenul de "minoritate etnică", adică o comunitate compactă, omogenă, aşezată pe un anumit teritoriu şi diferenţiată de naţiunea respectivă prin origine, limbă, istorie, obiceiuri, tradiţii, cultură şi conştiinţă naţională proprie.

Cât priveşte popoarele slave, Bulgarii şi Sârbii, ele s'au aşezat în Peninsula Balcanică târziu, prin secolul 7-8 al evului mediu, şi au reuşit să formeze state proprii, înglobând în graniţele lor, alături de Grecia, părţi însemnate din teritoriul Macedoniei, pe care n'o stăpâniseră niciodată în trecut, ci abia după războiul balcanic din 1912-1913 încheiat cu pacea dela Bucureşti. Spre deosebire de Sârbi, care, ca şi Grecii, nu constituiau propriu zis o minoritate în Macedonia, Bulgarii şi Albanezii, infiltraţi în cursul secolelor de stăpânire otomană, reuşiseră să formeze minorităţi compacte în Nordul şi Vestul Macedoniei. Măsurile draconice luate de guvernele greceşti, după Primul Război Mondial, împotriva minorităţii bulgare în special, au dus practic la lichidarea acestei minorităţi, printr'o politică brutală de deznaţionalizare forţată, aplicată în parte şi celorlalte grupuri etnice din Macedonia.

După schimbul de populaţie cu Turcia, în urma căruia, în locul celor 400.000 de Turci expulzaţi, s'au revărsat în Macedonia peste un milion şi jumătate de refugiaţi greci din Asia Mică, elementul valah, adică macedo-român, a devenit din majoritar minoritar în propria ţară.

România Mică, după pacea dela Bucureşti din 1913, ca şi România Mare de după Primul Război Mondial, s'au mulţumit, în schimbul unei tranzacţii derizorii constând în anexarea Cadrilaterului, parte integrantă a Dobrogei româneşti de pe vremea strămoşilor geţi şi a lui Mircea cel Bătrân, să obţină garanţii de respectare a drepturilor culturale şi naţionale ale Românilor macedoneni intraţi, fără voia lor, în alcătuirea artificială şi arbitrară a noilor state balcanice, care, cu concursul şi lipsa de scrupule a marilor puteri, şi-au împărţit prada, după bunul lor plac, nu fără să ajungă chiar la un război între ele, care a necesitat intervenţia militară pacificatoare a României. După împărţirea prăzii, în Macedonia grecească trăiau peste 600.000 de Aromâni sau Cuţo-Vlahi, cum i-au poreclit Grecii, în afară de cei tot atâţia dintre cei grecizaţi prin biserică şi şcoală. Bulgaria, păgubită prin deznaţionalizare forţată a minorităţii bulgare din Macedonia grecească, şi-a recuperat parţial pierderea, înghiţind peste 150.000 de Macedo-Români. Serbia a înghiţit şi ea peste 300.000 de Vlahi, porecliţi "Ţintari", alterare fonetică a vechii denumiri slave date străvechiului element autohton balcanic de obârşie latină, Sin-Ţar, adică fiii Ţarului, ai Cezarului roman.

În Albania, unde am participat la primul congres al Aromânilor de acolo, în Aprilie 1992, am aflat, din partea unor surse demne de toată încrederea, că numărul Aromânilor existenţi la ora actuală se cifrează la 5-600.000.

Aceasta este, deci, situaţia reală şi adevărul istoric, despre originea Macedonenilor la afirmaţia: "Bulgaria pretinde că Macedonenii sunt Bulgari. Grecia susţine că sunt Greci slavizaţi. Doar în Iugoslavia erau consideraţi ca o naţiune distinctă. Această teorie pseudo-ştiinţifică o susţine Grecia şi cu privire la originea etnică a Românilor macedoneni, pe care îi consideră "Greci vlahofoni", adică Greci latinizaţi".

Dar ce te faci, când aceşti "Greci vlahofoni" spun în gura mare că ei nu sunt Greci, ci Aromâni, cum spun ei înşişi, sau chiar de a dreptul Români sau Rumâni, cum se numesc şi azi, exact ca şi fraţii lor din Nordul Dunării, cei din Albania?

În finalul primei părţi, Dl. Constantinescu recurge la autoritatea marelui om de ştiinţă român, profesorul academician Ion Simionescu, din lucrarea căruia, "Ţara noastră", apărută în 1938, reproduce câteva date statistice cu privire la numărul Românilor din Banatul iugoslav şi din valea Timocului şi a Moravei, care, la 1916, se ridica la 600.000 pentru cei dintâi şi la 182.000 pentru cei din urmă. Astăzi, după prăbuşirea sinistrelor regimuri comuniste, aflăm că Românii din aceste ţinuturi sunt mult mai numeroşi, depăşind aproape milionul, fără a-i depăşi însă pe Românii macedoneni din cele patru state balcanice, care au depăşit de mult milionul şi sunt abandonaţi, în continuare, de statul român, şi după prăbuşirea regimului comunist care-i sacrificase.

În încheierea primei părţi, Dl. Constantinescu arată că nici democraţiile occidentale, nici Puterea actuală din România nu se interesează de soarta vitregă a acestor "fraţi ai noştri" (adică numai Românii din Banatul iugoslav şi din valea Timocului). Păi cum să se intereseze Puterile străine de soarta atâtor Români năpăstuiţi, când noi înşine îi ignorăm cu desăvârşire?

Ce va fi zicând oare umbra marelui mitropolit al Ardealului Andrei Şaguna, Aromân pur sânge, care a păstorit, cu trudă şi pasiune românească, la Sibiu şi se odihneşte înmormântat la Răşinari?

Şi ce va fi zicând şi umbra altui Aromân, marele bard naţional, Octavian Goga, născut la Răşinarii Sibiului?

PE MARGINEA UNUI DIALOG INTERETNIC

Urmare din pag.16

ceară autonomia Transilvaniei.

Toate discuţiile şi dialogurile interetnice româno-maghiare nu vor avea sorţi de izbândă:

- Cât timp Ungurii nu vor recunoaşte adevărul istoric în legătură cu originea, naşterea şi dezvoltarea poporului român;
- Cât timp nu înţeleg să renunţe la presiuni şi propaganda din străinătate pentru redobândirea Transilvaniei;
- Cât timp Ungurii din România nu vor recunoaşte că sunt cetăţeni români de origine etnică maghiară, deci egali în drepturi cu toţi cetăţenii României, fără a mai cere să li se acorde privilegii.

Soluţia legală şi definitivă constă în rămânerea Transilvaniei sub stăpânire românească în limitele fixate prin Tratatul dela Trianon. România a fost şi este o ţară a convieţuirii paşnice pentru toate naţionalităţile conlocuitoare.

Poporul român este demn, ospitalier şi în toată istoria lui nu a dat dovadă de răzbunare. Sunt convins că doreşte colaborare frăţească interetnică nu numai cu naţiunea maghiară, ci cu toate naţionalităţile existente în România.

Nu am scris aceste rânduri nici din ură sau şovinism, nici pentru apărarea vreunei organizaţii politice din România sau diaspora românească, ci din pietate pentru suferinţa poporului român învinuit pe nedrept.

Istoricul american Kurt Treptov, la Paris, vorbind despre Transilvania spune printre altele: **"Este esenţial ca adevărul despre istoria României şi situaţia adevărată a minorităţilor etnice din această ţară să fie prezentate opiniei publice internaţionale."** (CNM 18-24 Ianuarie 1993).

Dr. Coriolan BRAD

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ȘI PĂȚITE

George DONEV

ÎȚI VOM RESPECTA TRECUTUL

Avem respect pentru pastorul Laszlo Tökes și nu vrem să-l punem în aceeași oală cu șovinistul Gheorghe Funar care dansează internaționala pe piciorul drept.

Dl. Tökes slujește altarul, propovăduiește iubire și pace, iar Dl. Funar e agitator, propagă ura și lupta de clasă.

Pastorul Tökes a rezistat ordinelor lui Ceaușescu scăpărând scânteia Revoluției, în timp ce Dl. Funar, pitulat în șifonier, rămâsese fără primeneli curate.

După furtul Revoluției, pastorul Tökes a devenit Episcop, iar Dl. Funar a devenit Primarul Clujului și a provocat la box statuia lui Matei Corvin.

Ca o consecință a popularității și naivității politice, noul episcop s'a lăsat prins în mreajă de "patrioții Ceardașului" care se roagă la Sfântul Ștefan să reînvie Împărăția Austro-Ungară; acești patrioți l-au plimbat, îndrumat și lăudat până l-au împins din altar în arenă ca să fie sfâșiat de politicieni.

Adus pe Noul Continent, Dl. L.Tökes a vizitat grupurile minoritare maghiare și unele grupuri românești unde a fost primit cu respect și dragoste. La coada pelerinajului, D. Tökes s'a dus la Washington ca să-și achite datoria față de cei care cântau cu accent austriac "Ungarn Uber Alles" și-i ofereau gulaș la breakfast.

În România există - a declarat Episcopul Tökes - o "curățire etnică"! Gravă acuză ce ne compară cu Sârbii care pritocesc minoritățile prin țevile tunului.

Cerându-i să prezinte dovezi, Episcopul L.Tökes a recunoscut: "Curățirea etnică" înseamnă că Ungurii primesc pașaport și pleacă în... Ungaria; dar s'a uitat un adagio: din România și Țiganii fug de mizerie.

Dintre comentariile iscate de năstrușnicele declarații selectăm pe a D-lui Gyorgy Tokay care-i președintele UDMR:

"Tökes e un preot care gândește în acord cu Biblia și are câteodată viziuni apocaliptice, el face greșeli".

Nu mai adăugăm nimic derogatoriu din respect pentru pastorul timișorean în jurul căruia s'a cimentat zid de trupuri, fără deosebire de etnitate, rasă sau religie. Noi ne mulțumim să-i reamintim eroului din Decembrie 1989 că Românul e răbdător și blând, poate că de aceea "Dumnezeu s'a născut în Exil", de s'ar fi născut în Dacia nimeni nu L-ar fi scuipat, bătut și răstignit.

Am fost năvăliți de barbari, inclusiv Ungurii, împărțiți de împărați, jefuiți de țari și sultani, vânduți de prieteni și ni se impune prin tratate secrete cine să ne fure cămașa din spate.

Istoricul Arnold Toynbee scrie că odată cu începutul civilizațiilor din Mesopotamia și Valea Nilului a fost un început de civilizație și la gurile Dunării care, din motive necunoscute, nu s'a dezvoltat (*"Istoria Civilizației"*).

Aceștia suntem noi, strănepoții celor care șlefuiau piatra.

...

MUZA ZÂMBĂREAȚĂ

După ce i-a făcut pe studenții din Piața Universității golani, s'a lansat șlagărul "Marșul golanilor", acum un alt cântec favorizat de greviști este "Măi, animalule", inspirat de Dl. Iliescu-Muză când a vrut să gâtuie un ziarist din Constanța.

...

ȚIPĂ ȘI TOT ȚIPĂ

Țipa în alegeri Dl. Iliescu: sărăcia se datorește capitaliștilor care exploatează muncitorimea ce vâslește de trei sferturi de veac ca să ajungă la țărmul raiului socialist.

Statele Unite (capitaliștii) dacă ar mulge vacile, ar tăia boii și viței comuniștilor, atunci ar fi în interesul lor să aibă cât mai multe țări comuniste, ca să aibă cât mai multe vaci, boi și viței, dar Statele Unite ademenesc pe comuniști cu împrumuturi ca să devină capitaliști, refuzând vacile, boii și viței D-lui Președinte.

...

CLAUZA ȘI CAUZA

Nevăzându-și bârna, Dl. Iliescu acuză pe alții de faptul că nu a primit Statutul de Națiune Favorizată; printre cei acuzați e și Dl. Corneliu Coposu, care ar fi trimis o scrisoare la Washington ca să i se refuze României Clauza. Dl. Iliescu a afirmat că posedă "dovada", dar când Dl. Coposu i-a cerut să-i arate "dovada", Dl. Iliescu a dat-o cu "năzat"-ul, n'a produs nici scrisoarea și nu și-a cerut nici scuze, în schimb l-a chemat pe Dl.Coposu la Cotroceni și i-a mărturisit c'a fost o "eroare" și că nu poate să-și ceară scuze în public, deoarece s'ar expune și la alte întrebări din partea presei.

Dacă Dl. Iliescu ar fi fost Pinochio, ar fi avut un nas ce nu încăpea în Palatul Cotrocenilor.

...

DIN SUFERINȚELE DEȚINUȚILOR POLITICI

UN NUME PE PANOPLIA MARTIRILOR

VALERIU GAFENCU

Pe la începutul lui Iunie 1951, în urma unei riguroase expertize medicale, s'a hotărât de către mai marii Direcției Generale a Penitenciarelor, trimiterea noastră, a celor câțiva deținuți politici proveniți dela Canalul Dunăre-Marea Neagră, la alte penitenciare. În duba care ne transporta către Târgu Ocna, închisoare considerată "punct terminus", erau și câțiva deținuți de drept comun, care ne-au avertizat că la acest sanatoriu, pe secția "contrarevoluționarilor", se petrec lucruri nu tocmai plăcute și că ar fi bine să ne ținem gura. Acest avertisment mi-a prins bine, până am reușit să separ prietenii de dușmani. Într'adevăr, în incinta secției se petreceau lucruri suspecte și în ciuda unei libertăți relative, mai toți prietenii mei mă avertizau să mă feresc și de umbra mea. Cu ajutorul lui Goe Nițescu, student, pe care-l cunoscusem la închisoarea Jilava, la camera 5 Reduit, am reușit să văd cum stau lucrurile. Un grup de "torționari" dela faimoasa închisoare Pitești încercaseră și la Târgu Ocna, asupra bolnavilor, metodele de reeducare cu bâta. Nereușind experiența, s'a trecut la izolări și presiuni psihice care nu puteau avea decât un sfârșit: moartea. În fiecare cameră, fusese introdus câte un "turnător", care avea sarcina să vestească înalta poartă politică a înalta poartă politică a închisorii ce mai pun la cale "bandiții". Dar dacă unii din semenii noștri au coborât cu știință până la cea mai neagră decădere, alți deținuți s'au înălțat până la nivelul incandescent al sublimului, făcând de gardă zi și noapte la căpătâiele celor care purtau stigmatul morții pe frunte.

Așa se face că l-am cunoscut pe Valeriu Gafencu, om de o neasemuită ținută morală, care în mare măsură a contribuit și el la ridicarea plăpândei mele făpturi pe verticală. În ziua aceea, doctorul Floricel Nicolae, poate cu o nuanță mai îngândurată decât altădată, îmi spusese: - "Măi Ilie, n'ai vrea să faci tu de gardă în noaptea aceasta la camera 4? Te asigur că nu va fi greu și-apoi, dacă e cazul, scoală-l pe doctorul Lungeanu, care este la 5 și nu te va refuza, el e obișnuit. Să nu te sperii dacă ai să vezi sânge. Așa este boala aceasta și n'avem cum lupta împotriva ei decât cu răbdare și credință în Dumnezeu." Ce era să fac? Să-l refuz? Pe doctorul Floricel nu-l puteai refuza. Și în noaptea aceea, am făcut de gardă la camera 4. Nu aș putea spune că era ușor, dar nici greu. Mi s'a părut mai dificil spălatul sputierelor și felul cum se punea plosca sub șezutul blonavilor. Dovedeam o anumită stângăcie, poate o nepricepere, pe care mi-am corectat-o apoi pe parcurs. În noaptea aceea, dădeam numai examen de umanitate și nici astăzi nu știu în ce măsură l-am trecut. Dreptul de a aprecia puterea de dăruire și sacrificiu îl au numai aceia care au trecut prin ceea ce am trecut noi. Numai ei pot să fie îngăduitori sau necruțători cu greșelile noastre făcute fără de voie.

Într'o altă noapte, când sorții îmi hărăziseră să fac din nou de gardă am sințit nevoia să vorbesc cu cineva. Liniștea mi se părea ucigătoare, poate mai odioasă ca tuberculoza care ne chinuia pe toți. Am privit în jur. Wurbrand dormea liniștit, iar Caramitru intrase parcă într'o stare de transă. Singurii ochi care mi s'au părut mai insistenți întru cele pământești erau ai lui Valeriu Gafencu. Simțeam demult, de altfel, pânza aceea protectoare de lumină care-mi urmărea ceasurile de veghe. Mi-a făcut semn să mă apropii și cu o voce parcă imaterială m'a rugat să-i schimb poziția pernei și să-l învelesc mai bine cu pătura. Doamne, ce lung mi se părea pipăindu-i oasele descărnate. M'a întrebat cum mă cheamă și de unde sunt. Cred că m'am bâlbâit puțin până am reușit să-i răspund la întrebare. Auzise că fac poezii și m'a rugat, dacă nu sunt obosit, să-i recit câteva. Era poate o punte aruncată între două sensibilități care se intuiau. Un fel de fluid pe care mi-l transmitea cu bucuria unui samaritean și nu știu dacă cele câteva versuri, spuse la ceas de cumpănă, l-au îndemnat la vremelnice mărturisiri. Poeziile mele i-au plăcut și nu prea. Simțeam, după cuminția cu care le asculta, că sunt îngăduite și mult prea departe de a produce o explozie. Fără să-mi reproșeze nimic mi-a cerut îngăduința de a-mi spune și el două poezii, pe care le compusese cândva în închisoarea Aiud. "Câtă diferență Doamne, dela vierme pân' la astru". Dacă ale mele erau prea pământene, ale lui se detașau prin marele registru al disponibilităților sufletești și prin arta de a ierta. Ale lui purtau pecetea martirajului ajuns la cotele absolute, ale mele, vremelnicele încovoieri sufletești. Și totuși, aceste contraste ne-au atras și ne-au făcut să ne căutăm unul pe altul. În perioadele când era mai bine simțea nevoia unei descătușări și atunci era dispus să mai povestească câte ceva din viața lui. Așa am aflat că tatăl său fusese deputat în Marele Sfat al Basarabiei, care ceruse unirea cu Patria Mamă. Acest act, de mare patriotism, avea să-l plătească toată familia după 1944. Marile nenorociri nu l-au cruțat pe el, urmărindu-l de-a lungul pușcăriilor cu aceeași diabolică stăruință. Într'una din zile, doctorul Ghițulescu, tot confrate de suferință, mi-a zis: "Nu-l mai obosi pe Gafencu, e palid de trece lumina prin el. Mare minune de-o mai apuca luna viitore." Și n'a mai apucat!

A murit împăcat cu conștiința lui și cuminecat de marile suferințe ale poporului său, târât pentru a nu știu câta oară pe cruce. Dela el am deprins acea mare liniște care mi-a servit în restul anilor de detenție, drept rugăciune.

Ghe. GORUNESCU

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA L0R 1X0

Puteți procura dela adresa de mai sus, următoarele cărți:

PITESTI de D.BACU	$ 20.00
POEZII DIN INCHISORI, culegere de Zahu PANA	20.00
CU ACUL PE SAPUN, poezii de Zahu PANA	18.00
JURNALUL FERICIRII, **EPUIZATA**	
GOOD BYE, DOMNULE PACEPA ! de Gh.I.OLBOJAN	10.00
PENTRU LEGIONARI, Corneliu Z. CODREANU	28.00
DEZGROPAREA CAPITANULUI, de Vasile POSTEUCA	12.00
DIN IMPARATIA MORTII, de Gabriel BALANESCU	28.00
ARON COTRUS, opere complete	20.00
POEZII ALESE 1914-1944, de Nichifor CRAINIC	2 volume
SOIM PESTE PRAPASTIE, versuri inedite create în temnițele Aiudului, de Nichifor CRAINIC	15.00
SANGELE TEMNITEI și POEME, de Radu GYR	15.00
SI CERUL PLANGEA, amintiri din prigoane de Ion Roth JELESCU	25.00
SARATA de Nicolae ROSCA	8.00
CREZ DE GENERATIE, de Vasile MARIN	20.00
INSEMNARI DE PE FRONT (1936-1937) de Nicolae TOTU	12.00
BASARABIA SUB STAPANIRE STRAINA, N.CIACHIR	7.00
POEZII PRINTRE GRATII, de Alex. SILISTREANU	8.00
OPERE COMPLETE de Alex. CANTACUZINO **EPUIZATA**	
ISTORIA POLITICA SI MILITARA A RAZBOIULUI -22 IUNIE-, de G-ral Platon CHIRNOAGA	25.00
FRUMOASA MEA CU OCHII VERZI de Nelu MANZATI	15.00
ANII DE GROAZA DIN ROMANIA COMUNISTA de Virgil MATEIAS	18.00
PE MELEAGURI STRAINE de Filon VERCA	15.00
POEZII, de Nicu IANCU PALTINISTEANU	10.00
AMINTIRI DIN INCHISOARE de Nicolae DIMA	20.00
CETATI SFARAMATE, schițe și nuvele de Nicolae NOVAC	7.00
FORTUL Nr. 13, de Marcel PETRISOR	10.00
INTRE CIOCAN, SECERA SI NICOVALA de Paraschiv NAMOLOASA	28.00
DIALOG DE ABJECTIE, de Radu N. CISMASEANU	5.00
AMINTIRI DIN COPILARIE, de P. NAMOLOASA	5.00
O VIAȚA INCHINATA UNUI SAT, de Nicolae GOLEA	7.00
PUNCTE DE VEDERE, de Eugen POPESCU	15.00
TEMELIE DE VEAC NOU, de Vasile MILITARU	18.00
STROPI DE ROUA, de Vasile MILITARU	20.00
POEMELE NEMURIRII, de V. MILITARU	18.00
VORBE CU TALC, de Vasile MILITARU	6.00
PADUREA DELA TANCABESTI, poezii de Ion TOLESCU	5.00
RASPUNSURILE LUI TRAIAN BOERU IN CAZUL IORGA-MAGEARU **EPUIZATA**	
POVESTE DE DINCOLO, de Ana Maria MARIN	7.00
DESTARATII, poezii de Ana Maria MARIN	7.00
DURERI CONDENSATE, poezii de Vasile MUSTATA	5.00
MEDITATII SI MARTURISIRE, de Ilie OLTEANU	5.00
PICURI DINTR'O LUME FARA SOARE, poezii de Alex. BIDEAN	10.00
CARUTA CU SCANDURI, de Marcel PETRISOR	5.00
VRETI SA RADETI, de Florin SCARLATESCU	5.00
BISERICA SI RELIGIA LA ROMANI, de Horia STAMATU și Pr.Dr. Dumitru ICHIM	5.00
PARMITHI, de Victoria BATU	5.00
AGAPE, poezii de N.NOVAC, D.ICHIM și F.BATU	6.00
VALEA NISIPULUI DE AUR, poezii de Dumitru ICHIM	2.00
SEARA LUMINOASA, poezii de Florica BATU	7.00
URMELE, poezii de Dumitru ICHIM	2.00
PENTRU COPII, poezii de Florica BATU	8.00
APARITIILE MAICII DOMNULUI LA MEDJUGORJE, de Pr.Dr. Dumitru ICHIM	5.00
MELCUL, poezii de Dumitru ICHIM	2.00
BOLNAV DE CANCER IN MEDJUGORJE, de Florica BATU-ICHIM	2.00
FATIMA-profeții de tragedie sau speranță pentru lume- de Eugenia MURESANU	16.00
POEMS FROM COMMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
THE ANTI-HUMANS (Pitești, tradus în limba engleză) de D. BACU	20.00
JOURNEY TO FREEDOM (limba engleză), de Nicolae DIMA	23.00

La fiecare comandă se adaugă costul expediției

ANIVERSAREA ZIARULUI "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

—— Mihaela MOISIN ——

Ziarul "Cuvântul Românesc" a mai îmbătrânit cu un an în această lună.

Era în 1976, când un grup pe Români de pe meleaguri îndepărtate de România, au hotărât să scrie românește, pentru și despre Români. Ideea de bază dela care s'a pornit la acest drum greu este prima frază a statutului ziarului: **"Când în patria de acasă cuvântul nu mai este liber, când limba, istoria și cultura ne-au fost schimbate și profanate, trebue să venim și să mărturisim credințele noastre, spunând adevărul, în spațiul fizic și spiritual al Exilului. Cu gândul de a polariza energii românești, creând o atmosferă de unitate de luptă pentru un ideal național - eliberarea poporului român de sub jugul comunist - apare în arena politică a Exilului publicația "CUVÂNTUL ROMÂNESC".** Hamilton, 23 Martie 1976.

Ca orice început, a fost greu, dar n'a trecut mult și ziarul nostru s'a răspândit ca pară focului, curând devenind cel mai citit ziar din afara României.

Corporația fără profit "Cuvântul Românesc" s'a format cu ajutorul unui număr de acționari, din SUA, Canada și Europa, care au ajutat cu toții la începerea ziarului, precum și la cumpărarea primelor mașini electronice. De asemenea, a beneficiat de expertiza și dragostea de a ajuta a D-lui Jean Mazăre, proprietarul ziarului de limbă franceză al regiunii Ontario, "L'Express", la punerea în pagină a primului număr. Și, astfel, în Mai 1976 a apărut primul număr al ziarului nostru.

"Cuvântul Românesc" apare de atunci fără întrerupere, datorită eforturilor noastre, a unui grup de "nebuni" numiți de unii, "adevărați Români" cotați de alții.

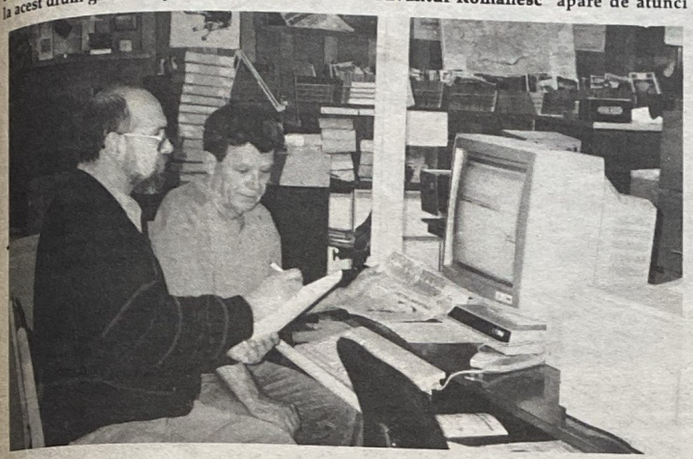

Jean MAZĂRE, Directorul ziarului francez "L'EXPRESS de Toronto" și George BĂLAȘU, Directorul ziarului "CUVÂNTUL ROMÂNESC".

Echipa de redacție este formată dintr'un număr de Români, care lucrează la acest ziar în mod voluntar și numai din dragoste, existența câștigându-și-o prin profesiile lor atât de diferite, de altfel. Ceea ce-i unește este dragostea de adevăr, lupta împotriva comunismului și păstrarea tradițiilor istorice, culturale și religioase, la distanțe atât de mari de România.

Desigur, în toți acești ani, numeroase au fost greutățile, uneori materiale, dar mai importante, au fost cele create de agenții trimiși de guvernul comunist în afara țării, pentru a dezbina și a distruge.

Putem spune azi, că atât echipa noastră de redacție, cât și acționarii corporației noastre nu au aplecat niciodată urechea la zvonurile sau desele amenințări venite dela mâna Securității, atât de lungă încât atingea continentul american, întinzându-se peste ocean ca o caracatiță.

Și, iată-ne ajunși la momentul atât de așteptat, Revoluția din Decembrie 1989, la expedierea ziarului în România, oficial, prin poștă, iar nu prin diverse metode nesigure și riscante, ca în anii de neagră amintire ai guvernării lui Ceaușescu. Unii dintre acționarii noștri nu au apucat această zi, trecând în rândul drepților înainte de 1989.

Astăzi, ziarul nostru ajunge în România, la acei cititori care doresc să cunoască adevărul istoric, acei tineri sau mai puțin tineri care nu au avut posibilitatea să citească o revistă complet democrată, atâta amar de vreme.

Puterea ziarului nostru este dragostea pentru el, dragostea pentru **"patria noastră de acasă"**, spiritul de dăruire și de sacrificiu pentru aproapele nostru, precum și conduita impusă de noi, nouă: "Cuvântul Românesc" nu face politica nici unui partid, face doar politică anti-comunistă, nu intră în polemică cu nimeni și nu răspunde nici unui atac, de oriunde ar veni el.

Anul acesta, la aniversarea copilului nostru - "Cuvântul Românesc" - am mai făcut un efort comun și i-am cumpărat un cadou frumos: computerele care au înlocuit mașinile demodate cu care lucram. Considerând că noi nu suntem o companie cu profit, pentru noi, echipa de redacție, acest cadou a constituit o mare bucurie. Deși am mers pe principiul că **"oricine poate lucra cu mașini noi și moderne; a lucra însă cu mașini vechi este o adevărată artă"**, principiu ce l-am învățat în România în timpul regimului comunist și care ne-a ajutat mult în viața occidentală, ne bucurăm astăzi că redacția noastră dispune de echipamentul cel mai modern, cu care lucrează azi toate ziarele mari.

Și din nou, prietenul nostru Jean Mazăre ne-a ajutat să învățăm să mânuim aceste minunate mașini.

Timpul câștigat folosind aceste procedee moderne îl vom putea întrebuința la îmbunătățirea calității ziarului.

Mulțumindu-i bunului Dumnezeu pentrucă ne-a ajutat să vedem aceste împliniri, păstrăm un moment de reculegere pentru colegii noștri mai puțin norocoși, care au trecut în rândul celor drepți, iar celor în viață, le urăm ani mulți alături de noi!

Rândul de sus: Jean-Paul MAZĂRE, Cristina POPESCU, Dorian POPESCU, Florian SĂNDULESCU, George BĂLAȘU, Jean MAZĂRE.

La computere: Mihaela MOISIN, Roxana EFANOV.

APEL

Consiliul Național Român, prima organizație mondială românească de exil care dela data de 3 Iunie 1978 luptă fără întrerupere pentru o Românie liberă și demnă, în urma ultimelor date demografice publicate în țară, date care dezvăluie starea deosebit de gravă, dezastruoasă chiar, a evoluției populației țării: spor natural ușor negativ, 3350 (!!!) de avorturi la fiecare copil nou născut, mortalitate generală în creștere, cea mai scăzută medie de viață din Europa, a decis să atragă atenția, cu toată hotărârea, tuturor Românilor asupra căii spre pierzare pe care națiunea a luat-o în ultimul timp. Consiliul Național Român dorește totodată să trezească conștiința responsabilității fiecăruia față de patria noastră mamă, România.

ROMÂNI!

Viitorul țării este în pericol! Peste 1500 de ani de existență românească și de cultură și spiritualitate originală, care a îmbogățit patrimoniul creator mondial, au apucat calea dispariției. Sute de mii de jertfe în lupte și privațiuni, în demnă, hotărâtă și răbdătoare afirmare a etosului românesc și în salvarea romanității orientale, pe parcursul a sute de generații, sunt pe cale de a-și pierde sensul! Proverbiala răbdare și înțelepciune românească, virtuți fără de care țara noastră n'ar fi luat niciodată ființă, par a fi dispărut!

Oare materialismul cras, comunist, a reușit în așa măsură să mutileze spiritul, încât toate acestea au fost date uitării?

Simțul valorii a fost într'atât de mult amorțit încât altceva decât eul propriu nu mai există!?

Responsabilitatea față de țară și viitorul ei a fost complet anihilată!?

Singura valoare a rămas oare numai pântecul!?

Oare porunca creștină "Nu ucide!" se referă numai la o anumită perioadă de viață!?

Oare până și simțul matern a fost pervertit în contrarul său!?

Căror popoare, pe la noi pribegite, le vom lăsa moștenirea strămoșilor noștri!?

ROMÂNI!

Nu uitați că există un Dumnezeu!

Reamintiți-vă că Iubirea e suprema valoare!

Momentul istoric pe care-l trăim e crucial și cere Jertfă și Unire!

Deșteaptă-te Române
Din somnul cel de moarte
al conștiinței!!!

Wiesbaden, 5 Martie 1993

În numele conducerii C.N.R.,

Dr.Dr.Aug.Al. Bidian Ing.Paul Morcov

A. Makarov

ROMÂNII DIN KITCHENER RIDICĂ O BISERICĂ NOUĂ

În prezența I.P.S. Episcopul Nathaniel, Duminică 25 Aprilie a.c., după Sfânta Liturghie Arhierească, slujită de un sobor de preoți, s'a întors prima lopată de pământ pe locul unde se va ridica biserica "Sfântul Ioan Botezătorul" din Kitchener.

După sfințirea locului de temelie pentru noua biserică, a urmat un banchet festiv.

Persoanele care doresc să facă donații pentru construirea bisericii, sunt rugate să trimită cecul lor pe adresa: **"Biserica Sf. Ioan Botezătorul", 126 Madison Ave. S., Kitchener, Ontario, Canada, N2G 3M6.**

MASA OFICIALĂ A BANCHETULUI FESTIV

Rândul de sus: Pr.D.Ichim (Parohul Bisericii Sf.Ioan Botezătorul), T.Mohan (Președintele Societății Culturale Banatul), Protopop N.Zelea, Pr. Th. Eftiniadis cu soția, Pr. Ion Bunea (Parohul Bisericii Sf.Gheorghe din Toronto) cu soția, I.P.S.Sa Episcop Nathaniel, Protopop C.Tofan, Protopop N.Marionțu.

Rândul de jos: Dr.I.Pakariceann cu soția, Ana Mohan, Iuliana Popescu, Ionică Popescu (Președintele Parohiei Sf. Ioan Botezătorul din Kitchener), Dan Cardilo (Primarul orașului Kitchener), Dan Chirtu (Președintele Parohiei Sf.Gheorghe din Toronto) cu soția, George Bălașu (Reprezentantul Asociației Culturale Române și al ziarului Cuvântul Românesc din Hamilton), Ghe. Miloie (Președintele clubului AROY, Kitchener).

FRAȚI ROMÂNI,

Biserica Ortodoxă Română din Paris, Biserica Unită Română din Paris și Asociația Foștilor Deținuți Politici din România (Filiala Franța) vă invită, pentru a XIII-a oară, să participați la pelerinajul anual ce va avea loc la Soultzmatt, de **Ziua Eroilor**, Sâmbătă, 29 Mai 1993. La ora 13.00 va începe serviciul religios pentru cei 687 de Eroi Români ce dorm în acest impresionant cimitir.

Localitatea Soultzmatt este situată în Alsacia (Franța), pe șoseaua dintre Colmar și Belfort, gara Rouffach.

Doamne al puterilor, fii cu noi!

Remus RADINA
Paris

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

ANIVERSAREA PE CONTINENTUL NORD AMERICAN A UNIRII BASARABIEI CU PATRIA MAMĂ

NEW YORK

La New York, Unirea Basarabiei a fost sărbătorită de Fundaţia Iuliu Maniu şi Parohia Sfânta Maria din Queens. Vorbitorii pentru aniversarea acestei date istorice au fost Nicolae Dima dela Washington care a conferenţiat la Fundaţia Iuliu Maniu şi Zahu Pană, la sala socială a Bisericii Sfâta Maria.

S'a remarcat în mod deosebit accentul pe care Zahu Pană l-a pus pe naţionalismul Românilor basarabeni şi al guvernului român, în momentul istoric al Unirii, când basarabenii au venit cu un înalt spirit patriotic, unindu-se cu România, în cea mai critică perioadă pentru ţară, din istoria Primului Război Mondial, când guvernul român încheia pacea dela Buftea în nişte condiţii foarte grele, impuse de Germani.

Primul Ministru Marghiloman - a spus Zahu Pană - din spirit patriotic i-a avertizat pe basarabeni să fie precauţi cu Actul Unirii, pentru ca la înfrângerea Germaniei, să nu găsească Aliaţii, pretext de nerecunoaştere a Măreţului Act, pentru faptul că el a fost făcut cu un guvern pro-german.

În acest sens, s'a luat legătura cu Aliaţii - şi cu excepţia ministrului Italiei - toţi au declarat că Actul Unirii Basarabiei cu România este o realitate istorică şi nimeni nu-l va contesta niciodată.

Corespondent

CHICAGO

Sub semnul simţirii că nu trebue uitat niciodată că Basarabia a fost, este şi va fi românească, Cercul cultural "Mihai Eminescu" a organizat un program aniversar al Unirii Basarabiei din 27 Martie 1918.

Programul a avut loc în seara zilei de 27 Martie în sala Parohiei "Naşterea Domnului".

În chip fericit, aceasta este ziua care ţine la suprafaţă Istoria Basarabiei şi problema Basarabiei, care a avut mult de-a face cu imperialismul rusesc, transformat pe parcurs în imperialism ruso-comunist.

Au vorbit despre istoria trecută a Basarabiei, despre marele act al Unirii ei cu Patria Mamă şi despre situaţia de pe pământul basarabean, D-nii Eugen Bârsan şi Jean Bukiu.

În partea cultural-artistică patriotică s'au produs, cu recitări şi cântece, Luci Pop, Corina Ardelean, Lidia Nicolau şi Aurel Tămaş.

A fost un program bine venit, de respect pentru partea de istorie românească, numită Basarabia.

Dl. John Pop a fost coordonatorul programului.

Corespondent

LOS ANGELES

La 26 Martie 1993, a avut loc la Los Angeles comemorarea a 75 de ani dela Unirea Basarabiei cu Patria Mamă, organizată de Centrul Român American (C.R.A.).

Serbarea a început cu intonarea de către întreaga asistenţă a imnului naţional "Deşteaptă-te Române". A reţinut atenţia cuvântarea introductivă a D-lui Nicolae D. Rusu care, pe lângă importanţa zilei Unirii, a expus şi o serie de propuneri care, deşi nu sunt originale, pot fi acei "paşi mici" în vederea reunificării Basarabiei cu Patria Mamă.

Rog să-mi permiteţi să mă opresc asupra acestora dat fiind importanţa lor pentru neamul românesc în viitor:

1. Contopirea Uniunilor de Creaţie de pe ambele maluri ale Prutului (intelectualitatea e datoare să facă acest pas);

2. Contopirea Academiilor;

3. Formarea unui singur Comitet Olimpic şi a unei singure echipe reprezentative pe fiecare ramură sportivă;

4. Integrarea generală a învăţământului, un sigur manual pentru fiecare disciplină;

5. Extinderea formaţiunilor politice şi sindicale pe ambele maluri ale Prutului;

6. Desfiinţarea unilaterală a graniţei; existenţa încă şi azi a acesteia este ruşinoasă;

7. Acordarea cetăţeniei române tuturor Românilor din Basarabia şi de pretutindeni;

8. Crearea unui organism integral al apărării unice;

9. Crearea unui Secretariat de Stat al Reîntregirii;

10. Desfiinţarea Ambasadei Române din Basarabia şi viceversa;

11. Crearea unei Uniuni Vamale şi a unei monede unice.

Aceştia ar fi, ca să zic aşa, paşii mici; unul singur, dar mare, i-ar anula pe toţi. Trebue să ne dezobişnuim a vedea ceva nefiresc în reîntregirea neamului. Să dispară "românofobia".

În continuare, a delectat asistenţa formaţia de dansuri "Ciuleandra", alcătuită din copiii noştri şi instruită excelent într'un timp relativ scurt de Dl. Ion Petrinca. S'au recitat poezii adecvate momentului, cum ar fi: "Dulce Bucovina" de Vasile Alecsandri (Liliana Cojocaru), "La Putna" de L.Lari (N.D.Rusu), "Eu" de Nichifor Crainic (N.Popa), "Doina" de Mihai Eminescu (V.Becheş), "La noi" de Octavian Goga (N.Rusu).

Dl. Dudu Chizim a susţinut programul cu anecdote veşnic noi ce au destins pe spectatori.

Simpaticii prezentatori, Sorela Bica şi Andrei Popa au fost pregătiţi şi inspiraţi dând o notă aparte prezentării.

Bufetul a fost variat şi bogat alcătuit de un grup de doamne ce au meritat întreaga noastră mulţumire.

În întreaga desfăşurare şi pentru buna reuşită a acestei comemorări s'a simţit că fiecare participant a pus şi ceva din sufletul său.

Urăm ca bunul Dumnezeu să ne ajute să avem şi în viitor asemenea manifestări, la care să participe cât mai mulţi dintre compatrioţi.

Participant,

Nicolae D. Rusu

MONTRÉAL

Cu ocazia comemorării a 75 de ani dela Unirea Basarabiei cu Patria Mamă, Românii din Montréal au cinstit această zi la Casa Română, în ziua de 20 Martie 1993.

Festivitatea a fost deschisă cu Tedeum, oficiat de Părintele Petre Popescu.

Domnişoara Simona Stan a prezentat evenimentul din 1918, după care a dat cuvântul D-lui Prof. Luchian Deaconu, Doctor în istorie.

Al doilea conferenţiar a fost D-nul Profesor Dumitru Soltan, originar din Chişinău. Acesta a vorbit despre calvarul Basarabiei din 1940-1941 şi din 1944 până în zilele noastre. Cu emoţia omului ce a trăit aceste evenimente tragice, a descris suferinţa şi umilirea la care au fost supuşi Românii din Basarabia: interzicerea limbii române, dărâmarea bisericilor, deportările în masă, urmate de colonizarea satelor şi oraşelor cu Ruşi.

Domnişoara Simona Stan a prezentat pe Silvia Soltan care a recitat frumos, în aroma graiului basarabean, pe Domnica Marghescu care şi de data aceasta, prin dicţie şi interpretare excepţională, a recitat o poezie basarabeană.

D-nul Constantin Sandalovschi a surprins auditoriul interpretând o poezie de Radu Gyr. D-na Livia Nemţeanu, cu distincţie particulară, a recitat o poezie proprie.

D-nul Ion Roşca a dat citire deciziei Sfatului Ţării.

D-na Valentina Soltan a interpretat melodii basarabene, fiind acompaniată de Ing. Adrian Grădişteanu.

D-nul Alexandru Cetăţeanu, cu verva care îl caracterizează, a recitat o poezie.

La sfârşit, asistenţa a intonat "Cu noi este Dumnezeu".

Corespondent,

Victor ROŞCA

TORONTO

Ca o tradiţie menţinută de zeci de ani, la parohia ortodoxă română "Sfântul Gheorghe" din Toronto, s'a comemorat şi anul acesta ziua istorică 27 Martie 1918, când fraţii basarabeni, în urma hotărârii luate de deputaţii Sfatului Ţării dela Chişinău şi a voinţei exprimate de întreaga populaţie română din Basarabia, au votat să se revină la Patria Mamă - ROMÂNIA, după mai bine de o sută de ani de ocupaţie rusească (1812-1918).

După oficierea ceremoniei religioase a avut loc în sala parohială o masă comemorativă, cu mâncăruri de post, pregătite de doamnele din parohie şi donate de câteva familii printre care s'a numărat şi D-nul Leon Căpăţână, fiu al Basarabiei, împreună cu soţia.

Programul cultural-comemorativ a fost condus de D-nul Dan Chirtu, preşedintele parohiei.

După aplauzele binemeritate din partea publicului numeros, Dl. Chirtu a dat cuvântul Preotului Nicolae Zelea care a vorbit despre ziua închinată Basarabiei.

Subiectul cuvântării a fost: "Basarabia, pământ românesc".

Făcând o incursiune istorică, Părintele Zelea a arătat că aceste teritorii au fost româneşti de veacuri, înainte de apariţia "veneticilor" prin părţile noastre.

A continuat în program D-nul Gheorghe Saftencu, recitând, cu talentul binecunoscut, două poezii, una închinată Basarabiei şi una dulcei Bucovine.

Corul a cântat câteva cântece patriotice, precum şi "Marşul Basarabiei" care a însufleţit pe bravii ostaşi români când au trecut Prutul, în Iunie 1941, "să ia înapoi, prin arme şi scut, moşia furată astă vară", adică cu un an înainte, în 1940, în urma înţelegerii Ribbentrop-Molotov.

Participant

HAMILTON

La 21 Martie 1993, a avut loc la Centrul Cultural "Nae Ionescu" dela Câmpul Românesc, comemorarea a 75 de ani dela Unirea Basarabiei cu Patria Mamă, eveniment care a fost organizat de Asociaţia Culturală din Hamilton.

Festivitatea a început prin oficierea unei slujbe religioase, în memoria celor ce s'au jertfit pe câmpul de luptă, precum şi a victimelor nevinovate ce au căzut pradă bestialităţii bolşevice. A slujit Părintele Ion Bunea, parohul Bisericii "Sf. Gheorghe" din Toronto.

În continuare, seria de conferinţe a fost deschisă de către D-nul George Donison, noul preşedinte al Asociaţiei. D-nul Donison a făcut o prelegere în limba engleză despre Basarabia, pentru auditorul canadian prezent în sală. De apreciat este faptul că D-nul Donison face parte din a treia generaţie născută pe pământul Canadei, şi care îşi păstrează sentimentele, limba şi tradiţiile româneşti.

Seria de conferinţe a fost continuată de Dl. Dorian Popescu, care a făcut o amănunţită prezentare istorică a acestui teritoriu mult disputat - Basarabia - subliniind importanţa unirii cu Patria Mamă. A urmat Dl. Profesor Tudor Bompa care ne-a vorbit despre calvarul prin care au trecut Românii basarabeni din 1940 până în prezent. Dl. Bompa, recent sosit din Basarabia, ne-a pus la curent cu ultimele ştiri şi cu problemele pe care le întâmpină Frontul Popular Creştin Democrat din Moldova.

După încheierea conferinţelor, atenţia ne-a fost reţinută de prezenţa lui Ştefan Hruşcă, ce ne-a delectat cu baladele sale, creând o atmosferă de adevărată sărbătoare naţională.

Sala în care s'a desfăşurat banchetul a fost festiv ornamentată şi trebue să subliniez existenţa drapelului Republicii Moldova, trimis de Frontul Popular Creştin Democrat din Chişinău cu ocazia acestei ceremonii.

Meniul, alcătuit cu îndemânare şi pricepere de către cu grup de doamne, a fost variat şi bogat.

Ceremonia s'a încheiat într'o atmosferă de sărbătoare şi bună dispoziţie.

Mulţumim şi pe această cale organizatorilor şi celor care au participat.

Corespondent,

Roxana EFANOV

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile:

LIMBA VECHILOR CAZANII

Voi, Români de peste munţi şi oceane, atraşi de dorul gliei, înainte de a descăleca din avion, învăţaţi noua limbă părintească ce-o grăiesc luminaţii ţării.

Odată ajunşi printre noi, nu veţi mai auzi de crime, jafuri, escrocherii şi mizerie, aşa cum citeaţi în presa capitalistă. Azi nu mai avem crime, avem doar dese "fenomene ce calcă legea", ori "degradarea morală şi fizică din reţeaua tehnico-sanitară" care se traduce "mizeria din spitalele ţării"; iar "activat în justiţie"... este egal cu "a fost prins, arestat şi dat în judecată" etc. Pentru a căpăta "prestigiu", e destul să te uiţi la TV. Totul e frumos, lăudăros şi împachetat într'o supă de fraze pe care cu cât le citeşti mai mult, cu atâta le înţelegi mai puţin.

Politicianul promite şi nu se ţine de cuvânt. Pe D-nii Iliescu-Văcăroiu nu poţi să-i acuzi că nu se ţin de cuvânt, pentrucă nu-i înţelegi ce au vrut să spună. Totul e un ghiveci de idei sfârâmate, încât profeţiile Pythiei - care uita să pună virgula - dela Oracolul lui Appola din Delphi pot fi date ca exemple de claritate şi precizie.

Există un limbaj al mahalalei în fiecare ţară, dar acest limbaj nu se "simbiozează" cu limbajul din consiliile de miniştri.

"Smecherul" spunea la palton că-i plapumă, pentrucă noaptea se învelea cu el. Găseai în acest limbaj humor şi imaginaţie. "Limba de lemn" este un conglomerat de eufemisme amorfe, un paravan ca să nu poţi vedea realitatea.

Un exemplu de cum vorbeau "cafegiii" de altădată:

"Gineşte-i muşamaua la crăcană că-i purcea de lovele, dar întinde-o pe şest ca să nu te sprincenească scatiul" (Uită-te la portofelul dela buzunarul din spate al pantalonilor că-i plin de bani, dar fii prudent ca să nu te vadă poliţaiul).

Azi în România - scrie un ziarist american - cuvântul e puternic când nu spune nimic.

• • •

ESTE, DĂ-I PE DRUM

Dosarul lui Miron Cosma, acuzat de crimă, a fost înaintat Procuraturii, spune Dl. General Mănescu, ministru de Interne, dar Procuratura nu i-a trimis încă "invitaţia" să se prezinte.

• • •

CONCURENŢĂ CU ACELAŞI PREŢ

70% din farmacii sunt proprietate particulară, dar guvernul le-a impus preţ fix la medicamente, oprind concurenţa în numele privatizării originale.

• • •

POMPIERII CAUTĂ APĂ

Pentrucă reţeaua hidranţilor de incendiu e aproape inexistentă, pompierii sunt obligaţi să alerge, la mari distanţe, după apă; când a fost un incendiu la Vama din Calea Rahovei, fabrica de bere din vecinătate a refuzat să ofere apă pompierilor.

• • •

"OPERAŢIUNI DE RUTINĂ"

S'a reamintit publicului despre "Noaptea Sfântului Bartolomeu" din 3 Martie 1949 când la 280.000 de ţărani ce formau familiile fruntaşe ale satelor li s'a luat toată averea şi au fost expediaţi în vagoane de vite, peste noapte, în Câmpia Bărăganului. Dăm numele criminalilor: Ana Pauker, Vişinski, Vasile Luca şi Gheorghiu-Dej. Mii de oameni au murit în acea noapte pe care comuniştii au socotit-o ca ceva banal: *"Operaţiune de rutină"*. Niciodată în istoria lumii n'au fost atâţia oameni arestaţi într'un timp atât de scurt, pe o suprafaţă atât de mare.

• • •

STRĂZI CU NUME UNGUREŞTI

Guvernul s'a arătat dispus să acorde unele drepturi grupului maghiar. Numele străzilor în oraşele unde ei formează majoritatea vor fi scrise în limba maghiară. Se va crea un "Comitet Consultativ pentru Minorităţi", se va deschide o şcoală specială pentru Maghiari la Târgu Mureş, iar universităţile vor acorda o cotă minorităţilor.

La primele întâlniri (Elveţia, 1992) începute de "International Research and Exchanges Board" Ungurii şi Românii nici n'au vrut să stea în aceeaşi odaie. Acum îşi dau mâna. Unele probleme mai rămân de rezolvat pe cale paşnică, nu ca în Iugoslavia.

• • •

FACEM PROGRES!

Statisticile Ministerului de Interne arată că din 1988 până în 1992 corupţia a înregistrat o creştere de 400%.

• • •

CU DUHUL BLÂNDEŢII

O manifestaţie de protest a credincioşilor din Pucioasa, ce avea ca ţintă Atelierul de Creaţie "Noul Ierusalim", a fost interzisă de însuşi Patriarhul care a spus că "Biserica e iertătoare".

• • •

UNDE SE DUC BANII!

Avem nevoie de tractoare, de îngrăşăminte pentru terenurile agricole, de piese de schimb ca să reparăm şi să redeschidem fabricile şi pe ce credeţi că se cheltuiesc dolarii împrumutaţi?

Pe ţigări, $6,3 milioane; nasturi şi capse, $1,8 milioane; bere, $1,3 milioane etc. Cele mai multe articole: ţesături de lână, frigidere, încălţăminte sunt articole ce se pot produce în ţară.

Nu poţi opri o firmă cu capital străin să importe tot ce doreşte, dar poţi impune taxe vamale ca să-ţi protejeze industria proprie. Lucru pe care guvernul nu-l face şi nu e greu de înţeles: afacerile cu importul de ţesături se bazează pe ţesătura dintre oamenii guvernului şi oamenii de afaceri!

În rezumat: împrumuţi $$$$ ca să cumperi articole pe care le poţi produce în ţară, creând astfel şomajul pentru care împrumuţi, iar $$$$ ca să plăteşti şomerii.

• • •

RADIO ŞI TV SUB CONTROL!

S'a propus în Parlament înfiinţarea a două consilii de administraţie a Radiodifuziunii şi Televiziunii Române. Consiliile vor fi alcătuite din 15 membri: FDSN-işti şi Opoziţia.

• • •

UNDIŢE, NU PEŞTE

România a căpătat credit ca să-şi cumpere grâu; iar cei care-l vând au tot interesul să ne menţină ca clienţi. În schimb, din surplusul de valută, în loc de tractoare se cumpără ţigări, capse, rachiuri şi alte articole de "primă necesitate". Unui om flămând de pe malul lacului îi dai şi o undiţă.

• • •

NE CONDUC HANDICAPAŢII

Prin legea 63/1991 handicapaţii nu plătesc nici o taxă când primesc leafa; dar la trei spitale din Alba Iulia 12 doctori sunt handicapaţi (inclusiv directorii şi medicii specialişti), iar în învăţământ (liceu) şapte directori sunt şi ei pe lista handicapaţilor. Legea e clară şi nu permite ca un doctor sau profesor să deţină funcţie când e handicapat. Legea însă permite să fii ministru sau membru în Parlament şi să fii handicapat la creier.

• • •

AU GREŞIT PORTUL

Sofia şi Bucureşti se acuză reciproc pe chestiunea impunerii sancţiunilor contra Iugoslaviei.

Bulgaria afirmă că remorcherul "Filiaşi-10" a plecat din portul Tulcea cu 6 bărci încărcate cu peste 6000 de tone de petrol pe care le-a descărcat în portul iugoslav Prahova; dar România susţine că petrolul a fost descărcat în portul bulgăresc Vidin şi poate "confirma" cu jurnalul de bord al remorcherului. Bulgaria spune că în Vidin nici nu există facilităţi de descărcare a petrolului...

Aliaţii vor trimite 6 vase ca să ajute controlul navigaţiei pe Dunăre! Dar contrabandiştii ameninţă: în caz că suntem opriţi vărsăm petrolul în Dunăre şi...La revedere Delta!

• • •

S'A SCHIMBAT "BOIERUL" ILIESCU?

Rânduri din ţară: "In 27 Martie la Kişinău (păstrăm ortografia autorului) a fost un program, transmis prin televiziune, în amintirea Unirii Basarabiei cu România de acum 75 de ani. Printre alte numere de program Tudor Gheorghe a cântat poezia lui Radu Gyr: "Ridică-te Gheorghe, Ridică-te Ioane!". Nu îţi poţi închipui ce emoţie m'a cuprins auzind la televizor poezia cântată".

"Duminică 28 Martie în jurul orei 13.30 tot la TVR Bucureşti s'a făcut prezentarea lui Radu Gyr, cu tot trecutul de luptă şi credinţă, m'am trezit cu ochii în lacrimi".

Înţelegem lacrimile din ochii obosiţi de aşteptare dar, din experienţă, ne zboară gândul către Calul Troian: Fereşte-te de comunişti, chiar când îţi aduc laude.

Şi-a schimbat Dl. Iliescu "Originalitatea"? A dat vreo declaraţie că şi-a sucit părerile despre legionari? Dl. Iliescu face ca o buturugă. Încercăm să ghicim ce se ascunde în dosul lui "Ridică-te Gheorghe" şi laudelor aduse martirului legionar Radu Gyr.

Cunoscând tacticile "tovarăşilor" şi situaţia din ţară, alegem versiunea cea mai plauzibilă:

Tinerimea se luptă cu aceeaşi vigoare ca şi tinerii de acum trei generaţii. Ei au început să câştige încrederea maselor încât Dl. Iliescu nu-i mai poate doborî la trântă dreaptă în faţa urnelor şi acum zâmbăreţul tov. recurge la învechitele metode: pregăteşte terenul ca să poată compromite pe făuritorii revoluţiei.

Reamintim că pentru a discredita lupta exilului s'a organizat "Grupul IV Legionar" confecţionat "din stofă comunistă", (Pacepa, Orizonturi Roşii") cu scopul de a comite crime în folosul comuniştilor şi a arunca vina în cârca legionarilor.

Cu ocazia răzmeriţei din Piaţa Universităţii ca s'a dovedit că cei care au dat foc automobilelor, ca să compromită lupta celor care strigau "Vrem libertate", au fost agenţii provocatori ai Securităţii infiltraţi printre studenţi.

Ce se complotează acum? Se plănuieşte înflăcărarea tineretului ca să-l scoată în stradă şi apoi să-l compromită cu acte ilegale comise de securişti?

Se caută un nou Câmpeanu să colaboreze cu FDSN-ul?

Am dori să greşim, dar până atunci trebue să fim prudenţi: să nu ne lăsăm magnetizaţi de şovinism şi nici de "naţionalismul" sârbesc.

Avem încredere că tineretul nu se va lăsa înşelat.

George DRAGU

La sediul PNŢCD din Bucureşti s'a dezvelit bustul lui Iuliu Maniu.

• • •

S'au întors 18 familii de Saşi din motivul: "Suntem fermieri şi în Germania nu mai avem piaţă de desfacere".

• • •

Cursurile universitare vor fi în general de cinci ani.

• • •

S'a retipărit volumul "Poveşti" al Reginei Maria.

• • •

Banca Naţională a Moldovei din Chişinău a emis bancnota "Leul moldovenesc".

• • •

Primăria Capitalei caută sprijinitori pentru a putea deschide un "Azil de Noapte" care să ofere o masă, o baie şi un pat peste noapte celor în nevoie.

• • •

S'au înregistrat până'n prezent 24 de societăţi bancare. Conform legii, Banca Naţională a României reprezintă autoritatea bancară centrală.

• • •

Până acum peste 3000 de Români au fost expulzaţi din Germania. În 1992 au cerut azil politic 103.000, dar numai 1% a primit calificarea de refugiat politic.

• • •

În unele oraşe s'a introdus cartela pentru lapte.

• • •

În buget se prevăd încasări de $4,3 miliarde şi cheltuieli de $5,1 miliarde. Deficitul este în acord cu limitele impuse de "International Monetary Fund".

• • •

Inflaţia pe luna Februarie a fost de 8,2%, iar în Ianuarie de 11,5%.

• • •

Statele Unite au acordat un credit de $10 milioane cu care să se cumpere grâu. În 1992 recolta a fost cu 12,3 milioane tone mai mică din cauza secetei şi a lipsei de îngrăşăminte.

• • •

"Telegraful Român", editat de Arhiepiscopia Sibiului, a împlinit 140 de ani de apariţie neîntreruptă.

• • •

În anul 1989 România era cea mai "colectivizată" ţară din lume întrecând pe Coreeni, Chinezi şi Cubanezi.

• • •

La Universitatea din Bucureşti s'a dezvelit bustul Regelui Mihai I, donat de unele organizaţii româneşti din diaspora.

• • •

Rabinul şef Moses Rosen se plânge (*"Cronica română"*) că Evreii renunţă la propria lor etnitate şi dă ca exemplu pe D-nii Petru Roman, Adrian Severin şi Ştefan Cazimir.

• • •

Suma bancnotelor false de 200 lei atinge 15 milioane.

• • •

Rujeola încă face ravagii printre copii. Au fost înregistrate sute de cazuri pe aproape tot cuprinsul ţării.

• • •

Pentru un puşcăriaş statul cheltuieşte 7800 de lei lunar (casă, masă).

• • •

Specialiştii în evoluţia preţurilor spun că după 1 Iulie inflaţia va fi de 15%, iar guvernul admite doar 5-10%.

• • •

Telefoanele publice continuă să fie jefuite. Se vor introduce telefoane noi, rezistente, aduse din Franţa, ori din Africa de Sud. În Capitală sunt 5000 de telefoane publice urbane şi 570 interurbane.

• • •

E criză de benzină, iar la negru costă 250-400 de lei litrul.

• • •

Dl. C.V. Tudor a rămas imun, el a fost achitat în ultimul proces de calomnie.

• • •

Întrebare: este Alexandru Drăghici în Ungaria sau în România ocrotit de Securitate? Nu i s'a luat casa şi, se spune că, primeşte regulat pensia.

• • •

Dela "Academia Caţavencu" citire: " Din căsoiu' lu' Nea Nicu,/ N'a rămas nici polonicu' ". Bucătăria dictatorului s'ar afla acum la restaurantul "Velvet" din Capitală.

• • •

Ca şi'n România! La o construcţie în aproprierea fostei locuinţe a şefului poliţiei secrete ruse, Beria, s'au descoperit numeroase cadavre. Omul lui Stalin, Beria, lucra ore suplimentare şi la domiciliu.

• • •

Două avioane militare MIG-12 cu dublă comandă s'au ciocnit în zbor. Un pilot a scăpat cu viaţă, alţi doi au murit.

• • •

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

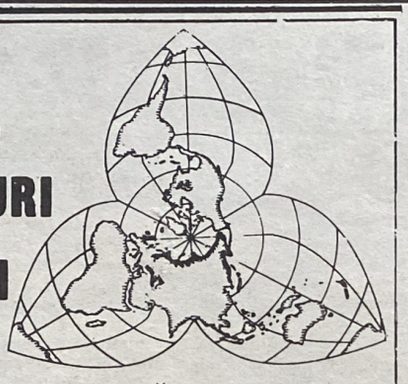

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

ELŢÎN A ÎNVINS, DAR LUPTA CONTINUĂ

Rezultatul referendumului din 24 Aprilie a arătat că Boris Elţîn se bucură încă de încrederea poporului rus.

Din electoratul de 105,5 milioane de alegători cu drept de vot, s'au prezentat 65% pentru a răspunde la cele patru întrebări, procentaj care a depăşit prezicerile pesimiste.

Boris N.Elţîn

La prima întrebare, de încredere în preşedinte, au răspuns afirmativ 59% din cei care s'au prezentat la vot, iar la cea de sprijin al programului său economic, 53%. De notat, că această întrebare a fost special introdusă de Congres în speranţa că va fi buturuga care va răsturna reformele preşedintelui. Elţîn trebuia să obţină peste 50% din procentajul celor care s'au prezentat la vot, pentru a fi considerat că are suportul alegătorilor.

Întrebarea a treia şi a patra, pentru a fi luate în considerare, trebuiau să întrunească 50% din întreg electoratul. Astfel, dorinţa de a se ţine cât mai curând alegeri pentru un nou parlament, a obţinut numai 43%, deşi 67% din cei care au votat au dorit acest lucru (Şi aici a fost o manevră a Congresului). Întrebarea a patra, de alegeri pentru un nou preşedinte, a avut numai 31% răspunsuri afirmative.

Suportul cel mai mare a fost obţinut de Elţîn în marile oraşe, mai ales la St. Petersburg şi Moscova. Astfel în capitala Rusiei, 75% din alegători i-au dat vot de încredere, iar 70%, de sprijin al reformelor sale economice.

Victoria lui Elţîn a produs un sentiment de uşurare, atât Preşedintelui Clinton, cât şi celorlalţi lideri occidentali care au căutat să sprijine pe preşedintele rus în reformele democratice şi economice din ţara sa. Desigur în cazul unui insucces, nimeni nu ar mai fi avut curajul să investească valori într'o Rusie care s'ar fi întors iar pe un drum conservator.

După cum se ştie, la Vancouver, după întâlnirea Clinton-Elţîn, preşedintele american a anunţat un ajutor de 1,6 miliarde de dolari şi a stimulat o urgentă întâlnire la Tokio a reprezentanţilor grupului celor şapte state puternic industrializate, G-7. (SUA, Japonia, Germania, M.Britanie, Franţa, Italia şi Canada).

Alexandr V. Ruţkoi

La Tokio, G-7 a hotărât un ajutor de 28 de miliarde de dolari, alocat pe diverse sectoare.

Jumătate din sumă urmează să fie disponibilă chiar anul acesta prin Fondul Monetar Internaţional şi Banca Mondială. SUA a mai promis 1,8 miliarde pe lângă cele 1,6 anunţate la Vancouver. Condiţia de bază pusă de G-7 este scăderea inflaţiei la 25% pe lună (în prezent este de 50%).

Întrebarea majoră este dacă Elţîn va putea să-şi ducă la îndeplinire programul economic, având tot timpul în faţă un parlament contrar. După referendum, atât Hazbulatov cât şi Vicepreşedintele Ruţkoi au arătat aceeaşi ostilitate pentru reformele preşedintelui. Probabil că până la urmă Elţîn va fi constrâns să facă unele compromisuri. El a promis înainte de referendum o nouă Constituţie şi o legislatură formată dintr'o cameră superioară şi una inferioară. E greu de presupus cum va realiza acest lucru cu actualul parlament.

În Rusia, deşi sunt peste 100 de partide, pentru parlament conteză trei mai grupări politice. Astfel, se poate desprinde un aşa-zis Partid prezidenţial, format din democraţi şi liberali, Uniunea Civică, formată din moderaţi şi Uniunea Rusă care reprezintă o alianţă de neocomunişti şi naţionalişti. Partidul prezidenţial este suficient de puternic pentru a împiedica un vot de demitere a preşedintelui, dar Elţîn va avea nevoie, pentru a putea să-şi ducă politica sa, de o alianţă în parlament cu Uniunea Civică, care este pentru democraţie şi o piaţă liberă, dar preconizează o trecere mai lentă.

Trecerea dela un regim totalitar la o adevărată democraţie nu s'a putut face decât în Germania şi Japonia după o ocupaţie militară de câţiva ani, care a asigurat ordinea şi înlăturarea foştilor demnitari şi a partizanilor lor, permiţând astfel formarea unor partide cu adevărat democratice.

Armata rusă a stat până acum neutră, dar s'a semnalat existenţa unor cercuri ultraconservatoare, cum este Uniunea Ofiţerilor care are peste 40.000 de membri şi este ostilă guvernului lui Elţîn.

AGONIA BOSNIEI

Tragedia din Bosnia confirmă din nou adevărul istoric că soarta statelor mici este dictată de interesele economice sau politice ale marilor puteri.

După un an dela începerea războiului din Bosnia, nu s'a făcut practic nimic pentru oprirea masacrării populaţiei civile, de către trupele paramilitare sârbe. Peste 100.000 de morţi sau dispăruţi şi peste un milion de refugiaţi. (Numai la Sarajevo au fost ucişi 11.000 de oameni şi răniţi 50.000).

Deşi Bosnia-Herţegovina a fost considerată un stat independent şi a fost primită ca membră ONU, noua Iugoslavie (Serbia şi Muntenegru) a acţionat ca agresor, ajutând trupele paramilitare sârbe să cucerească 70% din suprafaţa Bosniei şi să ducă o continuă luptă de curăţire etnică, prin masacrarea populaţiei civile musulmane sau alungarea ei prin bombardamente şi înfometare. De reamintit că Sârbii au utilizat aceleaşi mijloace în Croaţia, unde au ocupat o treime din teritoriul acesteia.

Forţele de pace ONU, care au avut mandat numai pentru supravegherea distribuirii ajutoarelor alimentare şi medicale, au fost mereu împiedicate în misiunea lor. Ele au fost spectatoare la uciderea populaţiei civile, având ordin să deschidă focul numai pentru autoapărare.

Consiliul de Securitate a dat în sfârşit rezoluţia de întărire a zonei interzise de zbor de deasupra Bosniei, decretată tocmai din Octombrie 1992, dar încălcată de Sârbi de sute de ori. Replica acestora a fost imediată. După începerea patrulării avioanelor NATO, a fost intensificată bombardarea capitalei şi a oraşului Srebrenica, unde erau asediaţi 60.000 de refugiaţi.

Oraşul a fost nevoit să se predea contra promisiunii de a permite evacuarea refugiaţilor.

Deoarece Sârbii bosniaci au continuat să refuze semnarea planului Vance-Owen, de împărţire a Bosniei în 10 provincii, după criterii etnice, Consiliul de Securitate s'a decis să voteze sancţiuni severe economice împotriva Iugoslaviei, după câteva amânări la intervenţia americană, pentru a nu influenţa nefavorabil referendumul lui Elţîn, din 24 Aprilie. Rezoluţia a fost votată (Rusia şi China s'au abţinut), dar data aplicării a fost fixată pentru 26 Aprilie. Se prevede închiderea circulaţiei pe Dunăre pentru vasele sârbeşti, ca şi interzicerea oricărui vas de a se apropia la mai puţin de 12 mile de coasta Muntenegrului din Adriatica. Toate conturile bancare guvernamentale din străinătate vor fi înghetate ca şi celelalte bunuri.

Radovan Karadzici

Promisiunea mereu amânată a Preşedintelui Clinton, de a lua măsuri mai energice s'a izbit de opoziţia Franţei şi a Angliei, ambele temându-se de represalii asupra trupelor lor care fac parte din forţele de pace din Bosnia.

Victimele nevinovate ale războiului

Propunerea de atacuri aeriene limitate asupra bateriilor de artilerie sârbe şi a rutelor de aprovizionare a acestora, a fost luată în consideraţie ca singura soluţie eventual acceptabilă pentru Occidentali, după consultări îndelungate.

Autorul moral al războiului atât din Croaţia cât şi în prezent în Bosnia, este considerat Preşedintele Serbiei, Slobodan Miloşevici, care din comunist conservator a devenit demagog naţionalist. Printr'o propagandă vicios manipulată, el a declanşat o isterie naţionalistă printre minorităţile sârbe, întâi în Kosovo, apoi în Croaţia şi în final în Bosnia. Utilizând chiar fotografii din al Doilea Război Mondial, el a convins pe Sârbi că sunt în iminenţă de a fi măcelăriţi şi deci este nevoie să lupte în formaţii paramilitare, împotriva străinilor.

Profitând de şovăielile Occidentalilor, Sârbii şi-au impus, până în prezent, punctul lor de vedere, făcând tot ce au vrut. Au întrerupt şi reluat tratativele de pace, pentru a câştiga timp şi a cucerit cât mai mult teren, iar forţele ONU, prin transportul de mii de refugiaţi au ajutat fără să vrea la curăţire etnică. În unele părţi, ajutorul în alimente şi medicamente nu a făcut decât să menţină viaţa populaţiei musulmane, pentru a fi apoi masacrată de trupele sârbeşti.

Ca situaţia să se complice şi mai mult, s'au semnalat ciocniri armate între trupele croate şi cele musulmane, care au fost până în prezent aliate.

Sub presiunea unor ameninţări cu represiuni militare, Radovan Karadzici a semnat în sfârşit la Atena planul Vance-Owen, dar acceptarea lui definitivă depinde de parlamentul Sârbilor bosniaci, care a respins până acum acest proiect. Punerea în practică a planului presupune trimiterea a cel puţin 50.000 de soldaţi ONU pentru supravegherea aplicării lui. Este problematic dacă Sârbii vor accepta să se retragă de pe poziţiile ocupate şi vor preda armele grele forţelor de pace. De remarcat că ei nu au încetat bombardamentele după semnarea acordului din Atena.

În caz de respingere finală a planului Vance-Owen, aplicarea unor intervenţii militare (chiar numai restrânse aeriene), preconizate de administraţia Clinton, nu se bucură de suportul populaţiei americane, încă sub influenţa spectrului Vietnamului. Importantă va fi şi poziţia Rusiei, pentru care Serbia a fost totdeauna un aliat tradiţional.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

NOILE AXE

Lucian G. COSTI

Puterile continentale au visat întotdeauna să-și extindă stăpânirea asupra unor teritorii cât mai vaste, până când erau atinse limitele geografice terestre și se ajungea la țărmul mărilor sau oceanelor. Rusia este exemplul tipic al unui stat fără ieșire la vreo mare navigabilă, care a provocat constant conflicte și războaie de cucerire spre a ocupa mereu mai mult pământ străin și a-și atinge scopul de a obține accesul la mare sau ocean. Pe timpul țarilor, Rusia reușea să controleze Marea Albă, Marea Barents, Marea Baltică și Marea Neagră, în zona europeană și să-și extindă dominația până în Oceanul Pacific, la Vladivostok. Cu excepția ieșirii la Oceanul Pacific, nici una din porțile la mare cucerite de Ruși nu putea oferi rangul de putere maritimă pentrucă traficul pe mările din partea europeană se afla deja sub controlul altor state europene constituite natural de-a lungul țărmurilor. Strâmtorile, cea dela Dardanele fiind esențială pentru Rusi, erau dominate de alte state; chiar și accesul la Oceanul Pacific era puțin folositor datorită distanței uriașe de Moscova și de prezența imediată a Japoniei, incomodată de planurile de agresiune rusești. În cramponarea oarbă pe ideea de a deveni o supraputere maritimă, Moscova a risipit o cantitate enormă de energie, numai ca să ajungă să se învecineze cu porțiuni cu acces la mare. Cel de-al Doilea Război Mondial îi oferise șansa să-și realizeze visul: acces direct la Mediterana prin Coasta Dalmației stăpânită de Tito, cel care fusese la început un obedient pion al Kremlinului. Odată ce situația din Europa s'a modificat și Iugoslavia lui Tito dă semne de nesupunere, Rușii trec la aplicarea celui de-al doilea plan, de a domina ieșirea la Oceanul Indian, scop în care este preparată riguros invadarea Afganistanului. Urma apoi crearea de tulburări în Belucistan, partea sudică a Pakistanului și în fine Rusia putea trece la acțiune spre a-și adjudeca accesul nestingherit la mările Sudului.

Migăloasa construcție a statului sovietic a permis Rușilor să nesocotească un principiu diplomatic, pe care guvernele rusești din perioada țaristă îl respectau cu scrupulozitate în vederea obținerii de avantaje teritoriale în dauna statelor vecine și anume stabilirea de alianțe (care nu erau decât de circumstanță) cu alte state nutrind gânduri agresive. Germania avea să fie partenerul privilegiat al Rusiei în acest joc pentru supremație, pentrucă și ea, ca și Rusia, suferea de complexul "nerealizării" ca mare popor, împiedicat să devină conducătorul lumii din cauza aceleiași ingrate poziții continentale și a viguroasei riposte franceze care bloca accesul spre Atlantic. Tot spațiul aflat între aceste două popoare devenea dintr'o dată un fel de spațiu de pradă, pentrucă, evident, alianța n'avea nimic romantic, ci semăna mai repede cu un pact între două animale feroce, gata să profite de orice neatenție a partenerului.

Pactul dintre Stalin și Hitler de împărțire a țărilor ce au avut nesansa să se afle între Rusia și Germania este rezultatul aplicării acestui principiu al asigurării alianțelor temporare dintre două puteri continentale, care'n fond își reglau conturile pentru o scurtă perioadă, până când raportul de forțe se modifica net în favoarea uneia sau alteia. Hitler este primul care călca acordurile cu Rușii, considerând că forța sa militară era suficientă spre a-și dobori partenerul. Revanșa lui Stalin nu întârzia să vină, odată convinse statele anglo-saxone de pericolul major reprezentat de Germania lui Hitler. Rămas stăpân și peste o mare parte din țara fostului său aliat, Stalin trasa o nouă politică de expansiune, de data aceasta fără să se mai bazeze pe alianțe cu alte puteri continentale. China nu a reprezentat un partener ideal, pentrucă era un stat învecinat direct cu Rusia și nu-și baza politica, în mod tradițional, pe expansiune.

Eșecul marelui imperiu construit de Stalin a făcut ca Rusia să-și reconsidere strategia. Germania a redevenit un aliat potențial și dialogul dintre Helmut Kohl și Gorbaciov, început în Septembrie 1990, este preludiul unei noi politici de elaborare de "pacte" ruso-germane. Germania a fost și ea obsedată de crearea de "axe", pe care să-și bazeze acțiunile de cucerire și expansiune. Așa a apărut axa Berlin-Roma-Tokio, de tristă faimă. De ce oare nu-i posibilă o axă Berlin-Moscova? Graba cu care cancelarul Kohl și-a folosit farmecele diplomatice în Japonia, pledând unui masiv influx de ajutor Rusiei, nu face decât să confirme ipoteza existenței noii axe, pe care succesorul lui Gorbaciov, Elțin, se pare că o respectă întocmai. Dezmembrarea Cehoslovaciei, fărâmițarea Iugoslaviei, intrarea Țărilor Baltice în sfera rusească, în ciuda luptei disperate a Balticilor de a scăpa de strânsoarea muscală, toate confirmă existența unui abil joc de culise.

Deosebit de periculos pentru România, singura țară ce nu a intrat încă în caruselul destrămării, acest pact pare a nu fi sesizat la București. Toți sunt preocupați de intrarea în Europa, înțelegând prin aceasta doar Europa de Vest, după un clișeu care era valabil până în 1989. Dar oricine poate să remarce că, în afara unor unificări cu caracter economic, construcția politică a Comunității Europene bate pasul pe loc și noi ițe se urzesc pe continent. Noua orientare a Berlinului spre Est, a însemnat o schimbare majoră în politica celei mai prospere țări de C.E. O simplă privire asupra celor petrecute în ultimii trei ani în Europa, ne arată că nimeni n'a fost interesat în primirea fostelor țări comuniste în oaza de fericire a Europenilor din Vest, nu s'a creat nici un plan Marshall, nu s'a ajutat cu nimic la înlocuirea structurilor comuniste. Tot efortul a fost îndreptat în reîmpărțirea Europei de Est, în tăierea de noi frontiere și zone de influență, adică exact contrariul demagogiei occidentale despre "drepturile omului", "democrație" sau "inviolabilitatea frontierelor". Este greu de înțeles că nici măcar ziarele de Opoziție din România nu au priceput jocul, deși au existat câteva temeri exprimate în acest sens; obsesia rămâne "Europa de Vest" și aplicarea sacrosanctelor ei principii, deși este limpede pentru oricine că Europa de Vest nu e dispusă să extindă aceleași definiții și în afara ei. De altfel însăși noțiunea de Europa de Vest și-a pierdut sensul pe care-l avea înainte de dispariția URSS.

Într'o lume în continuă schimbare, cei aflați la putere la București se comportă ca și cum nu s'ar fi întâmplat nimic. Se fac vizite de ploconeli la Kiev afirmându-se că Ucraina nu are nici o culpă în problema pământurilor românești smulse de Stalin în 1940, ca urmare a Pactului Hitler-Stalin, ignorându-se faptul elementar că Ucraina exista ca stat și în 1940 și a fost membră a ONU în toată perioada postbelică. Nimeni nu are curajul să pună problema tranșantă a retrocedării ținuturilor ocupate. Prezența armatei rusești în Transnistria nu mai incomodează pe nimeni, iar declarațiile lui Kozîrev, privitoare la refacerea legăturilor "istorice" dintre slavi, o afirmare clară a panslavismului, nu a deranjat cu nimic la București.

Toate ocaziile istorice oferite de această epocă de mari răsturnări sunt pierdute cu o nepăsare de cei care și-au asumat rolul să ne conducă. Bucureștiul nu a impus recunoașterea națiunii aromâne în fragilul stat al "Macedoniei", deși ONU este pe cale să-l admită în curând, ca membru. Nu s'a spus un cuvânt despre Românii din Siberia, sau despre Cadrilater, unde urmele satelor românești au fost distruse cu grijă, ca să nu se știe că am existat vreodată acolo. Cei aflați la putere la București uită că datele ecuației s'au modificat radical față de perioada atotputernicei URSS și că Rusia de azi nu mai este supraputerea de ieri, deci există un amplu spațiu de manevră. Faptul că diplomații fac tot felul de afirmații liniștitoare cu privire la eternele frontiere, nu miră pe nimeni, pentrucă este apanajul diplomației să evite adevărul; dar la noi se poate observa o îngrijorătoare lipsă de acțiuni în sensul refacerii României Mari. Cu alte cuvinte, am admira "stilul" diplomației bucureștene dacă și-ar arăta preocuparea pentru retrocedarea teritoriilor cedate în 1940; și integral, nu numai la Est.

Dacă noua preferință pentru o axă Berlin-Moscova a Germaniei este evidențiată de cele petrecute în Cehoslovacia și Iugoslavia, nu este oare cazul ca România să-și orienteze politica externă de o manieră care să-i permită să iasă din strangularea ce i se prepară? Aliații naturali nu pot fi decât aceia care au de pierdut de pe urma "axei Berlin-Moscova". Lumea anglo-saxonă, și'n primul rând America, nu poate fi fericită cu o asemenea configurație, după cum nici Franța, cu toate greutățile ei interne, nu vede cu ochi buni o redesenare a intereselor germane spre Moscova și Tokio. Iată deci încotro trebue să ne îndreptăm cursul politicii noastre externe.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE /LA VOIX ROUMAINE
pentru orice schimbare de adresa, anuntati redactia ziarului cu cel putin 4 saptamâni înainte.

EFEMERIDE

Dintre toate profesiunile din România, aceea de politician este cea mai ușoară și se poate practica fără nici o condiție. În nici o altă meserie nu te poți realiza fără câteva cunoștințe și unele restricții, cu excepția politicii. Candidaților politici la funcții de conducere nu li se cere nici analiza sângelui și în plus, dacă ajung în Parlamentul țării, beneficiază și de imunitate.

Câtă muncă trebue să depună un om pentru a obține o licență, ca după aceea să rămână de multe ori, șomer. Ce greu se ajunge maistru într'o întreprindere, unde se cere pricepere și îndemânare, nu se poate ajunge nici tractorist sau mulgător la ferme dacă nu îndeplinești unele condiții, fără a mai vorbi de cunoștințele necesare unui țăran care practică agricultura sau ale unui păstor, proprietar de oi.

Numai deputaților și senatorilor nu li se pretinde nici o condiție, pentru a intra în forul legislativ al țării. Totul depinde de poziția ce o au în partidul din care fac parte și de influența lor în mijlocul alegătorilor.

Acest fapt nu este nou în România. Cu excepția parlamentarilor din perioada anterioară Primului Război Mondial, aleși pe baza votului cenzitar, pentru a candida la alegerea în Cameră sau Senat, în Parlament, după Primul Război Mondial, a putut intra în cursă oricine putea întruni numărul de voturi necesar pentru a fi ales.

Unde a dus democrația dintre cele două războaie mondiale cu sistemul ei de atunci, s'a văzut. Un rege desfrânat și un prim sfetnic chior au prohodit-o în frunte cu Patriarhul țării.

Avem acum în România un Parlament ales "fără violențe și fără nereguli", după cum au afirmat observatorii străini, la alegeri, care au urmărit cu atenție, la televizor, modul liber de votare din România anului 1992.

Occidentul a respirat ușurat aflând aceasta, pentrucă a scăpat de o belea care îl tot săcâia cu drepturile omului, puterea nomenclaturistă și procesul comunismului și a trecut la ameliorarea propriilor sale migrene: Germania, cu invazia de "azilanți"; Franța, cu schimbarea politicii socialiste și orientarea masivă spre dreapta; Italia cu scandalurile corupției și mafioții ei; Anglia cu amorurile membrilor familiei regale și în coadă, palicarii grec cu utopicele lor pretenții asupra Macedoniei.

În această Europă frământată de propriile ei necazuri, se îmbrâncesc să intre, în stilul capitulării necondiționate dela 23 August 1944, parlamentarii români, cu țara cu tot. Nu ne miră lipsa de patriotism a comuniștilor, educați și anchilozați în internaționalismul lor care nu era altceva decât executarea totală a ordinelor primite dela Moscova. Adeziunea lor la clopârțirea țării din 1940, precum și rezoluțiile congreselor comuniste ale P.C. din România pentru dezmembrarea țării sunt mărturii care nu pot fi înlăturate. Nu ne miră nici faptul că Iliescu a rămas atașat acestor idei. A fost și a rămas comunist împreună cu toți cei adunați în jurul său, cu fdsn, prm, psm și chiar cei din disidentul fsn.

Pentru ei nu contează nici țara, nici neamul. Au fost stăpâni și rămân la stăpâni. Depinde dacă îi schimbă cu alții sau rămân fideli Moscovei.

Ceea ce înțelegem mai greu, este poziția Opoziției parlamentare, a grupărilor independente sau strânse în Convenția Democratică.

Parlamentarii Opoziției parcă își odihnesc oasele după maratonul electoral de anul trecut. Dribla mereu de puterea nomenclaturistă, șutează în vânt, sau în goana alergării duc ștafeta, fanionul adversarului și atunci se pune întrebarea: are România o Opoziție cu adevărat?

După toate greșelile de după Revoluția din 1989, credeam că cel puțin acum s'a creat o maturitate politică, pentrucă prezența în Parlament a Opoziției după alegerile din 20 Mai 1990, a fost cea mai mare greșeală politică, a fost faptul care a validat toate infracțiunile fsn-iste și a legalizat rămânerea comuniștilor la conducerea țării.

Vechile partide politice au rămas cu mentalitatea din 1938, iar simulacrul de partid al Alianței Civice - care a distrus o organizație ce părea că într'adevăr se maturizase ceva în România - n'are trecut și nu va avea nici viitor, lipsit total de ceea ce ar trebui să fie un partid politic. În România însă apar idei peste noapte care de care mai năbădăioase, scornind fel de fel de iluzii în fantezia și disperarea lor.

Dorita împotmolire a României de dușmanii ei a reușit până acum, dar politica este ca jocul de șah. După turneul lui Boby Fisher la Belgrad și declarațiile lui asupra embargoului împotriva Serbiei, un ascultător a întrebat postul de radio Erevan, dacă un partener care a pierdut piese și a rămas doar cu regele, regina și nebunii, poate câștiga partida împotriva unui partener cu toate piesele intacte?

Se poate - a răspuns radio Erevan - dacă partenereul cu toate piesele intacte primește ordin să nu facă nici o mișcare.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

AZILUL POLITIC AL ROMÂNILOR

-IV-

——Ion BOIERU——

Problema Românilor care cer azil politic este, de fapt, foarte complexă, deoarece în cuprinsul ei intră mai mulţi factori, care sunt variaţi. Din cauza aceasta, şi seria noastră de articole a fost mai analitică, pentru a sublinia, măcar în treacât, diferitele aspecte legate de această problemă.

Primii factori, care trebuesc luaţi în considerare şi care ne şi permit să facem o selecţie chiar dela început, sunt daţi de condiţiile politice şi sociale, care există în ţara de unde vin refugiaţii, în cazul nostru: România. Căci se pune întrebarea dacă există cauze primare şi serioase, care forţează procesul de refugiu politic. La acest factor, se adaugă imediat un altul, corelat, şi se referă la statutul politic al solicitantului. Este refugiatul despre care e vorba, un refugiat politic, în esenţă, sau ceva circumstanţial, care nu are decât tangenţe foarte vagi cu refugiul politic?

Pentru noi, cei care urmărim fenomenul comunist, în toate formele în care s'a dezvoltat în România, şi deci avem o cunoaştere, nu superficială, ci de pătrundere sociologică şi politică, putem afirma, fără jenă, că în România, domneşte încă o dictatură comunistă, care este foarte sofisticată şi de-a dreptul periculoasă, atât pentru viitorul ţării, cât şi pentru relaţiile internaţionale.

În România nu se poate vorbi de libertăţi care se acordă cetăţenilor, ci de spolierea tuturor libertăţilor; cele mai multe din libertăţi sunt numai aparente, nu reale, căci sunt anulate prin tot felul de restricţii, create intenţionat pentru ca nimeni să nu poată beneficia de acestea. Sunt scrise doar pe hârtie, după modelul comunist, practicat în România din 1945 şi până astăzi, în acelaşi mod. Regimul este completamente comunist, cu eşaloane de nomenclaturişti în toate posturile de conducere politică şi administrativă. Aceştia nu au nici un fel de apercepţie a libertăţii, a democraţiei şi a demnităţii umane. Desigur, cancelariile diplomatice şi o parte din ziariştii presei din lumea liberă, nu au ajuns la intuiţia adevărată a stărilor de lucruri din România, căci nu au fost pregătiţi să înţeleagă fenomenul dislocării comunismului şi a ravagiilor pe care le-a făcut în mentalitatea popoarelor, şi procesul de agonie al marxismului. Ei au trăit într'o lume liberă şi departe de tumultul ţărilor satelite şi nu au priceput deloc substanţa dictaturii comuniste şi a ideologiei marxiste.

Orice ar scrie şi orice ar comunica aceşti reprezentanţi ai lumii libere, dacă nu au sesizat caracterul de dictatură şi de pregnantă ideologie marxistă în România, ei nu vor face nici un fel de serviciu ţării lor, pe care n'o pot servi cu adevăruri, ci numai cu distorsiuni. Căci, în România nu se poate vorbi de libertate şi de şanse de a introduce, la ora actuală, forme cât de primitive de democraţie şi privatizare. Acest lucru este deosebit de important, căci altfel nu se poate înţelege de ce o parte din oameni îşi iau lumea în cap şi pleacă. Sunt mulţi aceia care solicită azilul politic, fără să fie motivaţi de situaţia politică.

Ţinându-se seama de faptul că dictatura de azi, a comuniştilor din România, este foarte sofisticată, se cere multă intuiţie celor care au de luat hotărâri cu privire la statutul de deţinut politic. Regimul dictatorial din România a reuşit să camufleze activităţile sale, cel puţin pentru străini, şi, deci, un refugiat politic are de luptat cu o grămadă de confuzii pentru a lămuri propria lui situaţie. Căci nu se poate cere unui funcţionar de rutină, unui judecător, sau unui diplomat, care are şi prejudicii, uneori, să aprecieze la justa ei valoare condiţia specifică de viaţă politică şi socială din România. Aceşti oameni sunt formaţi după un tipic vechi şi ei nu au evoluat, prin cunoaştere şi studiu, până la punctul de a fi la curent cu ultima evoluţie a ideologiei marxiste sau a dictaturii comuniste.

Dar, acest aspect al problemei pe care o discutăm, adică refugiul politic din România, şi incapacitatea de a stabili cu adevărat caracterul dictatorial al regimului din România, este cât se poate de "delicat", pentrucă se pot răpi drepturile oamenilor care sunt îndreptăţiţi la azilul politic, dar nu li se recunoaşte acest drept, din motive de superficialitate, ignoranţă sau altceva, nu pe temeiul unor principii fundamentale, de morală, de drept şi de umanitate. Aceasta este o situaţie chiar tragică, şi nu are leac, decât dacă un for superior, sau o personalitate inspirată şi cu autoritate în cadrul statal ar putea interveni, pentru a face corectivele necesare, în acest sens.

Soluţia cea mai bună ar fi să se găsească oameni pregătiţi, care să priveasca sub toate formele, şi cât mai complet, datele esenţiale ale condiţiilor în care se judecă procesul de azil politic.

Nu trebue uitat, de către nimeni, că azilul politic este o instituţie morală, înainte de a fi una juridică, socială sau politică. Această instituţie a fost construită, de-a lungul secolelor de principii de morală, care au devenit un standard de moralitate pentru toate societăţile, care au depăşit starea primitivă de "trib", şi s'au angajat în relaţii internaţionale.

Pe lângă asta, azilul politic este o tragedie, căci înseamnă o rupere dintr'o lume în care te-ai format sau puteai să te formezi, dacă eşti încă tânăr, căci porţi în tine întreg potenţialul biologic, psihologic şi ancestral, care ţi-ar îngădui să devii o personalitate bine conturată. Ca apoi să te încadrezi într'o mentalitate care este total deosebită de cea în care ai trăit şi cu care foarte dificil să stabileşti un contact, la început mai ales, când apar toate adversităţile, psihologic, refugiatul politic, în special, vine cu o lume de idei, de proiecte şi de aspiraţiuni, care sunt diferite de cele din societatea de unde a plecat, şi poate tot aşa de diferite de societatea unde şi-a găsit refugiul. Cum se pot stabili punţile între refugiatul politic şi lumea în mijlocul căreia ajunge? Care este capul de pod pe care trebue să-l facă refugiatul ca să fie înţeles şi bine primit, măcar în formele minime de omenie? Şi-au pus oare acei care se ocupă cu refugiaţii politici astfel de probleme, pentrucă se tratează aici cu viitorul unei fiinţe omeneşti, care nu trebue strivit, dacă este să recunoaştem ultimului individ dreptul la demnitatea lui umană. Şi, pe de altă parte, cine ştie ce virtuţi valoroase şi ce energie creatoare poate aduce noul venit, odată cu refugiul său. America, Australia, ca şi Canada s'au format ca societăţi speciale, adică mult diferite de altele datorită valurilor neîntrerupte de refugiaţi, aproape toţi având şi o coloratură politică, chiar dacă nu corespunde politicul lor de atunci, cu politicul de astăzi. Şi toate cele trei ţări şi societăţi pe care le-am menţionat sus (America, Canada şi Australia) şi-au dat contribuţia lor strălucită la istoria lumii, tocmai pentru specificul lor, societăţi formate, primar, prin procesul de imigraţie.

Să nu se uite că o bună parte din refugiaţii români sunt deja profesionişti de strălucită calitate, şi toată pregătirea lor, în condiţiile de libertate din Occidentul unde s'au refugiat din cauza barbariei politice, care apasă, persecută şi anulează valorile umane, nu au putut duce la un sfârşit de realizări majore. Potenţialul multora dintre refugiaţii de azi este extraordinar. Ce mijloace există pentru autorităţile americane, care se ocupă cu problema refugiaţilor, să identifice valorile şi energiile creatoare, care ar putea da roade deosebite şi pozitive, dacă li se oferă şansa de a pune în valoare aceste energii? Nu cumva se tratează problema refugiaţilor politici, cu prea multă uşurinţă şi în termeni birocratici, de multe ori de către mediocrităţi care nu au nici o pricepere pentru chestiunile mai serioase şi fundamentale. Există cineva care să pătrundă în miezul lucrurilor mai profund, din noua administraţie a Preşedintelui Clinton?

NOTE ŞI COMENTARII

ACUZAREA ACUZATORULUI

Între conducerea Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România şi Dl. Andrei Pleşu a izbucnit un război rece. Un război fără gloanţe, deci fără victime. Şi, atâta timp cât n'a curs sânge şi n'au rămas pe câmpul de luptă nici morţi şi nici răniţi, bătălia fiind dusă doar în paginile revistei "22", e bine. E cavalereşte. E, cum ar spune tovarăşul Ion Iliescu... democrat.

Să vedem ce anume a provocat acest război al cuvintelor dintre cei doi combatanţi.

În articolul *"Categoriile d-lui Pleşu"* publicat în numărul 51 al revistei "22" la rubrica *"Tribuna liberă"*, ni se spune dintru început că "În tipologia opoziţiei în România, afirmă Dl. Andrei Pleşu, există în primul rând, opoziţia de resentiment. Aceşti oponenţi, spune domnia sa, sunt foştii deţinuţi politici". Ceea ce, credem noi, este un neadevăr, ca să nu-i spunem o sfruntată minciună, ştiind că Opoziţia din România este, mai mult sau mai puţin, generalizată. Este a întregului popor român - minus, bineînţeles, lingăii ataşaţi la căruţa Puterii. Nu-l putem deci condamna pe Dl. Pleşu pentrucă îşi apără simbria şi pe cei care i-o dau, dar ne rezervăm dreptul de a nu fi de acord cu dânsul pe această temă.

În răspunsul dat acestuia de către Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici, se spun lucruri pe care le ştiam şi noi, Românii din depărtare şi la care subscriem din toată inima. Să citâm:

"Spuneţi, domnule Pleşu, că deţinuţii politici au trecut printr'o experienţă înfricoşătoare, de neuitat. Este foarte adevărat! Domnia voastră nu puteţi şti şi imagina cât de îngrozitoare a fost această viaţă. Domnia voastră aţi auzit desigur, dar nu aţi trăit pe propria dvs. persoană aceste grozăvii. Ţăranii români deţinuţi politici le-au trăit din plin. Ţăranii români au fost chinuiţi, torturaţi în timpul nopţii la sediile primăriilor cu uşile şi ferestrele deschise, ca strigătele lor care nu mai aveau nimic omenesc să îngrozească pe toţi locuitorii satelor. Ţăranii noştri au fost condamnaţi pentrucă au luat după culesul recoltei boabe de grâu şi căţiva ştiuleţi de porumb ce au rămas pe câmp, altădată holda lor. Pentru aceasta au fost condamnaţi la 10-15 ani de închisoare, pentru furt din avutul obştesc".

Iar mai departe, se spune un adevăr greu de infirmat, anume că "...doctrina comunistă este un atentat la viaţa oamenilor şi încercare de a păstra într'o formă sau alta instituţiile ei, este o crimă"... Şi iată de ce, PROCESUL COMUNISMULUI este şi rămâne necesar pentru limpezirea apelor îmbâcsite de noroiul pestilenţial al trecutului, proces căruia stăpânirea de azi îi pune mereu beţe în roate, amânându-l din Paşti până la Crăciun şi dela Crăciun până la Paşti. Proces ce nu va avea loc atâta timp cât România, săraca, este condusă - să sperăm vremelnic - de şleahta lichelelor dela Putere.

"Mergeţi în gulagul românesc - se scria în răspunsul Asociaţiei dat D-lui Pleşu - parcurgeţi coridoarele şi celulele dela Jilava, Aiud, Gherla, Botoşani, Sighetul Marmaţiei şi veţi vedea dacă aveţi ochi, pe aceste coridoare îngrozitoare, sângele intelectualilor români. Deschideţi celulele cu pereţii de gheaţă ale sinistrului fort şi veţi vedea chipurile chinuite de suferinţă ale intelectualilor români, dar luminate de credinţa sacrificiilor lor. Veţi sta de vorbă cu Ion Petrovici, cu Constantin Gane, cu Nichifor Crainic, Radu Gyr, M.Vulcănescu, Părintele Stăniloae, Părintele Ghiuş, Părintele Sofian, Părintele Arsenie Boca, aceste personalităţi, capodopere al Bisericii noastre strămoşeşti, apărători ai sufletului nostru creştin. Veţi vorbi cu Sandu Tudor, Puiu Mironescu, paznicii rugului aprins şi atâţia alţii pe care aceste rânduri nu pot să-i cuprindă"...

Cum să ceri însă orbului să vadă ceea ce nu poate vedea şi surdului să audă ceea ce nu poate auzi?!

Vom încheia, cităând următoarele rânduri pline de emoţie scrise cu pana inimii:

"Mergeţi la Sighetul Marmaţiei şi parcurgeţi cu evlavie drumul dela celula lui Iuliu Maniu la groapa comună, sau asistaţi neputincios şi plin de revoltă la sinuciderea lui Gheorghe Brătianu, nu numai un istoric, dar şi o personalitate umană de sensibilitate surprinzătoare a tot ce e durere şi bucurie omenească. Revedeţi pe Dinu Brătianu, pe Ion Vasilescu şi în sfârşit navigaţi pe cel de-al patrulea braţ de sânge şi chin ce leagă bătrânul Danubiu de Pontul Euxin. Veţi vedea un iad, nu de imaginaţie dantescă, ci unul de imaginaţie luciferică, în care satanica dezlănţuire a tuturor forţelor răului a încercat să distrugă tot ce a fost mai curat, intelectualitatea română, exemplu de credinţă şi jertfă pe altarul spiritualităţii româneşti"...

Ce am putea oare spune noi mai lămurit şi mai pe înţeles, decât cele spuse în citatele de mai sus?!

Nimic altceva decât că, ACUZAŢII, pe bună dreptate, devin... ACUZATORI!

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (416) 387-1832
FAX: (416) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

COD POŞTAL..... ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $35 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$30 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$25 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)